

Agenda Algemeen Bestuur

Datum 15-12-2022
Tijd 9:30 - 11:15
Locatie Airborne Tower, 13e etage
Voorzitter J. Maouche
Toelichting

- 1** 9:30 **OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA**
- 2** 9:35 **VASTSTELLEN NOTULEN VORIGE VERGADERING**
 - 2.1 Vaststellen van de notulen en besluitenlijst d.d. 20 oktober 2022**
 - 2.2 Terugkoppeling Versterking regionale samenwerking milieuspecialismen**
- 3** 9:50 **LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN**
 - 3.1 Overzicht van ingekomen stukken**
- 4** **ONDERWERPEN VOOR BEELDVORMING / OORDEELSVORMING**
 - 9:55 **4.1 Dashboard ODRA**

Aan het bestuur wordt gevraagd:
- Kennis te nemen van het Dashboard ODRA
 - 10:15 **4.2 Interimrapportage 2022**

Aan het bestuur wordt gevraagd:
- kennis te nemen van de interim rapportage 2022 van de accountant.
 - 10:25 **4.3 Stand van zaken Omgevingswet**

Aan het bestuur wordt gevraagd:
- Kennis te nemen van de kwartaalrapportages van het Programma Omgevingswet en project A15.
 - 10:35 **4.4 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling**

Aan het bestuur wordt gevraagd:
- Kennis te nemen van de notitie over de wetswijziging gr
- 5** **ONDERWERPEN VOOR BESPREKING EN BESLUITVORMING**
 - 10:45 **5.1 Kadernotitie 2024**

Aan het bestuur wordt gevraagd:
- Bespreken van de concept kadernotitie 2024
- Deze kadernotitie ten behoeve van de begroting 2024 vast te stellen.
- 6** **ONDERWERPEN VOOR BESLUITVORMING**
- 7** 11:05 **MEDEDELINGEN EN RONDVRAAG**
- 8** **SLUITING**

Notulen Algemeen Bestuur ODRA

Datum	20-10-2022
Tijd	9:30 - 11:08
Locatie	Airborne Tower, 13 ^e etage, zaal Hoogte Tachtig
Voorzitter	Joa Maouche
Secretaris	Ruben Vlaander

Aanwezig

Gemeente Arnhem	De heer M. van der Wel
Gemeente Doesburg	Mevrouw B. van Veldhuizen
Gemeente Duiven	Mevrouw Van Dam
Gemeente Lingewaard	De heer M. van den Bos
Gemeente Renkum	De heer J. Maouche (voorzitter)
Gemeente Overbetuwe	De heer R. van den Dam
Gemeente Westervoort	De heer H. Sluiter
Gemeente Zevenaar	De heer A. van Orden (vervangt de heer B. Kagei)
Provincie Gelderland	De heer P. Kerris
ODRA	De heer R.M. Vlaander (secretaris)
ODRA	Mevrouw A. Prent (Concernmanager VTH)
ODRA	Mevrouw A.A. Bordewijk (notulist)
ODRA	De heer A.J.M. Mossink (controller)

Afwezig

Gemeente Rheden	De heer P. Hofman
Gemeente Rozendaal	De heer S. Warmerdam

1 **Opening en vaststellen van de agenda**

De voorzitter, de heer Maouche, opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. De heren Warmerdam en Hofman zijn met kennisgeving verhinderd. De heer Van Orden vervangt de heer Kagei. De heer Kerris geeft aan uiterlijk om 10:30 uur te moeten vertrekken. Omdat dit de eerste fysieke bijeenkomst is van het bestuur sinds de verkiezingen, vindt er een korte voorstelronde plaats.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 **Vaststellen notulen - en besluitenlijst d.d. 14 april 2022, 14 juli 2022 en het vergaderschema 2023**

De notulen- en besluitenlijsten van 14 april 2022 en 14 juli 2022 zijn ongewijzigd vastgesteld. Ook het vergaderschema voor de bestuurlijke vergaderingen in 2023 is vastgesteld.

3 **Overzicht van ingekomen stukken**

De informerende stukken op de Lijst van Ingekomen Stukken zijn voor kennisgeving aangenomen.

4 **Onderwerpen voor beeldvorming / oordeelsvorming**

4.1 Dashboard ODRA t/m september 2022

De heer Vlaander licht toe dat ODRA een realisatie van 98% verwacht. Dat zal een sluitende exploitatie geven, echter is er sprake van een marge met een bandbreedte van 2%. Aan de kostenzijde zijn de frictiekosten van De Connectie nog een aandachtspunt. ODRA heeft voor het eerst hinder ondervonden van corona met een verzuimpercentage van 8%. In het dagelijks bestuur is uitgebreid stil gestaan bij klanttevredenheid. Er is afgesproken om een kwalitatieve analyse te maken, zodat het meer kleuring geeft aan de feedback van de klagers.

De heer Kerris merkt op dat door de rode smileys bij klachtbehandeling, het lijkt alsof er niets mee gebeurt.

De heer Vlaander antwoordt dat de feedback van de klager m.b.t. vergunningverlening veelal ontevreden is wanneer men de vergunning niet krijgt ofwel leges moet betalen.

Mevrouw Prent vult aan dat veel klachten binnen komen n.a.v. overlast. ODRA gaat dan altijd kijken, maar kan het op basis van wet- en regelgeving niet altijd oplossen.

De heer Maouche geeft aan dat dit ook in het dagelijks bestuur is besproken en de wijze van analyseren niet voldoende valide is. We vragen niet wat we willen weten. Hoe tevreden is men met de service van de organisatie?

Mevrouw Van Veldhuizen merkt op dat het aantal klagers toeneemt en zij harder worden. Dit wordt breed gehoord.

De heer Mossink licht het dashboard verder inhoudelijk toe. De personeelskosten stijgen door. Deze zijn hoger dan begroot i.v.m. de verhoging van de CAO. De meerkosten van de lonen worden nu gedekt door minder kosten van externe inhuur. Er is echter wel sprake van een opwaartse druk, omdat het prijsniveau van externe inhuur nu hoger ligt, dan toen de contracten in gingen. Er wordt nog steeds krap begroot in de werkpakketten, waardoor aanvullende opdrachten (nu 1 mln) door duurdere inhuur gerealiseerd moeten worden.

De heer Mossink vervolgt dat het realiseren van de werkpakketten qua producten goed gaat, met name voor de bouw. De realisatie van diensten blijft achter, daar zit veel vraaggestuurd werk in (vb. A15).

De heer Sluiter stelt dat de controles voor zowel Duiven als Westervoort achterblijven en verzoekt ODRA aandacht te geven aan de preventieve controles.

Mevrouw Prent antwoordt dat de planmatige controles zijn uitgevoerd, maar de diensten achter blijven in Westervoort, zoals handhavingsbesluiten, maar dat betreft vraaggestuurd werk. De accounthouder ODRA zal de regisseur van Westervoort contacten hierover.

4.2 Nacalculatie businesscase huisvesting en ICT

De heer Vlaander geeft aan dat ODRA tijdig op de trein is gesprongen voor wat betreft de herhuisvesting. In de besparingsbrief aan de raden in oktober 2020 was reeds de verhuizing voorzien en werd gerekend op een structurele besparing van 150K per jaar. Er is een businesscase gemaakt voor 1,5 mln aan investeringen voor de herhuisvesting en daar is ODRA binnen gebleven, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, de hogere grondstof- en materiaalprijzen. In de notitie is aangegeven dat het totaal van de besparing (150K) is behaald, maar dat op post niveau er wat verschuivingen

zijn. Er is meer besparing gerealiseerd op de verhuizing dan op de ICT-transitie.

Het bestuur complimenteert ODRA met deze realisatie.

5. Onderwerpen voor bespreking en besluitvorming (bespreekstukken)

5.1 Reactie ODRA op ingekomen zienswijzen tbv initiële begroting 2023 / jaarrekening 2021

Het dagelijks bestuur stemt in met de reactie van ODRA op de ingekomen zienswijzen en adviseert het algemeen bestuur om de begroting 2023 definitief en ongewijzigd vast te stellen t.o.v. de begroting die in de vergadering van 14 april in het algemeen bestuur is besproken en geaccordeerd.

5.2 Actualisatie begroting 2022

De heer Mossink leidt het agendapunt in door aan te geven dat ODRA een geactualiseerde begroting heeft opgesteld. De initiële begroting is opgesteld in maart 2021. Sindsdien zijn er vier ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de begroting:

- In de zomer van 2021 heeft ODRA een nieuwe PDC 2022-2023 opgesteld. De PDC is omgevingswet-proof gemaakt én, naar aanleiding van een evaluatie onderzoek op de kengetallen, zijn aanpassingen gemaakt in de rubricering. Het heeft geleid tot verschuivingen van producten naar diensten in de PDC. Meer onderdelen worden op nacalculatie basis afgerekend.
- Op basis van deze nieuwe PDC heeft ODRA de werkpakketten opgesteld voor 2022, en geaccordeerd door de partners.
- Een aantal partners heeft aanvullende opdrachten verstrekt aan ODRA. Die aanvullingen zijn nu ook meegenomen in de geactualiseerde begroting.
- De ODRA is verhuisd, en heeft een ICT-transitie ondergaan. Dit verandert de financiële huishouding, In plaats van service contracten met de gemeente Arnhem en De Connectie, zijn er investeringen gedaan. Deze worden afgeschreven, en ter financiering, is hiervoor een lening afgesloten. De herhuisvesting en ICT transitie zijn binnen de begroting (en businesscase) gedaan en levert een structurele besparing op van circa € 150.000,-

De initiële begroting was € 20,6 miljoen. De geactualiseerde begroting 2022 heeft een kostenniveau van € 21,3 miljoen. Gelijk aan de begrote omzet. Het is een sluitende begroting, waarbij de bijdrage van partners gelijk is aan de afgesproken werkpakketten en toegezegde budgetten voor aanvullende opdrachten.

Conform de GR moet deze begroting worden aangeboden aan de Raden/Staten van de partners. Omdat het een geactualiseerde begroting betreft, wordt deze aangeboden ter informatie. Alleen bij een wijziging van de begroting kunnen Raden/Staten zienswijzen indienen.

Het bestuur bespreekt of deze begroting een actualisatie betreft, dan wel een wijziging. Van een actualisatie is sprake als er financieel-beleidsmatig geen wijzigingen optreden, en de bijdragen van partners niet wijzigen, behoudens reeds eerder geaccordeerde wijzigingen. Het bestuur geeft aan dat voorgaande weliswaar het geval is, maar dat vrijwel alle posten van de begroting wijzigen. Daarom wordt afgesproken dat bij de aanbidding van de geactualiseerde begroting 2022 aan de raad, aangegeven wordt wat de wijzigingen betreffen (voor zover deze niet in het begrotingsdocument zelf staan) en hoe deze budgettair worden gedekt.

De heer Van den Bos geeft nog mee om geen precedent te scheppen en dit normaliter bij een actualisatie niet meer te doen.
Het bestuur besluit de actualisatie van de begroting 2022 definitief vast te stellen.

5.3 Archieftaak ODRA

De heer Vlaender licht toe dat in het voorjaar de dekking van de financiering ter discussie stond. Er is door een externe partij onderzoek gedaan wat de benodigde omvang is om de archieftaak voor de partners conform de archiefwet te verzorgen. Die omvang zou 2,65 fte moeten zijn volgens deze externe partij. Nu ligt het voorstel voor om vooralsnog eenmalig middelen beschikbaar te stellen en dit op te nemen in de werkpakketten en de verdere uitwerking op ambtelijk niveau gezamenlijk vorm te geven. In de loop van het komend jaar wordt bekeken wat er structureel nodig is voor de archief taak.

Het bestuur begrijpt de noodzaak en besluit positief om het mandaat voor het beheer van het VTH archief bij ODRA te beleggen.

5.4 Versterking regionale samenwerking milieuspecialismen

De heer Kerris geeft aan te moeten vertrekken en verlaat de vergadering om 10:15 uur. Mevrouw Veenstra (ambtelijk regisseur gemeente Rheden) sluit bij de vergadering aan en geeft een toelichting op de wens van de partners om in de regio beter samen te werken op de milieuspecialismen. Veel kansen blijven onbenut en ook binnen het milieu beleidsveld wordt de kennis en expertise van ODRA gemist. Vorig jaar heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om een verkenning te doen met een extern bureau. De eindconclusie is dat het beter kan en moet. De versnipperde kennis bundelen zorgt voor kwaliteitsverbetering en kostenbesparing. De heer Maouche vult aan dat dit een belangrijk onderwerp is, welke intern te uit en te na besproken is.

De heer Sluiter herkent het beeld van de regionale sociale dienst. Zij leveren ook gestructureerd beleidsstukken aan die voor de GR van toegevoegde waarde zijn. De heer Sluiter vraagt dan ook of het beeld klopt dat vanuit ODRA-perspectief gekeken wordt waar de gemeenschappelijke deler ligt en zij vanuit kennis en expertise dan input voor de beleidsplannen aanlevert?

Mevrouw Veenstra antwoordt dat de beleidsmatige keuzes door de gemeenten worden vastgesteld, maar de voorbereiding ervan heel goed samen met ODRA gedaan kan worden.

De heer Sluiter vraagt op welke onderwerpen.

Mevrouw Veenstra antwoordt dat gemeenten en ODRA als gelijkwaardig hierin staan, daar waar het zinvol is trekken we samen op.

De heer Maouche noemt "bodem" als voorbeeld. Dat heeft Arnhem in huis, maar de overige partners niet. ODRA moet daar wel op adviseren met medewerking van Arnhem. Indien er behoefte is van de regisseurs, dan samen met ODRA kijken naar beleid. We moeten het samen met elkaar organiseren, maar de behoefte hoeft niet collectief te zijn.

Mevrouw Van Veldhuizen vraagt wie er dan aanstuurt.

Mevrouw Veenstra antwoordt dat dit nader onderzocht wordt. We willen eerst voorleggen of we deze richting opgaan. Er volgen zeker nog een aantal beslispunten, waaronder slagvaardigheid en beslissers.

Mevrouw Prent vult aan dat in het voorjaar een evaluatie accountmanagement heeft plaats gevonden. Ergens mist de afstemming op de inhoud. Daar raakt dit aan. Met de teamleiders en managers van de partners wordt gekeken of dat een gremium kan worden om die sturing op inhoud meer vorm te geven.

De heer Van den Dam concludeert dat dit een soort intentieakkoord vraagt. Er is geloof in het potentieel en zoeken naar dekking hiervoor. De uitwerking ervan vraagt wel om een nieuw besluit.

De heer Van der Wel stelt dat Arnhem brede kennis in huis heeft en die kennis graag deelt met ODRA, maar het lastig vindt om dubbele taken te krijgen en kijkt dan met name naar de verdeelsleutel, die is gebaseerd op milieu en bouw, terwijl dit vooral is gelieerd aan milieu.

Er vindt een korte discussie plaats omtrent de verdeelsleutel. De verdeelsleutel is altijd een onderwerp, indien er geld gevraagd wordt, terwijl de inhoudelijke meerwaarde groot is. De heer Maouche geeft aan dat we allemaal op onderdelen uitstekende mensen hebben rondlopen, maar we niet willen cherry-picken op waar wel of niet aan meegedaan wordt. De inhoud en het algemeen belang voorop stellen.

De meerderheid van het algemeen bestuur staat positief tegenover het voorstel, maar er is wel verdere uitwerking nodig (hoe gaan we het precies met elkaar regelen?) en dat vraagt een nieuw besluit in het algemeen bestuur. We werken vanuit gedeeld belang milieu, veiligheid en duurzaamheid, dat moeten we niet uit het oog verliezen.

De heer Van der Wel belooft intern ruggenspraak te houden en zal de uitkomst op korte termijn mededelen en verzoekt om wel vast de scenario's uit te werken, zonder dat er financiële toezeggingen gedaan worden.

De heer Maouche en de heer Vlaender zullen een afspraak plannen in Arnhem. Via een schriftelijke ronde kan de uitkomst worden medegedeeld.

Onderwerpen voor besluitvorming (hamerstukken)

Mededelingen en rondvraag

6.

7.1 Aanwijzen lid opdrachtgeversboard

7.

Het bestuur besluit de heer Van den Bos te benoemen als lid van het opdrachtgeversboard.

7.2 Bestuurlijke sessie organiseren Van Aartsen e.a.

De heer Maouche geeft aan dat er in het dagelijks bestuur geconcludeerd is, dat het goed is om in een bestuurlijke sessie uitgebreid inhoudelijk nog eens stil te staan bij het rapport van Van Aartsen en wat dat betekent voor de toekomst van de omgevingsdiensten.

De voorzitter dankt een ieder voor zijn of haar aanwezigheid en sluit de vergadering om 11:08 uur.

Actielijst 2022 Algemeen Bestuur ODRA

Nummer	Actie	Houder	Streefdatum	Status
220225.01	Griffies benaderen voor introductie ODRA	Agnes	Na installatie	Afgerond
220225.02	Organiseren van afscheidsetentje bestuur	Agnes	April 2022	Afgerond
221020.01	Klanttevredenheidsonderzoek updaten	Paula H.	Februari '23	Openstaand
221020.02	Reactie ODRA op individuele zienswijzen op begroting 2023 verzenden	Agnes	November'22	Afgerond

221020.03	Toelichting bij de begrotingsactualisatie '22 opstellen tbv de raden en staten	Fred M.	Oktober '22	Afgerond
221020.04	Dekking verbetering samenwerking milieuspecialismen in gemeente Arnhem bespreken en via schriftelijke ronde uitkomst mededelen en input ophalen voor uitwerking scenario's	Ruben V.	December'22	Openstaand
221020.05	Extra bestuurlijke sessie organiseren mbt Van Aartsen	Agnes / Maarten L.	Agnes	Openstaand

Besluitenlijst 2022 Algemeen Bestuur ODRA

Nummer	Besluit
220414.01	Het algemeen bestuur besluit de jaarrekening/jaarverslag 2021 vast te stellen en deze aan te bieden aan de raden en staten.
220414.02	Het algemeen bestuur besluit om het positieve resultaat 2021 van 64K te bestemmen voor de omzetting van inrichtingen naar MBA's.
220414.03	Het algemeen bestuur besluit de begroting 2023 en de meerjarenvisie 2024-2026 vast te stellen en de begroting 2023 aan te bieden aan de raden en staten met het verzoek om hier zienswijzen op in te dienen.
220714.01	Het algemeen bestuur benoemt de heer J. Maouche tot voorzitter van het algemeen- en dagelijks bestuur ODRA
220714.02	Het algemeen bestuur benoemt de heer P. Kerris tot vice voorzitter van het algemeen- en dagelijks bestuur ODRA
220714.03	Het algemeen bestuur benoemt de heren M. van der Wel, H. Sluiter, R. van den Dam en P. Kerris als lid van het dagelijks bestuur ODRA. De heer J. Maouche is vanwege het voorzitterschap automatisch lid van het dagelijks bestuur.
221020.01	Het dagelijks bestuur stemt in met de reactie van ODRA op de ingekomen zienswijzen en adviseert het algemeen bestuur om de begroting 2023 definitief en ongewijzigd vast te stellen t.o.v. de begroting die in de vergadering van 14 april in het algemeen bestuur is besproken en geaccordeerd.
221020.02	Het bestuur besluit de actualisatie van de begroting 2022 definitief vast te stellen.
221020.03	Het bestuur besluit inzake het archief het volgende: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het mandaat voor het beheer van het VTH-archief bij ODRA te beleggen. 2. In het verlengde van 1. in onderling overleg te komen tot harmonisatie van de werkafspraken over het beheer en het verstrekken van VTH-gerelateerde data. 3. Hiervoor de benodigde – vooralsnog eenmalige – middelen beschikbaar te stellen, en dit op te nemen in de werkpakketten voor 2023. 4. De verdere uitwerking van dit besluit op ambtelijk niveau gezamenlijk vorm te geven. 5. Over een jaar de werking te evalueren.
221020.04	Het bestuur besluit de heer Van den Bos te benoemen als lid van het opdrachtgeversboard.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 15 december 2022,

de voorzitter,

de secretaris,

de heer J. Maouche

de heer R.M. Vlaander

Lijst van Ingekomen Stukken (LIS) ODRA 2022 – Algemeen Bestuur ODRA

Ontvangstdatum	Afzender en onderwerp	Behandelveorstel
4^e kwartaal 2022		
28-11-2022	Toezichtregime 2023	Ter kennisname
8-11-2022	Aanvraag SPUK THE	Ter kennisname
8-11-2022	Oplegnotitie aanvraag SPUK THE	Ter kennisname
2^e kwartaal 2022		
23-08-2022	Procesvoorstel ambitiedocument versterking VTH-kwaliteit in Gelderland	Ter kennisname
22-08-2022	2 ^e kwartaalrapportage A15	Ter kennisname
22-08-2022	2 ^e kwartaalrapportage Omgevingswet	Ter kennisname
30-03-2022	Nieuwsbrief huisvesting tbv raden en staten	Ter kennisname
24-02-2022	ODRA: Overdrachtdossier nieuw bestuur	Ter kennisname
1^e kwartaal 2022		
02-01-2022	Min.lenW: Handhaving stortverbod asbest houdend schroot	Ter kennisname
02-02-2022	Voortgangsrapportage huisvesting ODRA	Ter kennisname
02-02-2022	Transitie organisatieplan ICT ODRA 2022	Ter kennisname
02-02-2022	Tijdljn Huisvesting ODRA	Ter kennisname
02-02-2022	ODRA TESTFIT20220127	Ter kennisname
28-01-2022	Europese Commissie - Handreiking_bestrijding_MC_NL	Ter kennisname
14-02-2022	Briefadvies informatiehuishouding en -voorziening VTH in het miliedomein definitief	Ter kennisname

Het voorschot en de uitbetaling van de specifieke uitkering vindt jaarlijks - vanaf 2022 tot en met 2026 plaats. De hoogte van de uitkering is maximaal het bedrag van de zogenoemde verdeelsleutel (€1.565.897,-).

Het doel van de aanvraag is de uitkering van EZK toegewezen krijgen voor een Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energie over de periode 2022-2026. Wat we met die uitkering willen doen is het verbeteren van de interne capaciteit van de ODRA op het gebied van toezicht en handhaving op energiebesparende maatregelen en de onderzoekspllicht. Wij willen in 2026 80 tot 100% van de energiebesparingsplichtige bedrijven in onze partnergemeenten gecontroleerd hebben op de informatieplicht en de Energiebesparende Maatregelen Lijsten (EML).

Daarnaast willen wij meer en specialistischere capaciteit op het gebied van toezicht energiebesparing om ook de zeer groot verbruikers in onze regio voldoende bekwaam te kunnen controleren op energiebesparing. Het gaat hierin de om de EU-ETS bedrijven en de Onderzoeksplichtige bedrijven.

De uitkering van EZK (€1.565.896,-) biedt ons de mogelijk om over de looptijd van de uitkering (2022-2026) onze capaciteit op orde te krijgen en onze mensen voldoende op te leiden om deze taken zo goed mogelijk te gaan uitvoeren.

Argumenten

Door de subsidie aan te vragen en de daarbij behoren werkzaamheden uit te voeren dragen we bij aan het halen van de klimaatdoelen om uiteindelijk energieneutraal te zijn. Dit omdat wij door middel van deze uitkering onze interne capaciteit kunnen uitbreiden en onze kwaliteit kunnen verbeteren. Het surplus aan toezicht wat we met deze subsidie kunnen gaan inzetten zal bij zeer groot verbruikers zorgen voor veel energiebesparing. Daarnaast zullen we het deel van de midden- en grootverbruikers dat we zelf nog niet hebben gecontroleerd in onze regio ook gaan controleren met deze subsidie. Dus ook daar behalen we energiebesparing.

Risico's

Het geld wordt beschikbaar gesteld door EZK, als we de aanvraag geen doorgang laten vinden lopen we de subsidie (€1.565.896,-) mis en gaan we ook achterlopen op andere OD's op het gebied van toezicht en handhaving op energiebesparing. Daarnaast lopen we waarschijnlijk substantiële imagoschade op tegenover andere OD's, Omgevingsdienst NL en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit omdat EZK vertrouwen in de OD's heeft uitgesproken en dat zij dit kunnen.

Wat is de aanleiding / probleemstelling?

Aanleiding is een beschikbaar gestelde subsidie vanuit het Ministerie van EZK en Minister Rob Jetten om een impuls te geven aan het behalen van de doelstellingen op het gebied van energie en tevens een versterking van de omgevingsdiensten na te streven op dit gebied.

Hoe is het voorstel voorbereid?

Het voorstel is voorbereid door de programmamanager Energie, Ingeborg Dieperink en de programmamedewerker Energie, Daan de Bruin.

Wat is het doel? Geef hier ook aan wat het betreft:

werkspraken kaderstelling voorbereiding DB/AB **informatieverstrekking/-verzameling**

Het voorstel draagt bij aan de oprichtingsdoel kwaliteitsverbetering en is in de geest van de algemene waarden van de ODRA: een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving voor onze regio verzorgen.

De belangen die met deze Specifieke Uitkering gediend worden zijn die van de ondernemers en burgers in onze regio. Maar ook belangen van de partners van ODRA en die van de ODRA zelf worden met dit voorstel gediend. Met de uitvoering van de beoogde werkzaamheden zal de hele regio energiezuiniger worden, dit maakt dat ondernemers en (zeer) grote energieverbruikers uiteindelijk minder energiekosten zullen hebben. En dat het algemeen belang van energiebesparing nagestreefd wordt.

Risico's

Het geld wordt beschikbaar gesteld door EZK, als we de aanvraag geen doorgang laten vinden lopen we de subsidie (€1.565.896,-) mis en gaan we ook achterlopen op andere OD's op het gebied van toezicht en handhaving op energiebesparing. Daarnaast lopen we waarschijnlijk substantiële imagoschade op tegenover andere OD's, Omgevingsdienst NL en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit omdat EZK vertrouwen in de OD's heeft uitgesproken.

Wat zijn de argumenten?

Energiebesparing

Door de uitvoering van de beoogde werkzaamheden besparen bedrijven in de regio van de ODRA meer energie en voldoen ze aan de wettelijke Energiebesparende Maatregelen.

Interne capaciteitsverbetering

De subsidie is tevens bedoeld voor het verbeteren van de interne capaciteit van de OD's, dit in het verlengde van het rapport van de commissie Van Aartsen. Met het geld kunnen huidige toezichthouders nog verder opgeleid worden en nieuwe toezichthouders aangenomen en opgeleid worden tot energietoezichthouders op verschillende niveaus: basis EML toezichthouder, toezichthouder onderzoekspllicht en toezichthouder EU ETS bedrijven.

In stand houden van en bevorderen van kennis(structuur) bij de OD's

In het kader van deze uitkeringsregeling is er een landelijk coördinatieteam opgericht voor het delen van kennis over deze uitkering en de uitvoering hiervan. Hierdoor worden alle OD's betrokken bij de kennisdeling en zorgen we ervoor dat iedereen zo goed mogelijk de werkzaamheden kan uitvoeren. ODRA heeft in dit team een grote rol. Ingeborg Dieperink zit het overleg voor, Rutger van de Ven neemt deel als specialist toezichthouder op het gebied van EML

en Daan de Bruin organiseert het overleg, ondersteunt Ingeborg en notuleert de vergaderingen. Hierdoor hebben wij als ODRA inzicht in en invloed op het tot stand komen van de beste werkwijze voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

Wat zijn de consequenties van het voorstel?

Deze aanvraag heeft zowel financiële als personele gevolgen. Met de subsidie die we als ODRA over de jaren 2022 – 2026 krijgen gaan we mensen opleiden en nieuwe mensen aannemen. Na de bespreking van dit voorstel zal implementatie ervan plaatsvinden.

Wat zijn de kanttekeningen?

De risico's zijn eerder in deze oplegnotitie al aangegeven. Deze risico's kunnen voorkomen worden door de aanvraagprocedure verder te laten verlopen en de uitvoering van de beoogde werkzaamheden goed te coördineren.

Het projectplan dat aan de beoogde werkzaamheden ten grondslag ligt kan jaarlijks aangepast worden aan de hand van de vorderingen van de werkzaamheden. Dit zal jaarlijks wat tijd kosten en er zal ook projectleiding en projectmanagement aan het project te pas komen. Dit is allemaal opgenomen in de begroting van het projectplan.

Wat zijn de alternatieven?

Er zijn eigenlijk geen alternatieven, we kunnen het geld aanvragen of niet. Dus het enige alternatief is de werkzaamheden niet uitvoeren, maar gezien de wettelijke plicht voor bedrijven om aan de EML te voldoen en de klimaatdoelen die wij als Nederland nastreven is dit het geen optie om de kans die ons door EZK geboden wordt langs ons heen te laten gaan en energiebesparing links te laten liggen.

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) er uit?

Als ODRA de uitkering toegekend krijgt zullen wij het projectplan gaan uitvoeren. Hierbij is Ingeborg Dieperink de programmamanager die de grote lijn en contacten met ODNL voor dit project in kaart houdt. Ook zal er een projectleider op dit project komen die de dagelijkse gang van zaken zal coördineren. Denk hierbij aan het op orde houden van de planning, het contact houden met over de voortgang met de partners en deelnemen aan regionale en landelijke overleggen in dit kader.

Daarnaast wordt van de EML toezichthouders inzet gevraagd voor opleiding en uitvoering van controles.

Wanneer vindt de evaluatie plaats?

Er vinden jaarlijks gesprekken plaats met RVO en EZK over de voortgang van de uitvoering van het project. Daarnaast neemt ODRA deel aan het landelijke coördinatieteam SPUK energie met een tweewekelijks overleg waar het onder andere gaat over hoe het bij de verschillende OD's gaat, voor casus besprekingen en het ontwikkelen van landelijk beleid. De VNG, het IPO en EZK zijn ook uitgenodigd voor dit overleg.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Door wie wordt er wat gecommuniceerd?

Er heeft zoals aangegeven communicatie plaatsgevonden met andere OD's. Daarnaast is er een voorbereidend gesprek geweest met RVO en EZK waaraan de meeste OD's hebben meegedaan. De aanvraag ligt momenteel ter beoordeling bij RVO. Daan de Bruin is als eerste contactpersoon opgegeven bij deze aanvraag, Ingeborg Dieperink als tweede contactpersoon.

THE - Format ter voorbereiding van het adviesgesprek

Algemene projectgegevens

Projectplan THE SPUK energie ODRA

Gevraagde specifieke uitkering

ODRA indeling 2022	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	Totaal (€)
Budget reguliere en uitgebreide doelgroep Energiebesparingsplicht (niet-EU ETS bedrijven)	€176.563	€179.113	€178.930	€178.930	€178.930	€892.465
Budget uitbreiding energiebesparingsplicht naar EU ETS bedrijven*	€134.686	€269.373	€269.373	€0	€0	€ 673.432
Totaal (€)	€311.249	€448.486	€448.303	€178.930	€178.930	€1.565.897

*Binnen de Regio Arnhem zijn 24 ETS bedrijven gevestigd – verdeling geld ETS in regeling/bijlage of overzicht voor Christian.

Gevraagde specifieke uitkering: € € 1.565.897

Verklaring

[x] Ik verklaar dat ik zal voldoen aan de verplichtingen zoals gesteld in artikel 6 van de regeling.

Projectplan

Nulsituatie

Vanaf 2018 heeft de ODRA de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Opsporen van informatieplichtige bedrijven;
- Het binnenhalen van de meldingen informatieplicht energiebesparing;
- Het controleren van energiebesparingsplicht bij deze bedrijven;
- Handhaving op de informatie- en energiebesparingsplicht.

Het doel dat met de partners is afgesproken is om in 2024 50% van de energiebesparingsplichtige bedrijven in onze regio gecontroleerd te hebben en dat die bedrijven in 2024 voldoen aan de informatieplicht. Wat dit lastig maakt is dat wij moeten werken met een ruwe schatting van Liander over het aantal energiebesparingsplichtige bedrijven in onze regio. Met behulp van de gegevens die wij van I-GO (informatie Gelderse Omgevingsdiensten) kunnen krijgen hebben wij deze aantallen zo veel mogelijk naar de realiteit gebracht. Ook door middel van de VUE3 gelden proberen wij in kaart te brengen welke van de bedrijven in onze regio moeten voldoen aan de informatie- en energiebesparingsplicht. Dit zal echter altijd een schatting blijven tot we van de bedrijven in onze regio de verbruiksgegevens kunnen krijgen.

De VUE 3 is de Versterkte Uitvoering Energiebesparing, derde ronde 2022-2023. Het Ministerie van EZK heeft een ondersteuningsregeling opgesteld voor het bevoegd gezag voor de informatie- en energiebesparingsplicht. Door middel van de VUE3 hebben wij een deel van de reguliere doelgroep bedrijven in kaart gebracht, maar nog niet de hele doelgroep. De SpUK zal dus ook voor de voortzetting hiervan gebruikt worden. Daarnaast hebben wij nog niet de onderzoeksplichtige bedrijven in kaart gebracht, ook dit gaan we doen door middel van de SpUK THE regeling. De ETS bedrijven hebben wij al wel in kaart, maar nog niet gecontroleerd.

Reguliere energiecontroles

In 2022 besteden wij 2,31 fte (gerekend met 1.872 uur in 1 fte) aan het programma energie. 345 uur daarvan zijn algemene uren die voor strategisch werk worden ingezet. 3971 uren (2,12 FTE) daarvan worden ingezet voor de uitvoering van het energie werk, te weten de EML (her)controles.

We hebben daarnaast €190.461,56 euro inclusief BTW (2022 en 2023) aan de VUE3 toegewezen gekregen om te besteden aan de uitvoering van de VUE werkzaamheden. Maar de VUE3 stopt na 2023. Daarna moet een deel van dit werk doorgang vinden, dat zal moeten door middel van de SpUK gelden. Wij zetten de VUE gelden in voor het in kaart brengen van de informatieplichtige inrichtingen in onze regio en het uitvoeren van administratief toezicht bij die bedrijven.

- Tabel beschikbaar voor uren VUE3

Ook heeft de ODRA in 2017 met de provincie en de partners afgesproken dat in 2024 50% van alle energiebesparingsplichtige bedrijven in onze regio gecontroleerd zou zijn. Dat is toen gedaan op basis van een inschatting van het totaal aantal dergelijke inrichtingen per partner. Voor een deel van de partners hebben we dat doel al behaald, voor een ander deel nog niet. We moeten volgens die aantallen nog 118 bedrijven bezoeken voor een EML controle en eventuele hercontrole. Deze controles zijn dus niet additioneel, omdat die al gepland zijn, en die zullen we dus ook niet onder de SpUK laten vallen. De resterende 50% willen we wel met behulp van de SpUK-gelden gaan inzetten.

Er staan naast de reguliere controles nog 324 hercontroles open op dit moment, ook deze vallen onder de nulsituatie. Daarnaast komen er nog hercontroles uit de controles die nog gepland staan, ook die horen bij de nulsituatie.

Zie bijgevoegde excelsheet 'Overzicht uren programma energie' (versie september)

Zie bijgevoegde excelsheet aanvraagformulier vueIII 24-08-2022

Doelgroep

De specifieke uitkering zal gebruikt worden om nieuwe doelgroepen te bereiken.

Hierbij richt de Omgevingsdienst Regio Arnhem zich op de volgende bedrijven, aantallen staan erachter en hieronder toegelicht:

- Informatieplichtige bedrijven (563)
- Onderzoeksplichtige bedrijven (niet EU ETS) (91)
- Bedrijven welke deelnemen aan EU ETS (24)

Wij willen de SPUK energie gelden inzetten om bovenop de opdracht van de provincie de resterende 50% van de informatieplichtige bedrijven te controleren. Daarnaast is het zo dat 3 van onze partners niet mee hebben gedaan met bovengenoemde afspraak met de provincie. Dus er zijn twee groepen informatieplichtige bedrijven die we nog moeten identificeren en controleren. Dat zijn additionele werkzaamheden. De genoemde getallen zijn schattingen en kunnen wanneer inzichten verbeteren aangepast worden tijdens de jaarlijkse aanpassing van het projectplan voor 1 oktober.

Dit komt neer op 323 informatieplichtige bedrijven die resteren na de uitgevoerde werkzaamheden binnen de opdracht van de provincie. Daarnaast zijn in de drie partnergemeenten die niet onder die opdracht vielen (Duiven, Westervoort en Zevenaar) naar schatting nog 240 informatieplichtige bedrijven die gecontroleerd moeten worden door ons. Dat zijn naar schatting dus 563 informatieplichtige bedrijven die nog geïdentificeerd en gecontroleerd moeten worden.

Het aantal EU ETS bedrijven is bepaald voor de ODRA, dat is 24, het aantal onderzoeksplichtige bedrijven hebben wij bepaald aan de hand van het aantal zeer groot verbruikers in onze regio (115) min het aantal EU ETS deelnemers (24) dat komt neer op 91 onderzoeksplichtige bedrijven. Zie ook de Excel: aantal_adressen_bedrijven_naar_leveringsklasse. Die tabel is verkregen via het RVO. 57 van die 91 hebben wij al geïdentificeerd als type C bedrijven, de andere 34 moeten wij nog identificeren. Alle 91 bedrijven moeten nog gecontroleerd worden.

	Informatieplichtig	Onderzoeksplichtig	EU ETS deelnemers
Geïdentificeerde bedrijven	1149	57	24
Niet geïdentificeerde bedrijven	563	34	0
Totale schatting	1712	91	24

Additionele controles:

- Regulier = 11 uur per controle + 7 uur per hercontrole
- Onderzoeksplichtig = 22 uur per controle + 14 uur per hercontrole

- ETS = 22 uur per controle + 14 uur per hercontrole
- 70% van de eerste controles heeft een hercontrole tot gevolg

In de bijgevoegde Excel zit een overzicht van de aantallen controles en de hoeveelheid uren en dus kosten die daar aan vastzitten.

2022 en 2023: Manier van inrichten, uitvoeren en monitoren van activiteiten

De activiteiten in bijlage 1 van de regeling worden uitgevoerd conform de LHS. De activiteiten worden opgenomen in ons zaakstelsel (OpenWave) en gemonitord in ons tijdschrijfsysteem SAP. Naast de monitoring van de activiteiten in ons zaakstelsel en tijdschrijfsysteem houden we ook Excel tabellen bij met daarin de te bezoeken en al bezochte bedrijven. De aantallen staan in het bijgevoegde Excelbestand en in de begroting. De financiële specificatie van onderstaande gegevens staat in '20221102 ODRA_Begroting SPUK THE definitief' en in '20220923 - ODRA - Kwantitatieve gegevens projectplan artikel 5 SpUK THE VERBETERD'. Bij de ODRA werken wij met een uurtarief van 92 euro per uur. Dit tarief is ook gebruikt in onze aanvraag en hebben wij gecheckt bij onze controller. Dit is het uurtarief voor 2022 en 2023, het tarief voor daarna is nog niet bekend maar kan bij de jaarlijkse aanpassing van het projectplan zo nodig nog aangepast worden.

Informatieplicht en energiebesparingsplicht

In 2023 moeten bedrijven met een energiegebruik van meer dan 25.000 m² gas en 50.000 kWh elektriciteit melden welke energiebesparende energiemaatregelen ze hebben getroffen. In ons werkgebied resteren er naar schatting 563 bedrijven die hieraan moeten voldoen en die wij nog niet gecontroleerd hebben. De verplichte energiemaatregelen die deze bedrijven nog niet hebben getroffen worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst. Een gedeelte van de SPUK-ondersteuning zal hiervoor gebruikt worden.

Ons doel is om in 2026 80-100% van deze bedrijven gecontroleerd te hebben, in 2023 beginnen we met het opvragen van de energiegegevens van die bedrijven en willen we 125 controles gaan doen. De eventuele hercontroles die hieruit komen zullen wij deels in 2023 doen en deels in 2024, afhankelijk van de hersteltermijnen die van toepassing zijn.

Onderzoeksplichtige bedrijven

Voor de zeer grootverbruikers geldt vanaf 2023 een verplicht vierjaarlijks onderzoek naar de verduurzaming van het energiegebruik, dat in de plaats komt van de informatieplichtrapportage voor wat betreft het procesgebonden energiegebruik. Grootverbruikers met een energiegebruik van > 170.000 m² gas en/of 10.000.000 kWh elektriciteit, zijn straks verplicht procesmaatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder te identificeren, op te nemen in een uitvoeringsplan en binnen een redelijke termijn uit te voeren. In onze regio zijn er naar schatting 91 zeer grootverbruikers die onder noemer van onderzoeksplichtige (niet EU ETS) bedrijven vallen.

In 2023 starten wij met het opleiden van twee van onze toezichthouders EML zodat zij voldoende capaciteit hebben om later in 2023 en verder in 2024-2026 de onderzoeksplichtige bedrijven in onze regio te gaan controleren op hun onderzoeksplicht. Deze opleiding zal bestaan uit een nader te bepalen theoretische opleiding van de ODNL Academie en een *training-on-the-job* van een ervaren toezichthouder. Wij zijn voornemens om in 2023 vier onderzoeksplichtige bedrijven gecontroleerd te hebben.

EU ETS bedrijven

In ons gebied zijn 24 ETS bedrijven aanwezig waar de Omgevingsdienst Regio Arnhem de toezicht en handhavingstaak uitvoert. Deze bedrijven dienen een onderzoek in te dienen en de omgevingsdienst zal het rapport beoordelen en toezicht en handhaving hierop uitvoeren. Ook monitoring van de besparing is onderdeel van het project.

In 2023 starten wij met het opleiden van twee van onze EML-toezichthouders zodat zij voldoende capaciteit hebben om deze complexe bedrijven te gaan controleren vanaf de tweede helft van 2023. Deze opleiding zal bestaan uit een nader te bepalen theoretische opleiding van de ODNL Academie en een *training-on-the-job* van een ervaren toezichthouder. Wij zijn voornemens om in 2023 vijf EU ETS bedrijven gecontroleerd te hebben.

ODNL-coördinatieteam SPUK-energie

De Omgevingsdienst Regio Arnhem zal in 2023, net als in 2022, deelnemen aan het landelijk coördinatieteam voor de uitvoering van de werkzaamheden onder de SPUK THE. Dit landelijke coördinatieteam is aanspreekpunt voor de Omgevingsdiensten, het Ministerie van EZK, RVO, VNG en IPLO. Ook stelt dit team beleid op op het gebied van energietoezicht voor de vergunningplichtige, ETS en onderzoeksplichtige bedrijven om een gelijk speelveld te creëren.

In 2022 heeft de Omgevingsdienst Regio Arnhem aan dit team de voorzitter en 1 teamlid geleverd. Dit komt neer op 40 uur werk. Vanaf 2023 zijn wij voornemens om 200 uur per jaar aan de deelname aan dit team te besteden.

Overig 30% SPUK regeling

Over de gehele looptijd van de SPUK regeling zal ongeveer 30% van de gelden worden gebruikt voor projectmanagement (lees o.a.: periodieke rapportage en de jaarlijkse aanpassing van het projectplan), het passend inrichten van ons monitorsysteem en de kosten voor de jaarlijkse (SiSa) verantwoording.

Voor het passend inrichten van ons monitorsysteem rekenen we in 2022 8 uur en in 2023 50 uur. Aan projectmanagement rekenen we voor 2022 380 uur en vanaf 2023 1024 uur per jaar.

(Vergeet de Excel bijlage niet in te vullen)

2024 tot en met 2026: Manier van inrichten, uitvoeren en monitoren van activiteiten

In de jaren 2024-2026 gaan wij door met de reguliere EML controles en de controles van onderzoeksplichtige (niet EU ETS) en de EU ETS bedrijven. Daarnaast willen we dan de nieuwe mensen voor onderzoeksplichtige en ETS controles opgeleid hebben en houden.

Een inschatting onze doelstellingen qua aantal te controleren bedrijven staat gespecificeerd in '20221102 ODRA_Begroting SPUK THE definitief'. Hierin is ook te zien dat wij zicht willen houden op het percentage van de verkregen gelden wat wij cumulatief hebben ingezet. Dit omdat ieder jaar (vanaf 2023) minimaal 40% van de verkregen middelen ook ingezet moet zijn. Daarnaast houden wij door middel van deze tabel in combinatie met de data uit ons tijdschrijfsysteem zo veel mogelijk zicht op de 30-70% verdeling van kosten tussen respectievelijk overhead en uitvoerend werk.

Van: Ruigrok, Kevin <Kevin.Ruigrok@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 18 november 2022 11:55

Aan: Joost Ballemans <Joost.Ballemans@odra.nl>

CC: Fred Mossink <fred.Mossink@odra.nl>; Postbusfinancieeltoezicht <Postbusfinancieeltoezicht@minbzk.nl>

Onderwerp: Toezichtregime 2023 Omgevingsdienst Regio Arnhem

Geachte heer Ballemans,

U zond mij eerder overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen de jaarstukken 2021 en begroting 2023 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem. U heeft daarmee voldaan aan de termijn voor vaststelling en inzending van de jaarstukken en begroting.

Ik heb geconstateerd dat de begroting 2023 structureel in evenwicht is en het eigen vermogen voor de periode 2023-2026 positief blijft. Daarom kan voor 2023 worden volstaan met de repressieve toezichtvorm.

In de brief van 26 juli 2021, met kenmerk 2020-0000516487 is uw Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur geïnformeerd over een wijziging vanaf begrotingsjaar 2022 in het communicatieproces over de toezichtvorm. De jaarlijkse brief naar aanleiding van de beoordeling van de begroting en jaarrekening is per 2022 vervallen, tenzij er sprake is van zwaarwegende bevindingen en/of een preventieve toezichtvorm. Indien er geen zwaarwegende bevindingen zijn en er sprake is van repressief toezicht wordt het toezichtregime ambtelijk (per mail) gecommuniceerd.

Met deze mail informeer ik u dat het laatste voor uw gemeenschappelijke regeling van toepassing is.

Met vriendelijke groet,

Kevin Ruigrok

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Afdeling Regelgeving, Toezicht en Monitoring

Directie Bestuur, Financien en Regio's

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

T: 06-31019832

M: kevin.ruigrok@minbzk.nl

Oplegnotitie agendapunt: 4.1

Betreft : MT Themasessie Partneroverleg Dagelijks Bestuur Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 15-12-2022

Steller(s) van het stuk: Controller ODRA

Onderwerp: Dashboard t/m november

Aantal bijlagen: 1

Doel behandeling onderwerp: Beeldvormend Oordeelsvormend Besluitvormend

Advies of voorstel aan de deelnemers:

Het AB wordt gevraagd kennis te nemen van het dashboard, waarin de (financiële)resultaten tot en met medio november en de prognose is opgenomen.

Argumenten voor bovenstaand advies of voorstel:

Periodiek wordt het bestuur geïnformeerd over de voortgang van de begroting. Hiermee voldoen we aan de vastgestelde P&C-cyclus, zoals geformuleerd in de GR en financiële verordeningen.

In dit dashboard worden de resultaten vergeleken met onze actuele begroting 2022. De actuele begroting is in de AB-vergadering van 20 oktober jl. vastgesteld.

Tevens is er een vergelijk opgenomen met de omvang van alle binnengekomen opdrachten. Die is hoger dan hetgeen in de geactualiseerde begroting is opgenomen.

Samenvatting en doel:

Het dashboard laat de volgende resultaten zien:

- De gerealiseerde productie is 83% van de werkpakketten en afgesproken aanvullende opdrachten. De seizoens-norm medio november is 89%. Door de accountmanagers is een prognose opgesteld van 97% op alle opdrachten. Dit is 102% van de actuele begroting (die lager is dan de omvang van de opdrachten portefeuille).
- Door de extra opdrachten stijgt de bezetting circa 9 fte uit boven de begroting.
- De exploitatie zal naar verwachting € 100.000 tekort laten zien. Een groot deel betreft de kosten van de ontvlechting met de Connectie.

- De marges in deze prognose zijn tot 1% van de begroting. De relatief grote onzekerheid hangt samen met de marges in de omzet prognose (aandeel vraag-gestuurd werk) in de laatste twee maanden en de daarmee samenhangende capaciteit en kosten van de externe inhuur.

Andere aandachtspunten in het dashboard zijn:

- Het hoge verzuim in het eerste halfjaar 2022 is weer aan het dalen. Gemiddeld komen we naar verwachting op 7% uit.
- Er is geen KTOP rapportage aan het dashboard toegevoegd. Naar aanleiding van de vragen van het DB en AB in oktober, wordt een nieuwe opzet uitgewerkt.
- In de prognose loonkosten is nog geen rekening gehouden met de éénmalige uitkering die door de bonden en VNG zal worden afgesproken. Gaat om € 65.000 voor ODRA.
- Liquiditeit vormt ondanks de investeringen in huisvesting en ICT geen probleem.

Alle oplegnotities en bijlagen tbv MT die na 13:00 uur op donderdag aangeleverd worden, zullen een week later worden geagendeerd. Alle oplegnotities en bijlagen voor de vergaderingen van regisseurs en bestuur, dienen uiterlijk 12 dagen voor de vergaderdatum in het bezit te zijn van de directiesecretaris.

Consequenties van bovenstaand advies of voorstel:

Financieel: De prognose is een tekort in de exploitatie, met de gebruikelijke 'eindejaars' onzekerheden.

Organisatorisch: geen consequenties

Juridisch: nvt

Inhoudelijk: nvt

Indien dit onderwerp ook in bestuurlijke routing behandeld moet worden, geef dan onderstaand de verwachte behandelingsdata aan.

Verwachte datum in Themasessie	: Klik en kies een datum
Verwachte datum Partneroverleg	: PO 6 december
Verwachte datum Dagelijks Bestuur	: DB 1 december
Verwachte datum Algemeen Bestuur	: AB 15 december

Dashboard ODRA: jan t/m medio nov '22

Auteur: Controller ODRA:

Versie AB – 15 december '22

(gebaseerd op fabiola nov. vs3)

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Dashboard; Samenvatting t/m medio november

financieel	Prognose (x miljoen)				toelichting	risico's en aandachtspunten			
	actuele begroting	real. 2021	% real.	prognose 2022					
	baten	€ 21,3	€ 18,2	86%	<p>😊 De realisatie blijft achter. (norm is 89% t/m medio nov) De prognose is 102%. Tov de act. Begroting en 97% op de binnengekomen opdrachten.</p> <p>😞 De kosten zijn hoger dan begroot; mn de personeelskst & inhuur. Oorzaak hogere bezetting: capaciteit voor de aanvullende opdrachten.</p>	<p>😞 Het aandeel aanvullende opdr. en proj. is sinds het opstellen van de actuele begroting verder toegenomen. Bouwtaken van Doesburg, projecten en Wnb voor provincie zijn extra</p> <p>😞 Er is een hogere bezetting dan begroot om de aanvullende opdrachten te realiseren. De gemiddelde kosten van zowel internen als externen zijn afzonderlijk lager dan begroot, maar door een groter aandeel externen (kosten zijn € 25.000 meer per fte) is het gemiddelde van de kosten per fte hoger. De verhouding intern extern is 80-20%; begroot 85-15%</p>			
	kosten	€ 21,3	€ 14,9	70%					
	Saldo exploit.	€ -0	€ 3,3	€ -0,1					
Klanten en productie	Real. Opdrachten				toelichting	risico's en aandachtspunten			
	act-bg'22	real.	%	prog'22					
	partners WP	€ 15,1	€ 13,6	90%			€ 15,4	<p>😞 De real. producten is op schema, diensten niet. PCH/PAB: realisatie ligt op schema; In 2021 was de realisatie 84%; wordt nu adequater op gestuurd.</p>	<p>😞 Er is een prognose per werkprogr.(dus per partner). Wisselt qua omvang, afhankelijk van het vraaggestuurd werk. Bouwpartners Arnhem/Renkum komen boven begroting uit.</p>
	prov. Prog.	€ 4,7	€ 4,2	89%			€ 4,8		
	overig	€ 1,5	€ 0,8	57%			€ 1,3		
	Ontwik.werkpakketten in aantallen						<p>😞 De realisatie van met name diensten blijft achter op de seizoen norm. Realisatie van de producten; aantallen zijn hoog bij de relatief goedkope</p>	<p>😊 Voor de prov. Programma's wordt uitgegaan van nagenoeg 100% prognose Er is voor meer dan een € 1,5 miljoen opdrachten gelabeld als aanvullend. (Wnb en Doesburg)</p> <p>😊 Het vraaggestuurde werk betreft vooral de (advies) diensten, bijvoorbeeld A15.</p> <p>😞 Uit een voorlopige kengetal analyse blijkt dat de realisatie van het aantal 'goedkope' producten relatief hoger is; dat drukt de omzet.Onderhanden werk is nog niet meegenomen</p>	
	uren diensten (ex gez. Dnst	126.058	105.514	84%					124.102
aantal prod.	10.292	11.293	110%	11.488					
KTO				<p>Nav de bestuursvergaderingen van oktober wordt de KTO rapportage opnieuw opgezet.</p>					
Vergun.& TH	80%								
Klachten	80%								
Processen	Transitie in processen		Planning		toelichting op voortgang	risico's en aandachtspunten			
	Wet/regelgeving (omgevingswet)			1-jan-23			<p>😞 Omgevingswet uitgesteld tot jul '23 (DSO is onduidelijk)</p> <p>😊 Op 11 november is project afgerond</p> <p>😊 Op 13 juni was de overgang.</p> <p>😊 Meeste problemen met SAP/SAC uit 2021 zijn opgelost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor partners is de invoering WKB van belang; heeft fin gevolgen qua leges en kst voor ODRA • Kosten: Zie aparte notitie -> alles is conform budgettaire kaders verlopen • Op dit moment resten 'kinderziektes'. Met name de verbeterde infobeveiling vergt gewenning • Onderhanden is een verbeterplan / doorontwikkeling van Open Wave • Er zijn nog steeds problemen met het koppelvlak naar NMBRS 	
	Her-huisvesting			1-sep-22					
	Transitie ICT (naar the cloud)			1 jul 22					
	System ontwikkeling (SAP - OW)			2022 - 2023					
organisatie	Ontwikkeling medewerkers en org.				toelichting op voortgang	risico's en aandachtspunten			
	Organisatie-ontwikkeling			continue			<p>😊 Loopt goed; focus op de werkwijze cf kernwaarden</p> <p>😊 Wordt gewerkt aan opstellen van meerjarige plannen.</p> <p>😞 Aantal lang-verzuimers (medisch) leiden tot hoog %</p> <p>😊 Minder realisatie dan begroot. --> zie aandachtspunten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn twee omvangrijke subsidie projecten ingediend (SPUK-gelden). Voor 2023 circa € 1,0 miljoen ! • Novemember cijfers zijn nog niet volledig ! • Prog. is hoger; door besteding budget OW-opl. 	
	Ontwikkeling PPI (projecten)			continue					
	Medewerkers	begroot	real.	prog'22					
	Verzuim	4,5%	7,0%	7,0%					
Opleiding (budget)	€ 369	€ 231	62%	€ 302					

Financiën 2022

Toelichting op het totale financiële beeld.

In de tabel hiernaast is een geprognosticeerd tekort weergegeven van € 100.000. Dit is gebaseerd op de volgende aannames:

- De laatste prognose van de teamleiding (i.o.m. partners) van medio november! Deze komt 2% boven de begrote omzet in de actuele begroting uit, maar is 97% van de afgesproken opdrachten. Na het vaststellen van de actuele begroting is nog een aantal grote opdrachten aan ODRA gegund.
- Er is een prognose opgesteld van de toe te rekenen uren aan innovatie en andere balansposten. Dit benadert de begrote 'vrijval' van middelen uit de balans.
- Het onderhanden werk is nog niet meegenomen in de prognose. Dat is een onzekere factor (vanwege de berekeningssystematiek) in de eindafrekening voor zowel partners als ODRA.
- De doorbelaste materiële kosten zijn onder meer de kosten voor de meetdienst, complexe vergunningverlening (vanuit ODRN) en piket (schoonmaak).

Toelichting op de Kosten en Baten

Baten; zie sheets over de productie en hierboven

Personeelskosten; ODRA gaat meer uitgeven door hogere bezetting, om de toegenomen vraag aan diensten en producten te kunnen realiseren. In zie sheet 7 "capaciteit en bezetting" is een analyse van de bezetting en kosten opgenomen, waaronder de prijseffecten van de internen en externen. De loonkosten bepalen voor 80% de totale kosten.

- Nog niet meegenomen in de prognose is de eenmalige uitkering waartoe binnenkort waarschijnlijk door de bonden en VNG wordt besloten. Gaat circa € 65.000 extra kosten.

Opleidingen; wordt niet uitgeput.; de opleidingsuren voor de omgevingswet worden tlv de balanspost (bij baten) gebracht

Huisvesting en ict; Huisvesting zal iets lager dan begroot uitkomen. Ict daarentegen hoger. Beide hebben te maken met de BBV-richtlijnen. Investerings in SAAS oplossingen kunnen niet geactiveerd worden.

Onvoorzien en advies; hier zijn de overige incidentele kosten geprognosticeerd samenhangend met de verhuizing (naast de reguliere advieskosten) en de € 75K afspraak met de Connectie.

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	actuele bg'22	realisatie '22	%	prognose '22	%
Baten dienstverlening	€ 20.213	€ 20.203	100%	€ 20.689	102%
Doorbelaste mat. kosten	€ 822	€ -		€ 695	85%
Overige inkomsten	€ -	€ 60		€ 10	
Vrijval balans	€ 222			€ 198	89%
Totaal baten	€ 21.257	€ 20.262	100%	€ 21.592	102%
<i>Voorschot in facturering</i>		€ -1.990			
Kosten x € 1.000	actuele bg'22	realisatie '22	%	prognose '22	%
Personele kosten					
Loonkosten mdw. ODRA	€ 13.291	€ 11.910	90%	€ 13.048	98%
Kosten externe inhuur	€ 3.613	€ 3.572	99%	€ 4.758	132%
Loonkosten intern & extern	€ 16.903	€ 15.482	92%	€ 17.806	105%
Opleidingen	€ 369	€ 230,6	62%	€ 302	82%
Alg. personeelskosten	€ 532	€ 388,8	73%	€ 546	103%
Voormalig personeel / uitkering	€ 60	€ -39,4	-66%	€ -100	-167%
Harmonisatie bijdrage	€ -100	€ -		€ -100	100%
Overige personeelskosten	€ 861	€ 580,0	67%	€ 649	75%
Totaal Personeel	€ 17.765	€ 16.062	90%	€ 18.455	104%
Huur en servicekosten	€ 320	€ 302,2	94%	€ 310	97%
Facilitaire kosten	€ 298	€ 40,8	14%	€ 284	96%
Afschrijvingen huisvesting	€ -	€ -		€ -	
Wagenpark en parkeren	€ 80	€ 69,5	87%	€ 81	101%
Huisvesting / vervoer	€ 698	€ 412	59%	€ 675	97%
ICT	€ 273	€ 515,2	851%	€ 270	99%
ICT beheer & infrastr.	€ 510	€ -		€ 583	114%
Afschrijvingen ICT	€ 45	€ 67,2	149%	€ 90	200%
ICT-kosten	€ 828	€ 582	70%	€ 943	114%
Bedrijfs & programkosten					
Advieskosten	€ 409	€ 482,7	118%	€ 349	85%
Bovenregionale kosten	€ 364	€ 290,8		€ 360	
Org.kosten / onvoorzien	€ 303	€ 24	8%	€ 111	37%
Progr.kosten (ODRA - balans)	€ -	€ -		€ 45	
Progr.kosten (door te belasten)	€ 891	€ 524,0	59%	€ 754	85%
Bodemtaken (stelpost)	€ -				
Bedrijfs & progr.kosten	€ 1.967	€ 1.321	67%	€ 1.619	82%
Totaal kosten	€ 21.257	€ 18.378	86%	€ 21.693	102%
Saldo voor mutaties fondsen	€ -0	€ 1.884		€ -101	

Productie doelstellingen (met betrekking tot de productgroepen)

In de onderstaande tabel zijn de productie-doelen weergegeven. In de linker kolommen is de geactualiseerde begroting '22 weergegeven, welke in het AB van 20 okt is vastgesteld. In de begrotingsactualisatie is gebaseerd op gegevens die beschikbaar waren in juli.

Er is tot en met medio november een realisatie van 86%. (seizoensnorm circa 89%). En een gemiddelde gerealiseerde opbrengst van € 610,- per product. (begroot € 712). Een van de oorzaken is het realiseren van meer 'goedkopere' producten, dan producten met hoog kengetal. Daarnaast is het onderhanden werk nog niet meegenomen in de realisatie.

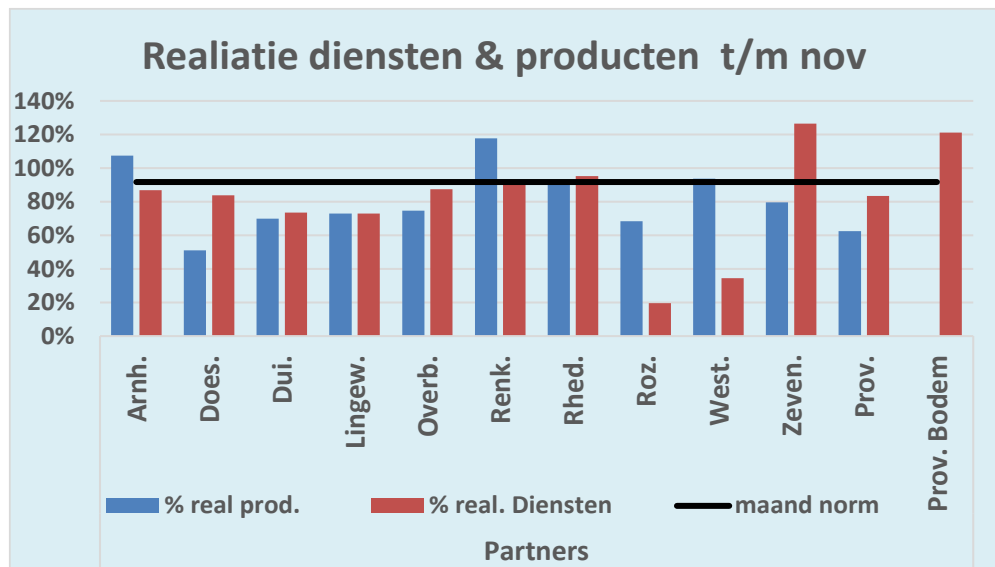
Mogelijk is er ook hogere tijdsbesteding op een aantal producten dan het kengetal. Dit wordt nader geanalyseerd (kental analyse kan plaatsvinden na afloop boekjaar).

Er is door alle accounthouders van ODRA een prognose opgesteld voor de realisatie dit jaar. De laatste was van medio november.

Ten opzichte van de actuele begroting leidt dit tot 102% realisatie. Echter ten opzichte van de omvang van de afgesproken werkpakketten en aanvullende opdrachten (paarse kolommen) tot 97%. De omvang van de opdrachten portefeuille is een miljoen euro groter doordat aanvullend werk, zoals 'bouwtaken Doesburg', 'en Wnb voor de provincie', niet zijn meegenomen in de actuele begroting (deze dateert van juli 2022, vastgesteld in okt. 2022).

Kerntabel productie x € 1.000	WP & Opdr. 2022				Realisatie 2022				Prognose 2022				Omvang opdrachten	
	aant. (prod / uren)	tarief	ac-bg 22	%	aantal prod	tarief	real 22	%	aant. (prod / uren)	tarief	prog'22	% bg		
Omzet groepen														
Producten	10.292	€ 712	€ 7.332	34%	11.293	€ 610	€ 6.887	94%	11.488	€ 674	€ 7.738	106%	€ 7.709	100%
Diensten (incl. prov. Prog)	126.058	€ 92	€ 11.597	55%	105.514	€ 92	€ 9.743	84%	124.102	€ 92	€ 11.417	98%	€ 12.192	94%
Gezamenlijke diensten	17.167	€ 92	€ 1.579	7%	17.208	€ 92	€ 1.583	100%	16.607	€ 92	€ 1.528	97%	€ 1.656	92%
Overigen / balans			€ 222	2%			€ 0	0%			€ 158	71%	pm	
Materiele kosten			€ 527	1%			€ 366	70%			€ 741	141%	€ 720	103%
Totaal baten			€ 21.257				€ 18.213	86%			€ 21.582	102%	€ 22.278	97%
Kengetallen en fte's		fte's					fte's			fte's				
- kosten uitvoering		159,2	€ 15.452	73%			129,5	80%		166,2	€ 15.689	73%		
- kosten overhead		35,7	€ 5.805	27%			32,6	20%		38,0	€ 5.893	27%		
Totaal lasten		194,9	€ 21.257				162,1			204,2	€ 21.582			

Voortgang werkpakketten (partners)

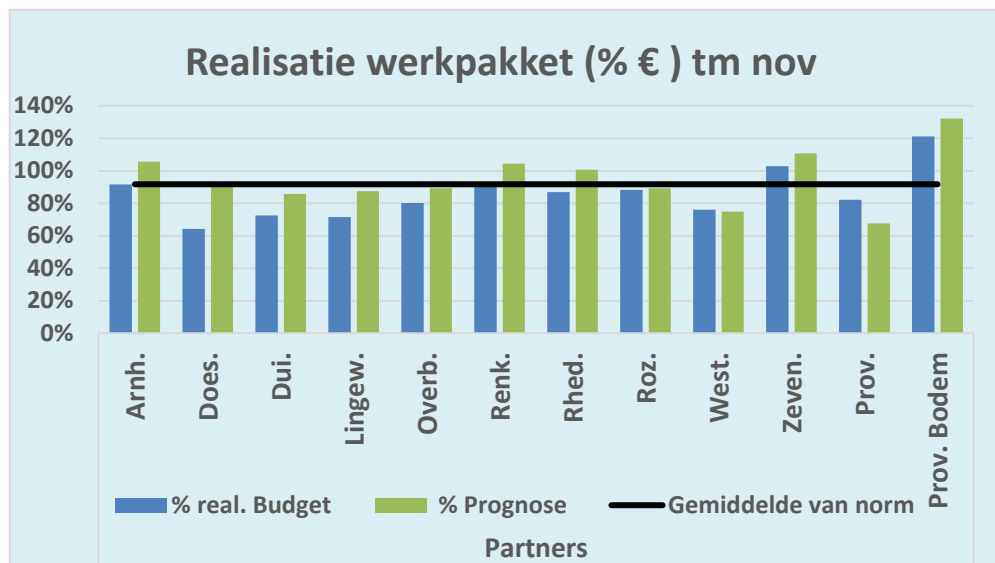

Producten realisatie t/m medio november:

- Bij de partners is gemiddeld 93% van het aantal begrote producten gerealiseerd.
- De gemiddelde realisatie geldt niet voor alle partners in dezelfde mate. Met name de bouwproducten bij Arnhem en Renkum komen boven begroting uit.
- ODRA breed zijn de grootste verschillen (> 80.000):
 - De achterblijvers: preventieve controles MBA en hercontroles; "controle Briks"
 - De voorlopers: klachtbehandeling; omgevingsvergunning Briks cat. 1.

Diensten realisatie:

- Partners: er is gemiddeld 88% van de begrote diensten (+ aanvullend werk) gerealiseerd.
- In de 'top 5' van afwijkingen (tov budget) ODRA breed:
 - Achterblijvers: project/programma management; omgevingsvergunning Briks cat 3; meetadvies-rapporten en handhavingsbesluiten
 - Voorlopers: juridisch expertise vergunningen; bodemadvies; beoordeling saneringen

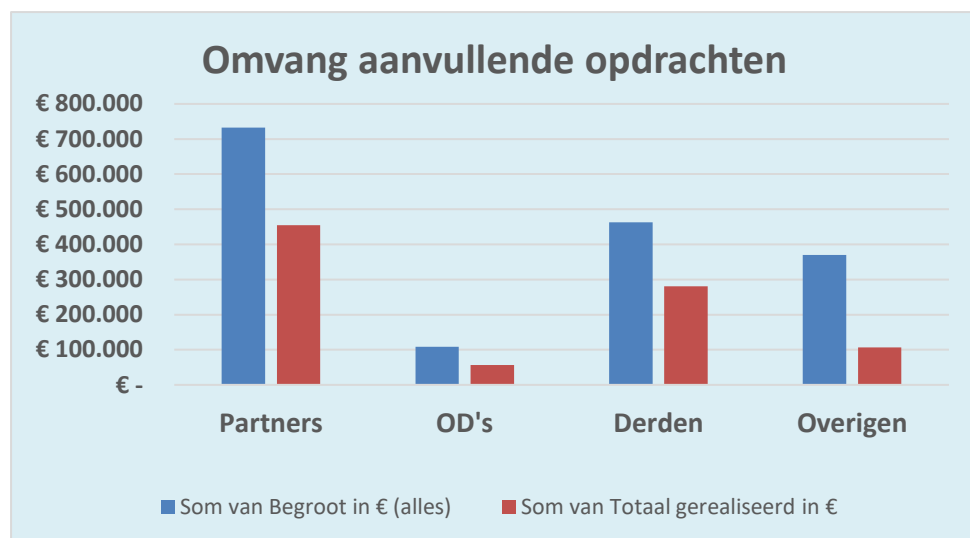
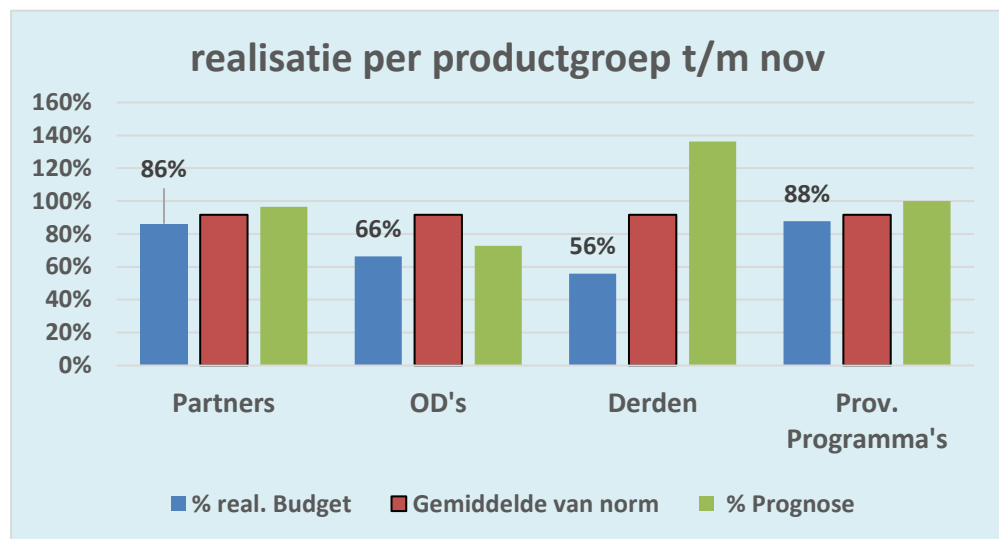
Toelichting op de realisatie Werkpakketten Partners (in % v/d kosten)

- De totale realisatie ten opzichte van de werkpakketten (inclusief aanvullende opdrachten) is 86%. Dit is 3% onder de seizoen-norm van 89%.
- De prognose die is samengesteld door onze accounthouders, komt uit op 98% voor de diensten en producten (ex materieel).
- Het najaar kent altijd een hoge productiviteit, ook omdat onderhanden werk wordt opgepakt.

Verdere toelichting

- Westervoort - Rozendaal hebben een hogere uitputting in budget dan op de producten/diensten-realisatie. Oorzaak; het aandeel gezamenlijke diensten in het WP.
- Provincie bodemtaken; vooruitlopend op de overdracht is in de administratie deze als aparte entiteit weergegeven.

Klantgroepen & aanvullende opdrachten

Toelichting realisatie klantgroepen:

Hiernaast is de realisatie van de overige klantgroepen weergegeven:

- Realisatie partners; blijft gemiddeld 3% achter op de norm. Deze achterstand heeft de grootste impact op de exploitatie, vanwege de totale omvang van deze klantgroep (€ 15,5 milj. Begroot =73% van het geheel). De focus op realisatie in de laatste maand is hierop gericht.
- De provinciale programma's (Complexe handhaving en Aandachtsbedrijven) vormen qua omzet de tweede groep. € 4,7 milj. Begroot -> 22% van het geheel. De realisatie qua budget zit op schema. (kleine achterstand met registratie) Inhoudelijk wordt dit programma apart aan de provincie gerapporteerd.
- De budgettaire omvang van de omgevingsdiensten is met € 0,5 miljoen en 2,5% gering. De realisatie blijft (dit zien we elk jaar in het 1^e halfjaar) achter.
- Derden; Er zijn veel opdrachten en projecten; Het bestaat vooral uit opdrachten van de meetdienst aan omgevingsdiensten buiten het Gelderland, Gemeenten en OD-NL.

Toelichting aanvullende opdrachten:

Er is op dit moment voor circa € 1,5 miljoen aan aanvullende opdrachten bij ODRA neergelegd. De grootste aanvullende opdracht is die van de provincie voor het project Theseus met ruim 4.000 uur. Deze loopt door tot april 2023.

De realisatie van alle aanvullende opdrachten is gemiddeld 62%. Dus lager dan de gemiddelde realisatie van de werkpakketten. Heeft grotendeels te maken met de opdracht -en startdatum van de opdrachten, veelal later dan 1 januari.

Benodigde capaciteit vs bezetting (+ gemiddelde P-kosten)

Onderstaande tabel geeft de ingehuurde vs begrote capaciteit in fte's weer, gebaseerd op de feitelijke bezetting en afgesloten contracten voor inhuur. Tevens zijn de gemiddelde loon - en inhuur kosten weergegeven.

Overall-beeld op de capaciteit

- Ten opzichte van de actuele begroting hebben we nu 9,3 fte meer 'gecontracteerd'. De hogere bezetting is nodig door het hogere aantal aanvullende opdrachten. Er is ook meer capaciteit nodig voor hoger verzuim en het verloop in het personeelsbestand (meer inwerken). De loonkosten (in- en extern) komen € 903.000 hoger uit dan begroot, waarvan € 805.000 door de hogere bezetting
- De verhouding intern / extern: Het aandeel externen gaat uitkomen op 20%; De norm was 15%. Qua budgetverdeling is het 26% dat wordt besteed aan externe inhuur. Dit is wel inclusief de inhuur van de pool voor PCH/PAB.
- Qua prijsstelling: zowel intern als extern zullen we iets lager uitkomen dan begroot; Maar gemiddeld hoger. Dat komt voort uit de verhouding intern extern die gaat uitkomen op 80-20% (ipv begroot 85-15%).

Formatie bezetting en personele kengetallen	WP & opdrachten -> act-bg 2022			realisatie 2022			prognose 2022				
	int	tot. Ext.	totaal	int	tot. Ext.	totaal	intern	tot. Ext.	totaal	%	
Formatie bezetting											
Lijn afdelingen	129,1	30,1	159,2	82%	129,5	0,0	129,5	130,3	35,9	166,2	81%
Bedrijfsv./staf/man.	35,7	-	35,7	18%	32,6	-	32,6	32,5	5,4	38,0	19%
Reguliere capaciteit	164,8	30,1	194,9		162,1	-	162,1	162,8	41,3	204,2	
- verhouding in fte's	85%	15%			niet te berekenen			80%	20%		
Loonkosten											
loonkosten (intern)	€ 13.291	€ 0	€ 13.291	79%	€ 11.910	€ -	€ 11.910	€ 13.048	€ -	€ 13.048	73%
inhuur capaciteit		€ 3.613	€ 3.613	21%	€ 3.115	€ 3.115		€ 4.102	€ 4.102	23%	
inhuur ondersteuning		€ 0	€ 0	0%	€ 458	€ 458		€ 656	€ 656	4%	
Kosten capaciteit	€ 13.291	€ 3.613	€ 16.904		€ 11.910	€ 3.572	€ 15.482	€ 13.048	€ 4.758	€ 17.806	
- verhouding in €	79%	21%						73%	27%		
Gemid. kosten /fte (in €)	€ 80.650	€ 120.036	€ 86.732		€ 80.144			€ 80.126	€ 115.108	€ 87.208	

Prijs en bezettingsanalyse

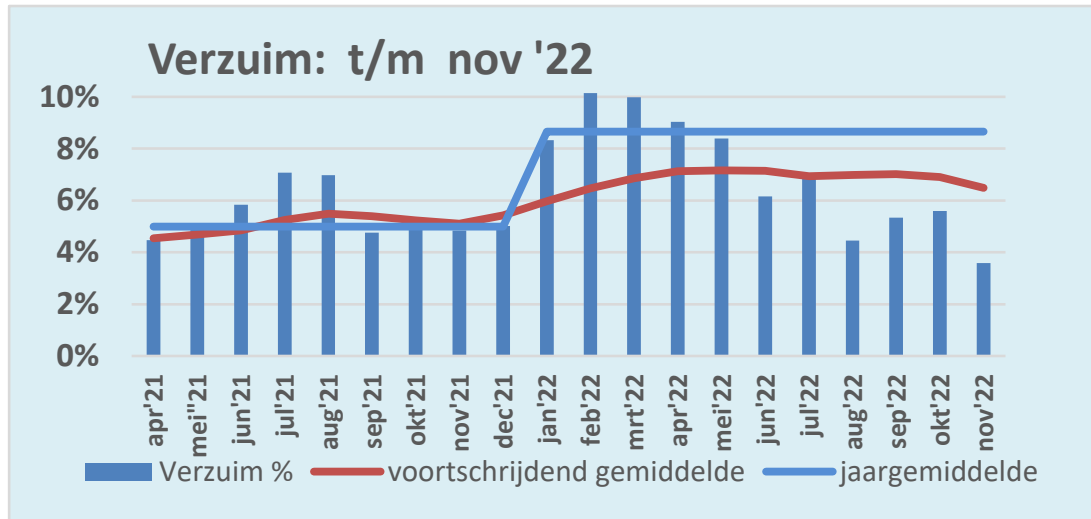
Ten opzichte van initiële begroting

€	-632
€	-123.093
	-9,8
€	-841.339
€	-964.432

Ten opzichte van actuele begroting

Prijsverschil lonen p/fte	€	-476	nadeel
Prijsverschil in €	€	-97.188	nadeel
Bezettings verschil in fte'		-9,3	nadeel
Bezettingsverschil in €	€	-805.503	nadeel
Totaal	€	-902.691	

Verzuim

Toelichting op het verzuim;

Na een periode van hoog verzuim in het voorjaar (toch veel corona-klachten), is het verzuim in de laatste maanden gedaald. Het verzuim tot en met november is gemiddeld 7,0%.

(NB; november is nog niet volledig ingeboekt).

De prognose is dat we dit jaar op gemiddeld 7,5% uitkomen.

Het verzuim bestaat vooral uit lang verzuim. Het gaat om een enkele medewerkers. Op een omvang van 160 fte geeft dit een relatief hoog percentage.

& Liquiditeit

Toelichting op de kaspositie en grafiek

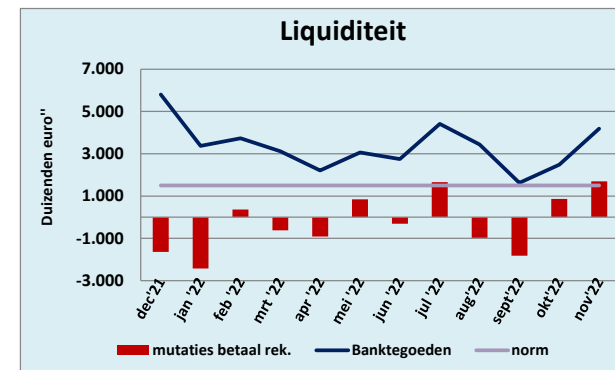
De blauwe lijn in de grafiek geeft het totaal aan liquide middelen weer; die bestaat uit de middelen op de betaalrekening (rode blokken) en saldo bij de rijkschatkist.

- Gedurende de zomer-maanden is het saldo schatkistrekening ruim boven de € 3 miljoen geweest. In 4^e kwartaal nog boven het gewenste niveau van € 1 miljoen werkkapitaal.
- Op 3 oktober zijn de voorschotten voor het 4^e kwartaal verstuurd. Dit is zichtbaar in het debiteurensaldo (rechter tabel). Vrijwel alle rekeningen zijn betaald.

Lening:

Begin juni heeft Odra een lening bij de BNG afgesloten ter dekking van de investering in de huisvesting ad € 625.000, met een looptijd van 15 jaar (lineair). De te betalen rente is 2,2%.

De ICT investeringen (circa € 0,4 miljoen) worden vooralsnog wel uit de kasmiddelen gefinancierd.

Liquiditeit x € 1.000	24 nov '22	31-dec-21
- BNG	2.029	206
- Schatkist	2.154	5.599
Totaal	4.183	5.805
Debiteuren saldo	52	10
- waarvan ouder 30 dag	22	10

Bijlagen tbv DB

behorende bij dashboard bestuur

Normaliter wordt in de bijlagen een specificatie van kpi's, met namen KTO gegeven.

Op basis van de vragen van het DB en AB wordt een nieuw voorstel ontwikkeld.

Bijlage:

- Overzicht fondsen en voorzieningen

Bijlage: Overzicht van voorzieningen en bestemmingsfondsen

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	470,2
BR Provincietaken	91,8
BR Bureau milieumetingen	0,0
BR Innovatie	93,5
BR Opleidingen Omg wet	103,6
Resultaat 2021	
- voorstel bestemming BR MBA	64,3
Reserves	823,3

Bestemmingsfondsen

Hierboven zijn de aanwezig bestemmingsfondsen weergegeven.

- BR provincietaken; Met de provincie is nog geen sluitend voorstel voor de besteding van dit fonds opgesteld. De reserve is al lange tijd aanwezig binnen ODRA.
- BR- innovatie; Betreft het restant van 2020 en 2021; Vanaf 2022 is structureel € 100.000 beschikbaar binnen de gezamenlijke diensten.
 - Bestedingen dit jaar zullen ondermeer zijn het project 'rijker verantwoorden, en circulaire economie'.
- Omgevingswet opleidingen. De opleidingen zijn grotendeels geweest. Materiele kosten en opleidingstijd zullen aan deze reserve worden toegerekend, waardoor alles besteed wordt.
- MBA-omzetting. Door uitstel van de omgevingswet zal een deel van de reserve ook in 2023 nodig zijn.

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2021
Harmonisatietoelage Prov. Gelderla	392,1
Bovenmatig verlof	158,3
Personele kosten	87,2
Frictie	23,7
Reserves	661,3

Voorzieningen

- Harmonisatie voorziening; dekt de meerkosten van medewerkers die destijds zijn overgekomen uit de Provincie (salaris verschil). De voorziening loopt door tot diep in de jaren '30 (laatste mdw met pensioen).
 - Begroot is opbrengst van circa € 100.000, deels uit deze voorziening, deels uit facturatie.
- Bovenmatig verlof; gekapitaliseerde waarde van de groei van het verlof in corona tijd. Wordt dit jaar grotendeels afgebouwd. De vrijval is nog niet meegenomen in de prognose omdat deze lastig is in te schatten in dit jaargetijde (kerstvakantie moet nog komen).
- Personele kosten; voor kosten VSO. Loopt door tot maart '23
- Frictie; Een kleine voorziening voor de kosten van overname apparatuur Connectie was reeds gemaakt in 2021.

Oplegnotitie agendapunt 4.2

Aan	:	Algemeen Bestuur		
Van	:	Fred Mossink		
Onderwerp	:	Interim rapportage 2022		
Vergaderdat.	:	15 december 2022	Geschatte bespreektijd	: 10 m.
Opsteldatum	:	5-12-2022		
Status	:			
Bijlagen	:	Rapport de Jong en Laan met bevindingen interim controle		

Voorstel / Beslispunten

Kennis te nemen van de bevindingen van de accountant en bespreken van de voorgestelde opvolging binnen ODRA.

Samenvatting

ODRA heeft net als vorig jaar, de accountant gevraagd om een interim controle uit te voeren op de bedrijfsvoering. De focus in deze controle was onze ICT-transitie en de verhuizing. Het zijn twee grote veranderingen in de bedrijfsvoering, die we vroegtijdig getoetst wilden hebben. Dat biedt de ruimte om tijdig verbeteringen door te voeren, minder druk in februari/maart (bij de jaarrekening) en, 'last but not least' om verrassingen bij de eindcontrole te voorkomen.

Het rapport geeft een goed beeld van de automatiseringsprocessen en de verbeter- en aandachtspunten weer.

ODRA is tevreden met het rapport. Deze aanbevelingen zijn goed te plaatsen en niet geheel onverwacht. Een deel van de aanbevelingen zijn al opgepakt en worden op dit moment uitgewerkt. Dit geldt met name voor het maken van een IT-handboek en het beter beschrijven van de autorisaties in de IT-systemen.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de constatering van de accountant.

De Jong en Laan heeft in deze interim-controle een gegevens gerichte controle uitgevoerd. Als de AO/IB verder is ontwikkeld, kan ook hierop meer gesteund worden bij de controle. Het advies is focussen op IT-wijzigingen- en rechten beheer

ODRA : We voeren in 2023 de vereisten rond "de control-statement' in. Alle processen worden daartoe verbeterd en beschreven

Inkoopproces:

Advies: Controle op wijzigingen in crediteuren stamgegevens & banknummers van medewerkers.

ODRA: ontwikkelt overzichten in de systemen (SAP en salarispakket NMBRS) om doorgevoerde wijzigingen in de stamgegevens, mn banknummers, te monitoren.

Personeelsproces:

Constatering: In- en uitdiensttreding niet goed vastgelegd; daardoor dubbele uitbetaling salaris.

ODRA: Probleem ontstaan door verkeerde instellingen in SAP en koppelvak naar salarispakket (NMBRS). Is verholpen.

Daarnaast wordt de controle op in / uitdienst-tredingen via checklisten en een 4 ogen principe beter geborgd.

Advies: Richt een eenduidig declaratieproces in , minder arbeidsintensief en foutgevoelig .

ODRA: Er komt een informatieplan voor de doorontwikkeling van systemen. Dit wordt hierin meegenomen, medio 2023 verwachten we een ontwerp hiervoor.

Automatisering:

Constatering: Er wordt door ODRA veel belang hecht aan een gedegen informatisering - informatiebeveiligingsbeleid

ODRA: nieuwe werkwijzen die strenger zijn qua beveiliging krijgen in de communicatie aandacht en zullen naar verloop van tijd 'inslijten'

Constatering: niet met alle gecontracteerde partijen is een service level agreements (SLA's) aanwezig.

ODRA: gesprekken met de belangrijkste IT-leveranciers zijn opgestart om de SLA's te vernieuwen.

Constatering: zien geen formele procedures voor Advies; stel een IT-handboek op.. .

ODRA: IT-processen worden aangevuld en in het 'handboek' opgenomen.

Advies: beperk rechten en scheidt applicatiebeheerrechten (bij bij de IT afdeling) van uitvoeringsrechten

ODRA: autorisatie structuur wordt opnieuw beschreven (als onderdeel van de procesbeschrijvingen)

Advies: beperk het aantal key-users en medewerkers die wijzigingen kunnen doorvoeren in Openwave.

ODRA: idem vorig punt.

Constatering: niet met alle partijen zijn deze voorhanden.

ODRA: Is onderdeel van het inkoopproces. Ook dit wordt in 2023 weer geactualiseerd en periodiek getoetst op de werking van de afspraken.

Doel

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2022 van ODRA bekijkt de accountant de interne beheersingsmaatregelen, die onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van ODRA.

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) er uit?

De aanbevelingen worden door ODRA opgepakt.

De eindcontrole van de accountant op de jaarrekening 2022 zal plaatsvinden begin maart, en worden besproken in de bestuursvergaderingen van april 2023

Omgevingsdienst Regio Arnhem Managementletter 2022

Rapportage aan het algemeen bestuur – Concept -

deJong&Laan

Ondernemende Accountants

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem
Postbus 3066
6802 DB ARNHEM

Elst, 18 november 2022

Managementletter 2022

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze Interim-controle van de jaarrekening van Omgevingsdienst Regio Arnhem (hierna: 'ODRA').

Onze controle is gericht op het vormen van beeld omtrent de processen die de jaarrekening 2022 vormen. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de volledige medewerking en ondersteuning van de medewerkers van ODRA.

Het concept van dit verslag is afgestemd met de directie op 21 November 2022.

Indien gewenst lichten wij deze managementletter graag toe. U kunt dan contact met mij opnemen.

Tot slot maken wij u erop attent dat voor deze managementletter een beperkte verspreidingskring geldt. De managementletter is uitsluitend bestemd voor het algemeen en dagelijks bestuur van ODRA. Indien ons verslag onderdeel is van een verzoek uit hoofde van de Wet Openbaarheid Bestuur, verzoeken wij u met ons contact op te nemen.

Hoogachtend,
de Jong & Laan accountants belastingadviseurs

N.C. van der Wolf MSc RA

Inhoudsopgave

- Kwaliteit beheersingsorganisatie
 - Algemeen
 - Ontwikkelingen ten aanzien AO/IB ODRA
 - Conclusie ten aanzien AO/IB ODRA
 - Inkopen en betalingen
 - Personeelsproces
 - Automatisering

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2022 van ODRA nemen wij de interne beheersingsmaatregelen, die onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van ODRA, mee in onze overwegingen. Wij hebben de opzet en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen onderzocht voor zover wij dat in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Ontwikkelingen ten aanzien van AO/IB ODRA

Vanaf de start van de GR is een groot deel van de administratieve verwerking en het IT-beheer ondergebracht bij De Connectie. In de afgelopen jaren heeft een transitie plaatsgevonden om de administratie en IT in eigen beheer te nemen. In 2022 is dit traject gelijktijdig met de verhuizing naar de nieuwe locatie afgerond. Wij hebben in onze controle specifiek aandacht besteed aan de overgang naar de nieuwe IT-omgeving.

Conclusie ten aanzien van AO/IB ODRA

Mede vanwege efficiencyoverwegingen kiezen wij bij de controle van de jaarrekening voor een overwegend gegevensgerichte controleaanpak. Dit betekent dat wij in beperkte mate steunen op de AO/IB van ODRA en vooral controlewerkzaamheden uitvoeren gericht op het vaststellen dat transacties betrouwbaar en rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit doen wij onder andere door het aansluiten van geregistreerde transacties in de financiële administratie met brondata. Deze controlewerkzaamheden voeren wij uit op basis van data-analysetechnieken, waarbij wij gebruik maken van de grootboekmutaties uit de financiële administratie en exports van bankmutaties uit de online-omgeving van de BNG

De stappen die momenteel en in de aankomende jaren nog gezet worden met betrekking tot de inrichting van de AO/IB, maken het wellicht mogelijk om in de uitvoering van onze controlewerkzaamheden meer te steunen op interne beheersmaatregelen van ODRA, wat wij zullen overwegen als dit leidt tot een efficiëntere controleaanpak.

Gedurende de interim hebben we vastgesteld dat niet alle procedures formeel zijn vastgelegd. We adviseren daarom ook om procedures, zoals het IT-wijzigingenbeheer en het rechtenbeheer formeel vast te leggen.

Reactie namens ODRA: ODRA bereidt zich voor op het invoeren van een 'in control statement' en in dat kader worden alle relevante processen van HR, Salarissen, en financiën (opnieuw) opgepakt, door ze te actualiseren en uniform te beschrijven (tool visio). Het plan is om periodiek vanaf voorjaar 2023 via audits controles te doen op de werking van de processen en daarna verbeteringen door te voeren.

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Inkopen en betalingen

ODRA heeft diverse maatregelen getroffen om het risico van onjuiste c.q. onrechtmatige betalingen te beperken. Inkoopfacturen moeten door meerdere medewerkers worden geautoriseerd en betalingen worden door twee medewerkers geautoriseerd. Hierdoor zijn wij van mening dat dit risico in voldoende mate wordt gemitigeerd.

Belangrijk in dit proces is dat controle plaatsvindt op crediteurengegevens, die de basis vormen voor het betaalproces. Dit is een maatregel die waarborgt dat betalingen worden uitgevoerd naar de juiste rekeningnummers. In tegenstelling tot de controle die plaatsvindt bij het aanmaken van nieuwe crediteuren, vindt geen controle plaats op wijzigingen bij bestaande crediteuren. Om te voorkomen dat onjuiste of onrechtmatige betalingen plaatsvinden, raden wij aan om ook een controle in te richten bij wijzigingen in crediteurengegevens.

Reactie namens ODRA

Indien er nieuwe crediteuren worden opgevoerd in het systeem door de administratie, worden de gegevens vooraf gecontroleerd, via de autorisatieflow in SAP, door control. SAP beschikt niet over de functionaliteit om dat ook in te regelen voor wijzigingen. Om dat te realiseren zou maatwerk ontwikkeld moeten worden. De kosten vinden we niet opwegen tegen het risico. We kiezen ervoor om een overzicht op het SAP-dashboard van control te gaan plaatsen waarin alle mutaties achteraf zichtbaar zijn. Per 16-11-2022 is dit nog niet volledig ingeregeld.

Personeelsproces

In- en uitdienstmeldingen

Gedurende het boekjaar is een medewerker bij uitdiensttreden niet tijdig afgemeld in de systemen waaronder de salarisadministratie, met als gevolg dat de medewerker enkele maanden is doorbetaald na uitdiensttreden.

Wij raden aan om (bij in- en uitdiensttreden) gebruik te maken van een checklist om te waarborgen dat alle relevante processtappen doorlopen worden, waarbij de volledige en juiste uitvoering van de stappen door een afzonderlijke functionaris worden vastgesteld.

Reactie namens ODRA:

Probleem is ontstaan doordat het koppelvlak tussen het basissysteem SAP en salarissysteem NMBRS niet goed was ingesteld qua mutatie-termijnen. Dit is aangepast. Helaas is ook bij de salariscontrole deze er tussendoor 'geglijpt'.

ODRA laat op dit moment een advies opstellen voor het optimaal gebruik van cloudmogelijkheden en andere applicaties met als onderlegger een informatieplan en architectuurplaat. Dit advies gaat ons helpen om de doorontwikkeling van bepaalde applicaties uit te voeren, waaronder de koppelingen tussen systemen en de waarborgen daarin.

Daarnaast gaat er gewerkt worden met een checklist om alle personeelsmutaties te borgen, deze mutatielijst wordt tijdens de salariscontrole via het '3 lines of defence model' gecheckt.

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Personeelsproces

Declaraties

Er zijn op dit moment drie methoden waarop declaraties kunnen worden ingediend, waarbij ook sprake is van handmatige invoer door financiële medewerkers. Wij raden een eenduidig declaratieproces aan, waardoor het proces minder arbeidsintensief en daarmee minder foutgevoelig wordt.

Reactie namens ODRA:

Aan de hand van het nieuwe informatieplan gaan we bepalen we op welke manier we doorontwikkeling van applicaties gaan vormgeven. Voor de declaraties geldt dat we het gebruikersgemak (ESS-systeem) voor medewerkers voorop zetten. Er moeten nu nog te veel handelingen worden verricht door hen bij het indienen bij de verschillende type declaraties.

Medio 2023 zal een aangepast ontwerp opgesteld worden, waarna implementatie kan volgen.

Medewerkersgegevens

Medewerkers van de salarisadministratie hebben de mogelijkheid om bankrekeningnummers, declaraties en salarissen van medewerkers in Nmbrs aan te passen. Hierdoor ontstaat het risico op onrechtmatige betalingen. Het risico met betrekking tot declaraties en salariswijzigingen wordt deels ondervangen door de controle van het standenregister, voordat de betalingen plaatsvinden.

Deze controle ondervangt niet het risico dat betalingen naar onjuiste bankrekeningnummers plaatsvinden. Doordat mutaties in bankrekeningnummers in de applicatie worden gelogd, is achteraf hierop wel een controle uit te voeren. Wij raden aan om wijzigingen in bankrekeningnummers altijd door een tweede functionaris te laten controleren.

Reactie namens ODRA:

Er is geen integrale (1 op 1) controle van de bankrekeningnummers vóóraf. Er is natuurlijk wel het zgn 'piep-systeem'. Het wordt snel duidelijk of medewerkers geen salaris hebben ontvangen doordat het naar een verkeerd nummer is overgemaakt. Omdat de nettosalarissen een overzienbare omvang hebben, is het risico beheersbaar. Bij de salariscontrole vooraf vindt wel een totaal controle plaats op het totaal uit te betalen bedrag, opdat er geen dubbele betalingen plaatsvinden. Ook de betaalbatch die in de bank wordt gezet, wordt gecontroleerd.

Daarnaast zal onderzocht worden of NMBRS ook een login-overzicht kan geven met mutaties op banknummers. (cf item over stamgegevens crediteutren)

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Automatisering

Informatiebeveiligingsbeleid

Wij vinden het van belang dat organisaties maatregelen nemen gericht op de beveiliging van hun IT-omgeving, inclusief een gedegen informatiebeveiligingsbeleid. Wij stellen vast dat ODRA hier ook veel belang aan hecht.

Eén van de maatregelen die zijn genomen is dat documenten standaard worden vergrendeld voor externe partijen. Wij hebben begrepen dat het beschikbaar stellen van informatie aan derden voor de medewerkers van ODRA veel tijd kost.

Reactie namens ODRA:

Het uitvoeren van richtlijnen vanuit de wet BIO maakt dat ODRA BIO compliant wil zijn. Middels de IT transitie van juni jl. is die compliance bereikt. Uiteraard leverde dit tijdens de adoptiefase extra tijdsinvestering op. Dat documenten beschermd zijn, waar ze dat voorheen niet waren, leverde operationele problemen op. We gaan ervanuit dat na verloop van tijd deze nieuwe werkwijze inslijt en geen extra effort vergt.

Automatisering (vervolg)

Service level agreements (SLA's)

Wij hebben vastgesteld dat niet met alle gecontracteerde partijen service level agreements (SLA's) aanwezig zijn. Daarnaast blijkt dat de SLA's met verschillende partijen verouderd zijn en uitgaan van de situatie voor de implementatie van SAP en niet toezien op de meest recente IT ontwikkelingen. In aanvulling blijkt dat functioneel beheer niet op de hoogte is van de overeengekomen afspraken en of verantwoordelijkheden.

Dit heeft als gevolg dat ODRA een mogelijk risico loopt op de volgende elementen: continuïteit, beveiliging, wijzigingsbeheer en eigenaarschap van data en/of exit strategie. Mede om risico's en kosten te voorkomen raden wij u aan met alle IT-leveranciers (nieuwe) afspraken te maken.

Reactie namens ODRA:

Wij nemen deze constatering serieus en inmiddels zijn met onze hoofdleveranciers T2en, Rubicon, REM afspraken gemaakt om de SLA vast te stellen dan wel deze SLA's te actualiseren.

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Automatisering (vervolg)

IT-handboek

In aanvulling op het voorgaande punt zien wij dat geen formele procedures bestaan voor de genoemde IT-beheersingsaspecten. Om onduidelijkheden in verantwoordelijkheden te voorkomen raden wij u aan om een IT-handboek op te stellen waarin deze zaken worden beschreven.

Reactie namens ODRA

Wij maken er werk van om de procesbeschrijvingen over IT beheeraspecten vast te gaan leggen in een IT-handboek.

Bezetting IT-afdeling

Vanuit gevoerde gesprekken begrijpen wij dat sprake is van een krappe bezetting op deze afdeling, wat enerzijds komt door een nog niet ingevulde vacature voor de functie van informatie manager, alsook door relatief veel helpdeskverzoeken. Wij raden u aan te bewaken dat deze situatie niet ten koste van het IT-beheer gaat, met mogelijke risico's ten aanzien van beveiliging en continuïteit.

Reactie namens ODRA

Het advies wat wij inwinnen over informatiebeheer strekt zich ook tot aanbevelingen op het vlak van benodigde functionarissen. In de projectfase van de IT transitie is de hoeveelheid werk groot geweest, nu normaliseert de situatie zich richting de beheerfase en komt er meer tijd beschikbaar voor beheer.

Automatisering (vervolg)

Rechtenbeheer SAP

Wij hebben vastgesteld dat de rechten in SAP ruim zijn ingesteld voor de medewerkers van de financiële administratie inclusief de controller. Deze medewerkers beschikken zowel over applicatie- als gebruikersbeheerrechten. Hiermee kan de interne beheersing, in casu functiescheiding, worden doorbroken, waardoor het risico ontstaat op onrechtmatige transacties. Wij adviseren om de rechten te beperken en de applicatiebeheerrechten onder te brengen bij de IT afdeling.

Reactie namens ODRA

In de basis is de functiescheiding / autorisatie in het systeem voldoende ingericht. Administrateurs zijn gekoppeld aan rollen, in de rollen zijn de autorisaties vastgelegd. Vanwege bovenstaand punt (bezetting IT) is voor enkele processen de autorisatie voor de administratie / control uitgebreid. Dit was nodig om cruciale processen voortgang te geven.

Zodra bovenstaand punt weer volledig op orde is, gaat deze tijdelijke situatie terug naar de basis, waarbij de rollen onderscheiden zijn in zuivere functionele en applicatie beheerrechten.

Kwaliteit beheersingsorganisatie

Interne beheersingsmaatregelen

Automatisering (vervolg)

Rechtenbeheer Openwave

Wij hebben vastgesteld dat meerdere medewerkers te ruime rechten hebben in Openwave. Dit zijn zogenaamde "Key-medewerkers" die operationeel met het pakket werken en die volledige superuser-rechten hebben (gelijk aan medewerker functioneel beheer). Aanvullend merken wij op dat er veel accounts aanwezig zijn van voormalige medewerkers of ingehuurde krachten.

Om het risico te beperken dat medewerkers onrechtmatig wijzigingen kunnen doorvoeren in Openwave, met het risico op onjuiste en/of onterechte vergunningen, raden wij aan om de hoeveelheid key-users te beperken en de applicatiebeheer-rechten bij niet operationele medewerkers onder te brengen.

Daarnaast raden wij aan om de rechten van medewerkers die uitdienst treden tijdig te blokkeren in Openwave en de gebruikers te verwijderen.

Reactie namens ODRA

Ook hier geldt hetzelfde als bij voorgaand punt. In het proces van het vaststellen van een autorisatiestructuur nemen we de feedback mee en brengen we onderscheid aan tussen beheer en functionele rollen.

Automatisering (vervolg)

Verwerkingsovereenkomsten

Bij het opvragen van de verwerkingsovereenkomsten blijkt dat de overeenkomsten niet met alle partijen voorhanden zijn en of het onduidelijk is of deze in het verleden zijn afgesloten. Hierdoor ontstaat het risico dat mogelijk niet wordt voldaan aan de AVG. Om dit risico te mitigeren adviseren wij om een dossierverantwoordelijke per partij aan te stellen, die waarborgt dat alle overeenkomsten worden overeengekomen.

Reactie namens ODRA:

De afgelopen periode is ODRA bezig geweest met het herzien van het inkoopproces. Hierbij krijgen verwerkingsovereenkomsten meer aandacht. Bij iedere nieuwe overeenkomst die wordt aangegaan dient een verwerkingsovereenkomst op gesteld te worden. Vanuit de afdeling control gaat hier periodiek op gecontroleerd worden.

deJong&Laan

Ondernemende Accountants

Oplegnotitie agendapunt 4.3

Aan	:	Algemeen Bestuur ODRA	
Van	:	Saskia van Miltenburg	
Onderwerp	:	Kwartaalrapportages Omgevingswet en A15	
Vergaderdat.	:	15 december 2022	Geschatte bespreektijd : ... min.
Opsteldatum	:	2 november 2022	
Status	:	Informatief	
Bijlagen	:	Derde kwartaalrapportage programma Omgevingswet Derde kwartaalrapportage project A15	

Voorstel / Beslispunten

Kennisnemen van de kwartaalrapportages van het Programma Omgevingswet en project A15.

De derde kwartaalrapportage programma Omgevingswet staat op de agenda tijdens het platformoverleg op 22 november en wordt gedeeld na goedkeuring van het MT.

Samenvatting

In de kwartaalnotitie wordt de tussenstand weergegeven van het programma Omgevingswet en A15. In beide kwartaalrapportages worden de gemaakte en verwachte urenbesteding van dit jaar weergegeven en ook aangegeven wat uitstel van beide projecten betekent.

Hoe is het voorstel voorbereid?

De projectleiders omgevingswet hebben gezamenlijk de kwartaalrapportage opgesteld. Daarnaast zijn de in SAP geschreven uren van januari t/m september 2022 opgenomen in de rapportages. Verder is er afstemming geweest met de externe betrokkenen van beide projecten mbt het vervolg.

Wat is het doel? Geef hier ook aan wat het betreft:

werkafspraken kaderstelling voorbereiding DB/AB informatieverstrekking

Wat zijn de gevolgen van het uitstel invoeringsdatum Omgevingswet?

De ingangsdatum van de omgevingswet is inmiddels uitgesteld naar 1 juli 2023. Wij hebben met onze partners en intern afgestemd dat we op 1 januari 2023 zoveel mogelijk alles hebben ingeregeld (techniek en proces). In 2023 is de focus dan alleen op het oefenen.

Door deze aanpak blijven we dit jaar binnen het budget en hoeven we (uitgaande van invoering op 1 juli 2023) de projectplannen voor 2023 (opgeleverd in september 2022) niet aan te passen.

Hoe ziet het vervolgproces (uitvoering) er uit?

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Begin 2023 volgt de laatste kwartaalrapportage van 2022 en koppelen we terug wat de acties zijn geweest van 2022 en welke techniek en processen zijn ingeregeld.

Door wie wordt er wat gecommuniceerd?

De kwartaalrapportage Omgevingswet worden vanuit het programma Omgevingswet met de projectleiders Omgevingswet van de partners gedeeld na akkoord van het MT over de inhoud. Het MT kan de rapportages (Omgevingswet en A15) delen met de regisseurs en het bestuur.

Derde kwartaalnotitie programma OW 2022

Aan	:	Partneroverleg, MT, DB en AB	
Van	:	Volter Ziggers en Saskia van Miltenburg	
Onderwerp	:	Derde kwartaalnotitie Programma Omgevingswet 2022	
Vergaderdat.	:	N.v.t.	Geschatte bespreektijd : n.v.t..
Opsteldatum	:	2 november 2022	
Status	:	Informerend	

1.1 Aanleiding

In deze notitie informeert ODRA haar partners over de voortgang van het programma Omgevingswet en de onderliggende projecten. Hierdoor krijgen de partners inzicht in de voortgang van de organisatie en regio op de Omgevingswet.

De partners worden eens per kwartaal geïnformeerd over de voortgang van het programma en haar projecten. Hierbij de derde kwartaalnotitie van 2022.

1.2 Projecten

De volgende projecten zijn binnen het programma implementatie Omgevingswet geformuleerd:

- **Spoor 1: Leren en ontwikkelen**

Projectverantwoordelijke: Saskia van Miltenburg

Het opleiden van medewerkers gericht op de inhoud en anders werken (soft skills) en casuïstiek.

- **Spoor 2: Dienstverlening en werkafspraken**

Projectverantwoordelijke: Saskia van Miltenburg

Het maken (en toetsen) van werkafspraken met partners en ketenpartners, nieuwe mandaten, de eerste stappen in het implementeren van de bruidsschatregels tbv het omgevingsplan en regionaal afstemmen van leges, omgevingsplannen en toepasbare regels (vergunningenchecks).

- **Spoor 3: Primaire processen VTH & informatiesystemen**

Projectverantwoordelijke: Wolter Ziggers

Intern de (externe) werkafspraken verankeren en het zaakstelsel aansluiten op het DSO.

1.3 Programmaplanning en afbakening

Bij het schrijven van het programma Omgevingswet 2022, in september 2021, zijn we uitgegaan van de inwerkingtreding op 1 juli 2022. In februari 2022 is de invoeringsdatum verplaatst naar 1 januari 2023. Inmiddels is de invoeringsdatum opnieuw uitgesteld naar 1 juli 2023. Wat dit betekent voor het programma en onderliggende projecten wordt toegelicht in paragraaf 1.5.

Afbakening

De verantwoordelijkheid van de implementatie van de Omgevingswet ligt bij elke organisatie. ODRA is slechts ondersteunend in de voorbereiding die gemeenten zelf moet oppakken.

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) maakt geen onderdeel uit van het programma Omgevingswet. Wel vindt er informatie-uitwisseling plaats om de organisatie zo efficiënt mogelijk voor te bereiden op de veranderingen.

Daarnaast is er met de provincie een afzonderlijk project t.b.v. de voorbereiding op de Omgevingswet vanwege de uitvoering van VTH-taken bij complexe bedrijven en afstemming met vergunningverlening door de ODRN.

De uitvoering van het opstellen van toepasbare regels voor diverse gemeenten maakt ook geen onderdeel uit van de diverse projecten onder het programma implementatie Omgevingswet. Dit wordt afzonderlijk geregeld met de betreffende gemeenten waar ODRA in afstemming met deze gemeenten toepasbare regels voor opstelt.

1.4 Bijsturing van het programma

Op 7 juni is aan de regisseurs van de gemeenten aangegeven dat de verwachting is dat er extra budget nodig is voor het programma Omgevingswet. Het programma Omgevingswet 2022 is geschreven in september 2021. Een uitsplitsing per gemeente is tijdens het themaoverleg op 7 juni gedeeld. In totaal is ingeschat dat dit jaar circa 700 uur meer wordt gemaakt dan van tevoren (september 2021) is ingeschat.

Destijds was uitstel van de invoeringsdatum en inzicht in kosten voor verschillende onderdelen nog niet (precies) bekend. Nu de implementatie van de Omgevingswet verder vordert zijn meer detailzaken duidelijk geworden. Door uitstel zijn er extra uren nodig. Ook is inmiddels duidelijk dat er extra kosten zijn vanwege de STAM koppeling en aansluiting DSO. Inmiddels is ook duidelijk wat nodig is aan extra uren voor het omzetten van het huidige milieuzaaksysteem (van inrichting naar MBA) en voor het omzetten van data externe veiligheid.

Voor het omzetten van de data externe veiligheid is financiële vergoeding beschikbaar vanuit I&W voor de Omgevingsdiensten via ODNL. Wij verwachten dat wij voor deze uren worden gecompenseerd en dat deze uren niet bij onze partners in rekening hoeven te worden gebracht.

Doordat de wet nu weer is uitgesteld is de verwachting dat we dit jaar binnen het budget blijven (zie paragraaf 1.5 en 2.4).

1.5 Uitstel Omgevingswet naar 1 juli 2023

Op 14 oktober is bekend geworden dat de invoeringsdatum van de Omgevingswet wordt verschoven naar 1 juli 2023.

In overleg met de projectleiders Omgevingswet is afgesproken wel verder te gaan met de voorbereidingen op de Omgevingswet. Intern is afgestemd in 2022 zoveel mogelijk alles in te regelen conform de projectplannen. De enige afwijking is het uitrollen van spoor 1: leren en ontwikkelen. Het verder oefenen met de Omgevingswet wordt uitgesteld naar Q1 en Q2 2023. Daarnaast zijn we voor een aantal acties afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van onze partners. Deze acties lopen achter op planning en zijn nog niet gestart. Dit heeft op dit moment geen consequenties, mede door uitstel van de Omgevingswet.

2. Overzicht acties en resultaten projecten 2022

De projecten die onder het programma Omgevingswet vallen, komen hieronder terug waarbij het doel en de werkzaamheden zijn geformuleerd.

2.1 Spoor 1 leren en ontwikkelen

Projectdoelstellingen en gewenste uitkomst

- ODRA is toegerust met goed opgeleide medewerkers met betrekking tot de Omgevingswet (op kennis en vaardigheden);
- De medewerkers hebben geoefend met de wet;
- Borgen van het voorgaande (in samenspraak met teamleiders en HR).

Werkzaamheden en producten spoor 1

De volgende activiteiten worden uitgevoerd en producten worden opgeleverd:

- Uitrol van de vaardigheidstraining "effectief samenwerken" in 3 modules;
- Veegklas trainingen gericht op de kennis van de wet;
- Uitrol casuïstiek gericht op kennis en casuïstiek door train de trainers
- Overdrachtsdocument en warme overdracht HR/ teamleiders.

Leeswijzer tabel 1, 2 en 3:

Vakje loopt op schema en/of is afgerond

Vakje werkzaamheden zijn gestart en onderwerp loopt op schema

Vakje rood loopt achter op de planning

Vakje zonder kleur werkzaamheden nog niet gestart, klopt met planning

Tabel 1: stand van zaken spoor 1

Actie	Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Stand van zaken Q2	Datum gereed
A	Alle medewerkers beschikken over Omgevingswet vaardigheden	Uitrol van de vaardigheidstraining "effectief samenwerken"	Trainingen zijn afgerond. In 2021 waren de inhoudelijke trainingen al afgerond, nu ook de vaardigheidstrainingen.	Q2 2022
D	Borgen van het voorgaande	informereren van teamleiders.	Teamleiders zijn geïnformeerd tijdens borgingsmiddag op 12 juli en zijn in de lead om de vaardigheden te borgen.	Q2 2022
C	Ervaring op doen met de Omgevingswet	Verdiepen in overgangsrecht en mba's	Door casuïstiek wordt ervaring opgedaan met het overgangsrecht en mba's	Q2 2023
B/C	Medewerkers beschikken over kennis Omgevingswet	Veegklassen en uitrol casuïstiek	Minstens 3 verschillende casuïstieken behandelen. Eerste casus is in Q3 2022 behandeld	Q2 2023
B/C	Medewerkers zijn op de hoogte van de veranderingen door de Omgevingswet	Evaluatie van bovenstaande acties en regelmatige informatieoverdracht.	Regelmatige informatieoverdracht via ODRAnet, presentaties per team, medewerkerssochtend op 29 september ism gemeente Arnhem. Overige gemeenten volgen. Inloopsessie nieuwe Omgevingsloket volgt zodra datum inwerkingtreding definitief is.	Q2 2023

2.2 Spoor 2 dienstverlening en werkafspraken

Projectdoelstellingen en gewenste uitkomst

- Een optimale dienstverlening richting burgers en bedrijven;

- Uitvoering voor alle partners zo efficiënt mogelijk (uniforme werkafspraken en uitvoering);
- ODRA heeft een duidelijke rol in de beleidscyclus van de partners op dat de doelen van de omgevingswet worden behaald.

Werkzaamheden en producten spoor 2

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd en producten worden opgeleverd:

- Oefenen (intake- en omgevingstafel + toetsing aan participatiebeleid);
- Werken aan overkoepelende documenten (mandaten) en legesverordening;
- Ondersteuning en afspraken over data geluid en externe veiligheid
- Regionaal afstemmen opstellen toepasbare regels;
- Ondersteuning bij knelpunten / ad hoc vragen en zorgen voor overdracht (programma-lijn)
- Inzicht in beleidscyclus en kerninstrumenten (bepalen bijdrage, wat en wanneer, van ODRA);
- Ondersteuning opstellen omgevingsplan
- Regionale dienstverleningsvisie en aanpak

Tabel 2: stand van zaken spoor 2

Actie	Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen en hebben we gedaan	Hoe loopt het	Datum gereed
A	Werken in de geest van de Omgevingswet vanaf 1 januari 2022	Diverse ketentesten, op 18 januari, 24 februari, 31 mei, 18 mei en 28 juni	Niet elke gemeente is al met ons aan het oefenen. We hebben nog niet voldoende geoefend met een omgevingstafel overleg	Q4 2022
		Vorbereiden van een grote fysieke bijeenkomst op 4 oktober met de hele regio (gemeenten en ketenpartners)	Uit het overleg van 4 oktober bleek dat nog niet alle werkafspraken duidelijk zijn. Er is behoefte aan een intentiedocument. ODRA maakt een opzet, deze wordt voor het eind van het jaar in concept gedeeld	Q1 2023
B	Overkoepelende documenten opstellen en advies	Mandaten, milieuleges advies	Advies (milieu)leges is opgeleverd op 15 maart. Conceptmandaten zijn opgeleverd. Het is nu aan de gemeenten om deze documenten vast te stellen	Q3 2022
C	Uniforme werkwijze in relatie tot milieuaspecten en verplichte registratie	Inregelen Register Externe Veiligheid (REV) en Centrale Voorziening Geluid Gegevens (CVGG)	De gegevens in het kader van REV zijn gevalideerd Er is (ook na herhaaldelijk uitvragen) vanuit IPLO / RIVM nog geen duidelijkheid mbt het CCVG	Q3 2022
D	Regionaal afstemmen toepasbare regels (vergunningchecks)	Drie wekelijkse sessies toepasbare regels waar provincie en waterschappen ook voor worden uitgenodigd	Tijdens de sessie op 6 oktober bleek dat waterschappen herhaaldelijk, ondanks gevraagd, niet aansluiten. De toepasbare regels van de waterschappen zijn nog niet gebiedsspecifiek en ook nog niet op B1 niveau. Dit kan zorgen voor onduidelijkheden bij de aanvrager bij het doorlopen van de vergunningcheck	Op 18 oktober 2022 is besloten deze sessies te annuleren
G	Advies irt omgevingsplan	Meerdere gesprekken met de partners, planning maken voor en betrokkenheid bij vorming Omgevingsplan	Elke twee maanden bespreken we in de werkgroep omgevingsplan de voortgang. De sessie in september heeft geleid tot het gezamenlijk schrijven van een oplegnotitie geluid. In november volgt een sessie over bodemregels in het omgevingsplan	Q4 2022

E	Werken met de Omgevingswet	Knelpunten oplossen, vragen beantwoorden	Geen acties in 2022	2023
F	Inzicht in de beleidscyclus en overige kerninstrumenten	Meerdere gesprekken met partners en vastleggen afspraken	Nog niet gestart is in afstemming met gemeenten	Nader te bepalen
H	Regionale dienstverlenings-visie en aanpak	Meerdere gesprekken met (keten)partners en vastleggen afspraken in visie en aanpak	Nog niet gestart is in afstemming met gemeenten	Nader te bepalen

2.3 Spoor 3 Primaire processen VTH & informatiesystemen

De aanpak is gericht op het verder inrichten van het zaakstelsel Openwave en de koppeling van het DSO met Openwave. Daarnaast met ODRA VTH-teams afspraken formuleren over de interne en externe werkwijzen onder de Omgevingswet.

Wijzigingen die zijn voortgekomen uit de invoering van de Omgevingswet zijn verankerd in de werkwijzen en processen, zodat ODRA straks haar taken voor haar opdrachtgevers zo uniform mogelijk kan uitvoeren volgens de Omgevingswet en beoogde dienstverlening.

Alle systemen zijn aanbesteed, getest en ingeregeld zodat ODRA haar taken voor haar opdrachtgevers kan uitvoeren, ontvangen (vergunningen, meldingen etc.) en op een toegankelijke manier beschikt over informatie om te kunnen handhaven.

Projectdoelstelling

- Interne werkprocessen ingeregeld
- Aansluiting op DSO (STRR)
- Zaakgericht werken
- Objectgericht publiceren

Werkzaamheden en producten spoor 3

Primaire processen VTH

- Update en verdere uitwerking verandering huidige primaire processen VTH (en producten) met behulp van VNG Toolkit werkende VTH-processen.
- Overzicht en actualisatie door te voeren wijzigingen van VTH-processen als gevolg van gemaakte werkafspraken (proces actieplan)
- Nieuw/geactualiseerd processchema en lean procesbeschrijvingen van opgedragen taken conform de Omgevingswet
- Implementatie en borging van gewijzigde VTH-processen

Informatievoorziening

- Aansluiten op oefenomgeving van DSO en oefenen met Omgevingswet
- Het kunnen afgeven van vergunningen en het kunnen publiceren
- Technische koppeling zaakstelsel met DSO (informatie kan op juiste manier worden ontsloten; aanvragen en meldingen komen op juiste manier in het zaakstelsel)
- Uitwisseling van gegevens ketenpartners via het DSO

Tabel 2: stand van zaken spoor 3

Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Hoe loopt het	Datum gereed
-------------------------------	-------------------------	----------------------	---------------------

Zaaksysteem klaar voor de Omgevingswet	Inrichtingen overzetten naar mba's door de werkvloer	De functionaliteit is klaar in ons zaaksysteem. We starten vanaf november met het daadwerkelijk overzetten van inrichtingen naar mba's	2023
	Maandelijks testen met gemeenten en VGGM	Uit de testen blijkt dat een aantal functionaliteiten al wel werken maar een aantal ook nog niet, de volgende test is op 18 november	Q1 2023
	Brieven aanpassen	De teams zijn bezig de brieven aan te passen. Een overall check vindt in Q4 plaats.	Q4 2022
Bedrijfsproces "verkennen en begeleiden initiatief" is ingepast in de organisatie	We implementeren de geaccordeerde werkafspraken van spoor 2	Werkafspraken zijn nog niet geaccordeerd. Het oefenen hiermee in het zaaksysteem en betrekken van de superusers (de lijn) schuift hierdoor op.	Q1 /Q2 2023
Bedrijfsproces "Behandelen vergunningaanvraag" is ingepast in de organisatie	We passen de VNG toolkit werkende processen toe	I.s.m. Paula worden de processen ingeregeld in Openwave.	Q4 2022
Bedrijfsproces "Toezicht en Handhaving" is ingepast in de organisatie	We passen de VNG toolkit werkende processen toe (werkgroep toezicht)	Door externe omstandigheden heeft dit nog niet plaatsgevonden. Een selfassesment wordt intern bij ODRA in Q4 2022 uitgevoerd.	Q4 2022
Aansluiten op oefenomgeving van DSO en oefenen met Omgevingswet	We oefenen ten aanzien van het inrichten van werkprocessen en het DSO met veranderingen in wet- en regelgeving,	Wordt beperkt geoefend. Inmiddels geoefend met Overbetuwe, Duiven, Renkum en Arnhem, VGGM, provincie, waterschap Vallei en Veluwe. We gaan verder oefenen tot en met de invoeringsdatum	Q2 2023
Zaaksysteem Open-wave voldoet tenminste aan minimumeisen	We regelen zaaksysteem zodanig in dat voldoet aan minimumeisen en evt. wensen partners	I.s.m. REM en gebruikersgroep is nieuwe functionaliteit voor bundelen meerdere activiteiten in aanvraag opgenomen. Verdere doorontwikkeling vindt plaats t.b.v. mba's, REV en Wkb.	Maart 2023

2.4 Tussenstand programmabudget

Toelichting: in tabel 1, 2 en 3 zijn per spoor de werkzaamheden opgenomen waarvoor de uren zijn gemaakt.

Tabel 4: overzicht van gemaakte en geplande uren (direct + indirecte uren)

Projecturen	2807	
Geraamde uren in 2022	Directe uren 1400	Indirecte uren 1407*
Gemaakte uren Q1 t/m Q3	1007	800
Verwachte uren t/m Q4	532	468
Verwachte projecturen in 2022	2807	

* in de indirecte uren zijn alleen de werkzaamheden begroot ikv het project en niet de uren die de medewerkers hebben besteed aan opleidingen, in werkelijkheid ligt dit budget hoger.

Derde kwartaalnotitie project A15 in 2022

Aan	: MT
Van	: Saskia van Miltenburg
Onderwerp	: Derde kwartaalnotitie project A15
Opsteldatum	: 2 november 2022
Status	: Informerend

Aanleiding

Voor het verbreden en doortrekken van de A15/ A12 zijn er vergunningen, toezicht en advies nodig. ODRA voert deze uitvoerende werkzaamheden uit voor haar partners: gemeente Overbetuwe, Lingewaard, Duiven en Zevenaar. Het project A15 vanuit ODRA is ten behoeve van inzicht in de voortgang en om tijdig extern en intern af te stemmen. Het project heeft tot doel dat de uitvoering efficiënt en naar tevredenheid wordt uitgevoerd.

De partners worden eens per kwartaal geïnformeerd over de voortgang van het project A15. Hierbij de derde kwartaalnotitie van 2022.

Projectplanning en afbakening

De projectplanning is afhankelijk van de totale planning van het projectbesluit ViA15. Op dit moment ligt het projectbesluit nog bij de Raad van State. Het is nog niet duidelijk wanneer er een uitspraak komt naar aanleiding van de bezwaren over stikstofuitstoot door het verkeer en wanneer het project wordt vervolgd. Op dit moment wordt verwacht dat in het voorjaar van 2023 een uitspraak volgt. De werkzaamheden dit jaar zijn daardoor minimaal.

Projectaanpak en overzicht acties

Het project omvat meerdere werkzaamheden. De werkzaamheden en begrote uren zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: overzicht van acties/ taken en uren

Actie	Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Begrote uren per partner voor 2022			
			Overbetuwe	Lingewaard	Duiven	Zevenaar
1	Inzicht in planning en uren	Kwartaalrapportage	10 uur	40 uur	20 uur	15 uur
Totaal aantal uren coördinatie/ondersteuning			85 uur			
2	Efficiënt uitvoeren van VTH-a	Advies (EV, geluid, bodem e.d.) constructieberekeningen, bouwvergunningen en toezicht (Lingewaard), toezicht grondstromen en bodem e.d.	34 uur	1.620 uur	529 uur	97 uur
3	Uniformiteit richting omgeving	Eventueel aanwezigheid bij bewonersavonden en/of projectbijeenkomsten	Optioneel (uren afkomstig van in eerste instantie bovenstaande werkzaamheden)			
			Aantal uren per gemeente in 2022			
Totaal aantal uren gemaakt Q1 t/m Q3			0	37 uur	9 uur	0
Inschatting totaal in 2022			0	40 uur	10 uur	0 uur

Projectresultaten 2022

In de eerste drie kwartalen van 2022 zijn er geen werkzaamheden uitgevoerd voor Overbetuwe en Zevenaar.

Een beschrijving van de werkzaamheden voor Duiven en Lingewaard zijn hieronder weergegeven. Er zijn enkele voor deze gemeenten enkele projectcoördinatie uren geschreven.

Duiven

In het eerste kwartaal van 2022 zijn constructieberekeningen uitgevoerd voor KW 41 Helhoek Groessen. Het resultaat is opgeleverd op 31 januari 2022.

Lingewaard

In het eerste en tweede kwartaal van 2022 lopen de procedure van KW 19, Plakse uitweg in Bemmelen en het brugcomplex Pannerdens kanaal (deel 1 en 2).

Daarnaast sluit ODRA eens per maand aan bij een overleg tussen een gemeente Duiven, Lingewaard en Zevenaar. ODRA sluit aan namens Lingewaard.

Verwachting 4e kwartaal 2022

Op 22 november 2022 wordt de zitting hervat door de Raad van State met betrekking tot de discussie over de stikstofberekeningen. Een woordvoerder verwacht een uitspraak pas begin volgend jaar.

De aannemer van het project, Gelre Groen verwacht dat de werkzaamheden pas op zijn vroegst in Q2 2023 zouden kunnen starten bij een positieve uitspraak. Dit betekent dat dit jaar het budget maar zeer beperkt wordt gebruikt. In tabel 1 is de verwachting van het budget dat dit jaar wordt gebruikt per gemeente opgenomen.

Oplegnotitie agendapunt:

Betreft : MT Themasessie Partneroverleg Dagelijks Bestuur Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 6-12-2022

Steller(s) van het stuk: Agnes Bordewijk en Donja Groot Kormelink

Onderwerp: Wetswijziging gemeenschappelijke regeling

Aantal bijlagen: 1

Doel behandeling onderwerp: Beeldvormend Oordeelsvormend Besluitvormend

Advies of voorstel aan de deelnemers:

- Kennis te nemen van de notitie over de wetswijziging gr;
- Voorstel om de notitie over de wetswijziging gemeenschappelijke regeling informerend aan het algemeen bestuur te sturen.

Argumenten voor bovenstaand advies of voorstel:

Op 14 december jl. heeft de Eerste kamer ingestemd met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). Met deze wetswijziging worden een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. Een aantal van deze wijzigingen treedt op 1 juli aanstaande direct in werking. De overige wijzigingen moeten binnen twee jaar (uiterlijk 1 juli 2024) vertaald worden in de bestaande gemeenschappelijke regelingen (GR'en).

Samenvatting en doel:

Doel is om de besturen van ODRA te informeren over de wetswijziging gemeenschappelijke regeling. Aansluitend zal een plan van aanpak worden opgesteld, met daarin een proces- en plannings voorstel om de raden en staten te consulteren en uiteindelijk te komen tot een gewijzigde GR die conform de nieuwe wet-en regelgeving is. De volledige wet dient uiterlijk 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn.

Consequenties van bovenstaand advies of voorstel:

Financieel: n.v.t.

Organisatorisch: Organisatorisch dient er een goede planning vervaardigd te worden om de raden en staten goed mee te nemen in het proces. Belangrijk om voldoende rekening te houden met de provinciale Statenverkiezing 2023 in maart.

Juridisch: Onze organisatiejurist is mede trekker van dit project.

Inhoudelijk: Op 1 juli 2022 is een wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimiteit van de gemeenschappelijke regelingen (hierna: gr-en) te versterken. Het gaat daarbij om de kaderstellende- en controlerende rol van gemeenteraden bij de uitvoerende taken van een gemeenschappelijke regeling. Voor het versterken van de democratische legitimiteit worden wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) voorgesteld die procedurele veranderingen met zich

meebrengen. Daarnaast zorgen de wijzigingen ervoor dat inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden door een gemeenschappelijke regeling (hierna:gr).

Vervolg:

Het vervolg is om de notitie ter informatie aan het algemeen bestuur te zenden, waarna gestart zal worden met het schrijven van een plan van aanpak.

Indien dit onderwerp ook in bestuurlijke routing behandeld moet worden, geef dan onderstaand de verwachte behandelingsdata aan.

Verwachte datum in Themasessie	: Klik en kies een datum
Verwachte datum Partneroverleg	: PO 6 december
Verwachte datum Dagelijks Bestuur	: DB 1 december
Verwachte datum Algemeen Bestuur	: AB 15 december

Bestuurlijke notitie wetswijziging gemeenschappelijke regeling

Inleiding

Op 1 juli 2022 is een wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimiteit van de gemeenschappelijke regelingen (hierna: gr-en) te versterken. Het gaat daarbij om de kaderstellende- en controlerende rol van gemeenteraden bij de uitvoerende taken van een gemeenschappelijke regeling. Voor het versterken van de democratische legitimiteit worden wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) voorgesteld die procedurele veranderingen met zich meebrengen. Daarnaast zorgen de wijzigingen ervoor dat inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden door een gemeenschappelijke regeling (hierna:gr).

Op 1 juli 2024 zal de gemeenschappelijke regeling ODRA (hierna: de regeling) in lijn met de Wgr gewijzigd moeten zijn.

In deze notitie volgt een opsomming van de wijzigingen, welke acties daaruit voortkomen en de wijzigingsprocedure van de regeling.

De wetswijzigingen

In deze notitie maken we onderscheid in de wetswijzigingen. Een aantal wijzigingen zijn direct van toepassing (1). Bepaalde wijzigingen gaan over de inzet van instrumenten. Bij deze wijzigingen zal een afweging gemaakt moeten worden welk instrument wanneer en hoe wordt ingezet (2). Als derde onderscheiden we in deze notitie de overige wijzigingen (3). Dit zijn wijzigingen die niet direct van toepassing zijn maar waarvoor wel een aanpassing nodig is in de regeling.

1. Wijzigingen met directe werking

Een aantal wijzigingen gelden direct per 1 juli jl. ook al staan deze niet opgenomen in de regeling van ODRA. Zie bijlage 1 voor deze wijzigingen. Een voorbeeld van deze wijziging zijn de termijnen. Hoe de termijnen eruit zien per 1 juli jl. zijn opgenomen in bijlage 1.

Actie:

- de wetswijzigingen zullen in de tekst van de regeling van ODRA doorgevoerd moeten worden.

2. Wijzigingen met een afweging

Met de wijzigingen die een afweging vergen worden met name de instrumenten bedoeld die de gewijzigde Wgr de raad aanreikt. Deze instrumenten betreffen raden bij inhoudelijke keuzes in de gr zodat zij hun kaderstellende rol beter kunnen vervullen.

Instrumenten

Zienswijze

De gewijzigde Wgr geeft de raad expliciet de mogelijkheid om haar zienswijze te geven over besluiten van de gr ODRA. In de wet staat niet voor welke besluiten dat geldt. Achterliggend doel bij dit instrument is om de raad meer te betrekken bij inhoudelijke keuzes, zodat de raad meer haar kaderstellende rol kan vervullen. Daarvoor is het nodig om te bepalen over welke besluiten de raad haar zienswijze naar voren kan brengen en op welk moment. Hierin zit de afweging welk doel een zienswijze zou moeten dienen en hoe het vertaald kan worden dat het effect heeft.

Actie:

- Bepalen over welke besluiten een zienswijze wordt gevraagd;

- Over welke besluiten zienswijze wordt gevraagd moet worden opgenomen in de tekst van de regeling
- Het Dagelijks Bestuur is volgens de wet verplicht schriftelijk te reageren op de zienswijze.

Gemeenschappelijke adviescommissie

Op verzoek van de raden kan het Algemeen Bestuur een gemeenschappelijk adviescommissie instellen. Deze adviescommissie bestaat uit raadsleden of leden van de Provinciale Staten en kan het bestuur adviseren over besluiten. Ook kan deze commissie standpunten van de volksvertegenwoordigers voorbereiden. Het Algemeen Bestuur is verplicht een dergelijke commissie in te stellen als de raad er om vraagt.

Actie:

- Het initiatief van de adviescommissie ligt bij de raden en daar zal onderzocht moeten worden of de behoefte voor een dergelijke commissie leeft;

Participatie inwoners en belanghebbenden

Met participatie wordt bedoeld de mogelijkheid om inwoners en belanghebbende te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Gr ODRA neemt besluiten die relevant kunnen zijn voor inwoners of andere belanghebbenden. Als gr is het goed om na te denken over welke besluiten gr ODRA belanghebbenden wil laten participeren en op welk moment.

De wet verplicht om in de regeling een bepaling op te nemen of en zo ja hoe wordt vormgegeven aan het instrument participatie.

Actie:

- Bepalen hoe wordt omgegaan met de participatie mogelijkheid;
- Omgang vastleggen in de regeling (ook als geen gebruik wordt gemaakt van de participatiemogelijkheid).

3. Overige wijzigingen

Actieve informatieplicht

Besturen van de gemeenschappelijke regelingen krijgen een actieve informatieplicht naar de raden toe. De plicht houdt in om alle inlichtingen te geven die ze nodig hebben voor het uitoefenen hun taken. In de regeling moet zijn opgenomen hoe die inlichtingen worden verstrekt.

Actie:

- Bepalen welke inlichtingen de raden nodig hebben;
- Wijze van verstrekken van de inlichtingen bepalen;
- Bepaling opnemen in de tekst van de regeling.

Mogelijkheid tot evaluatie

De gewijzigde Wgr vraagt aan iedere gr om een bepaling op te nemen over het evalueren van de gr. De wet schrijft niet voor dat een evaluatie verplicht is, wel dat de tekst van de regeling een bepaling heeft over de evaluatie en wat dat betekent. Het zou dus ook kunnen inhouden dat niet wordt geëvalueerd.

- Bepalen hoe wordt omgegaan met de evaluatie van de gr;
- Bepaling opnemen in de tekst van de regeling.

Voorwaarden en gevolgen tot uittreding

De Wgr schrijft vanaf 1 juli voor dat in de regeling in elk geval moet worden geregeld:

- De voorwaarden waaruit kan worden uitgetreden;

- De vermogensrechtelijke gevolgen voor de gr;
- De vermogensrechtelijke gevolgen voor de deelnemers van de gr (zowel de uittredende als de blijvende deelnemers).

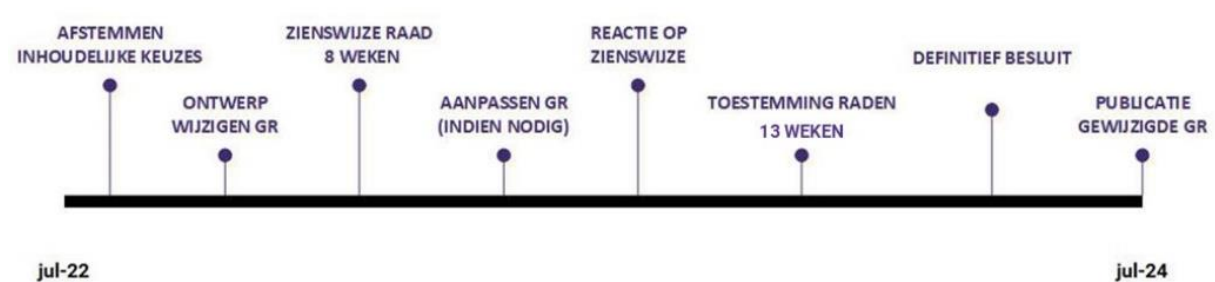
En verder

De wetswijziging gemeenschappelijke regeling noopt tot aanpassing in de tekst van de regeling van ODRA. De wet grijpt niet in op alle onderdelen van de regeling. ODRA wil gebruik maken van het moment om verder te kijken dan alleen de wetswijzigingen en ook ontwikkelingen die spelen binnen de gr mee te nemen in deze wijziging. Zo proberen we te komen tot een toekomstbestendige en flexibele regeling.

Zoals eerder beschreven in de notitie vraagt de wetswijziging om na te denken over de wijze waarop ODRA en haar partners afstemming zoeken en besluiten nemen: ook wel de governance-structuur. Vanuit de praktijk is langs meerdere lijnen aan het licht gekomen dat de bestaande structuur onvoldoende toereikend is om goede besluiten te kunnen nemen. Mede op basis van de Wgr zal ODRA de governance structuur samen met haar partners onder de loop nemen.

Ook geeft de wet aan waaruit het Dagelijks Bestuur moet bestaan en door wie zij worden aangewezen. Zo kan er gedacht worden aan de mogelijkheid om leden van buiten de kring van het Algemeen Bestuur te kunnen aanwijzen als DB-lid.

Wanneer is een regeling gewijzigd onder de nieuwe wet?

Tot slot

De implementatie van de gewijzigde Wgr is meer dan het (juridisch) aanpassen van de bepalingen in de regeling van ODRA. Voordat de regeling aangepast wordt is het belangrijk het gesprek met elkaar aan te gaan in verschillende gremia op bestuurlijk en ambtelijk niveau. De wijzigingen zorgen er namelijk voor dat inhoudelijke keuzes gemaakt moeten gaan worden. Dat kan voor iedere gr anders zijn en is maatwerk. Tegelijkertijd vraagt de wijzigingen voor de raden, inwoners en belanghebbenden samenhang en herkenbaarheid tussen de gr-en in de regio. Door regionaal verbinding met elkaar te zoeken kan dit worden ondervangen. Eveneens is het voor raden prettig dat regionaal verbinding wordt gezocht vanwege de procedure. De wetswijziging zorgt er namelijk voor dat de raden de GR twee keer te zien krijgen, een zienswijze procedure en uiteindelijk het verlenen van de toestemming van de wijziging. Het is prettig als die procedure regionaal gelijk loopt om te voorkomen dat het een warboel aan wijzigingen wordt.

Bijlage 1

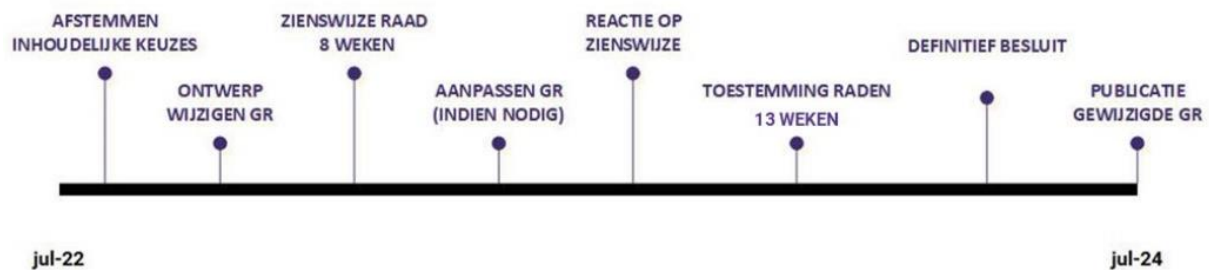
Wijzigingen die geen afweging vergen en direct gelden

➤ Wijziging van de begrotingscyclus :

Handeling	Uiterste datum voor 1 juli 2022	Uiterste vanaf 1 juli 2022
(Dagelijks) bestuur zendt algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten aan raden	15 april	30 april
(Dagelijks) bestuur zendt ontwerpbegroting aan raden	8 weken voor aanbidding aan het (algemeen) bestuur	12 weken voor aanbidding aan het (algemeen) bestuur
Raden kunnen zienswijzen indienen bij het (dagelijks) bestuur	8 weken na aanbidding door (dagelijks) bestuur	12 weken na aanbidding door (dagelijks) bestuur
(Dagelijks) bestuur zendt vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 1 augustus	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15
(Dagelijks) bestuur zendt voorlopige jaarrekening naar gemeenteraden	15 april	30 april
(Dagelijks) bestuur zendt vastgestelde jaarrekening aan gedeputeerde staten	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 juli	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 juli

➤ Zienswijze procedure bij het wijzigen van een regeling

Introductie van de verplichting om bij het treffen, wijzigen of toe-en uittreden uit een regeling de zienswijzeprocedure toe te passen. De procedure komt er dan zo uit te zien :

➤ Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers

Dit is geen nieuwe bevoegdheid maar een verduidelijking van de bevoegdheid. De lokale rekenkamers kunnen, waaronder gezamenlijke rekenkamers, de mogelijkheid hebben om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling waaraan een gemeente deelneemt.

Oplegnotitie agendapunt: 5.1

Betreft : MT Themasessie Partneroverleg Dagelijks Bestuur Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 21-11-2022

Steller(s) van het stuk:

Medewerkers ODRA

Onderwerp: Kader notitie 2024

Aantal bijlagen: 1

Doel behandeling onderwerp: Beeldvormend Oordeelsvormend Besluitvormend

Advies of voorstel aan de deelnemers:

Het bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de kadernotitie 2024 met de daarin opgenomen uitgangspunten.

Argumenten voor bovenstaand advies of voorstel:

Jaarlijks wordt aan het AB, ter besluitvorming, in december de begrotingskaders voor het navolgende begrotingsjaar aangeboden. Doel voor de partners is om tijdig inzicht te krijgen in de ramingen, opdat zij die kunnen meenemen in hun gemeentelijke/provinciale begroting.

Voor ODRA is het doel om vroegtijdig inzicht te krijgen in de ontwikkelingen en hierop te kunnen participeren onder meer in het personeelsbeleid en capaciteitsplanning.

Qua planning; op basis van geaccordeerde uitgangspunten is, in de periode januari-maart 2023, met één gespreksronde met de partners, de begroting voor 2024 verder op te stellen.

Het doel van ODRA is ook om een meerjaren beleidsplan op te stellen. In de planning is dit voorzien voor april-juni 2023. Dit meerjarenbeleidsplan gaat mede invulling geven aan de nieuwe bepalingen in de WGR, waarin staat dat we kadernotities aan de raden/staten moeten gaan aanbieden ter informatie.

Voor deze kadernotitie adviseren we om het informeren van de raad, over te laten aan de partners.

Samenvatting van de kaders.

In paragraaf I. van de notitie zijn de financiële kaders voor 2024 weergegeven. Hieronder overgenomen.

- In oktober 2022 is samen met de partners de omvang van de werkprogramma's 2023 vastgesteld. Deze zijn geëxtrapoleerd naar een begroting op programma -en taakveld niveau, rekening houdend met de ontwikkelingen in de maatschappij. Veel partners hebben dit in de gemeentelijke begroting nog niet gesynchroniseerd; het advies van ODRA is om dat te doen.
- Voor de provinciale programma's en de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald, voornamelijk gebaseerd op de cijfers van 2022.
- De projecten en gezamenlijke diensten zullen qua omvang min of meer gelijk blijven. Gezien de aard van de projecten (komen snel op..) Kan dit in omvang toenemen. Veelal kennen nieuwe projecten ook externe financiering (bijvoorbeeld SPUK-gelden); De omzet voor ODRA neemt dan

toe, maar de kosten navenant. Op de bijdragen van partners hebben gesubsidieerde projecten geringe invloed.

- Het overhead percentage zal met 27% gelijk blijven. Het lange termijn doel is 25%
- Het uurtarief voor 2024 wordt met € 7,- verhoogd tot € 99,- Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO en inflatie op te vangen.
- De omvang van de begroting voor 2024 is € 22,8 miljoen, (begroting 2023 is € 20,6 miljoen)

Consequenties van bovenstaand advies of voorstel:

Financieel: We houden een sluitende raming voor 2024 met grotendeels gelijke uitgangspunten qua begrotingsposten, maar met een verhoogd tarief.

Organisatorisch: geen consequenties

Juridisch: / Rechtmatigheid; De kadernota / uitgangspuntennotitie is cfr de WGR een verplicht document in de planning- en control-cyclus.

Inhoudelijk: De uitgangspuntennotitie is de opmaat naar de begroting, én de opmaat naar het meerjarenbeleidsplan.

Vervolg:

Nadat het AB heeft ingestemd met de kaders / uitgangspunten, kan de nota ter informatie aan de raden / staten verstuurd. Initiatief ligt bij de gemeente zelf.

Indien dit onderwerp ook in bestuurlijke routing behandeld moet worden, geef dan onderstaand de verwachte behandelingsdata aan.

Verwachte datum in Themasessie	: Klik en kies een datum
Verwachte datum Partneroverleg	: PO 6 december
Verwachte datum Dagelijks Bestuur	: DB 1 december
Verwachte datum Algemeen Bestuur	: AB 15 december

ODRA

Kadernotitie 2024

**inzicht in de trends voor 2025-2027
en financiële uitgangspunten
voor de begroting 2024**

Inhoud

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1.....	4
A. Economische en maatschappelijke ontwikkelingen	4
B. Bestuurlijke ontwikkelingen en verandering VTH-stelsel.....	8
C. Ontwikkelingen in wet- en regelgeving	9
D. Ontwikkelingen in de organisatie ODRA.....	12
Hoofdstuk 2.....	14
E. Trends voor de programma-begroting 2024.....	14
Hoofdstuk 3.....	20
F. Outputfinanciering (ontwikkelingen)	20
G. Besparingsdoelstellingen voor de komende jaren.....	20
H. Overige begrotingskaders.	21
I. Voorlopig kader voor begroting 2024; Samenvattend.....	24
J. Meerjarenraming	25
Hoofdstuk 4.....	25
K. Risico's voor de begroting 2024	25
Bijlage 1. Concretisering ontwikkelingen per partner	27
L. Concretisering op middellange termijn (2 tot 3 jaar) vanaf 2024	27
Gemeente Arnhem	28
Gemeente Duiven	29
Gemeente Doesburg.....	30
Gemeente Lingewaard	30
Gemeente Overbetuwe	31
Gemeente Renkum	32
Gemeente Rheden	32
Gemeente Rozendaal.....	32
Gemeente Westervoort.....	33
Gemeente Zevenaar.....	33

Voorwoord

Onzekerheden en één zekerheid

We leven in een onrustige tijd de komende jaren. Daarmee zeg ik niets nieuws. Want wat eerder een zekerheid was en je perspectief gaf, beheersen vandaag de dag tal van maatschappelijke uitdagingen en de bijbehorende onzekerheden onze agenda. En als je de sceptici moet geloven is niets meer zeker. Maar daar ben ik niet van!

We komen in ons werk bij ondernemers, inwoners en instellingen wel regelmatig twijfels en vragen tegen. Zij hebben behoefte aan richting en advies en kijken dan naar ons. Zij doen een beroep op onze kennis van wet- en regelgeving om zelf de juiste keuzes te kunnen maken. Nu is adviseren niet onze primaire taak, maar helemaal negeren kunnen we deze adviesvragen niet. De onzekerheid bij ons 'klanten' schuilt in de veranderingen in wet- en regelgeving als straks de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (bouw) zijn ingevoerd. De invoering van de Omgevingswet en Wkb is een operatie met impact.

We hebben gelukkig nog even tijd om de laatste knelpunten in de digitale ondersteuning (DSO) op te lossen, om ons daar goed op voor te bereiden en te oefenen met nieuwe protocollen. Het is een majeure operatie. We moeten wel en we gaan een heel eind komen, omdat de focus niet verandert: een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

We zijn daar als ODRA een belangrijke schakel in. Op onderdelen zullen we echter nieuwe denkkaders nodig hebben en over het eigen hekje heen kijken om ons met andere partijen te verbinden. Ondernemers, inwoners en instellingen verwachten dat van ons. Deskundigheid en begrip voor de context van hun business zijn relevante verwachtingen. Omgevingsbewustzijn en kennis van zaken zijn voor ons werk de succes- of faalfactoren.

We werken daarom met onze partners aan nieuwe zekerheden. Ik ga ervanuit dat we in begrotingsjaar 2024 volgens de regels van de Omgevingswet zullen werken. Dat zal niet vanzelf gaan. We hebben in deze nieuwe context een flinke klus te klaren in ondersteuning van participatie, de vergunningverlening, het toezicht op bijvoorbeeld kamerverhuur, agrarische bedrijven, milieubelastende activiteiten en het degelijk afhandelen van klachten.

Voor mij is de leidraad die ik de collega's van ODRA voorhoudt: behandel ondernemers, inwoners, instellingen, klagers, collega diensten en onze partners zoals jezelf behandeld wil worden. Dat is voor mij de norm! Omwille van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving willen we bereikbaar en beschikbaar zijn en aan onze deskundigheid en omgevingsbewustzijn mag getwijfeld worden.

Niet dat wij op alle vragen antwoorden zullen hebben, zeker niet, maar we staan als organisatie naast onze opdrachtgevers om mee te denken, om te adviseren, om te innoveren en om op te treden als de leefomgeving wordt aangetast. We pakken aan en pakken door en blijven in gesprek om samen antwoorden te vinden op de maatschappelijke vraagstukken van nu en in de toekomst. Dat is tegen de achtergrond van de vele onzekerheden van deze jaren, een heel belangrijke zekerheid.

Ruben Vlaender – directeur ODRA

Hoofdstuk 1

Na de verkiezingen voor de gemeenteraden in 2022, staan in maart 2023 de verkiezingen voor Waterschapsbesturen en Provinciale Staten op de agenda. Voor het werk van de omgevingsdiensten in Gelderland is relevant waar de parlementen van de waterschappen en de provincie hun accenten leggen en prioriteiten kiezen. Ongetwijfeld zullen de maatschappelijke vraagstukken, waar het Kabinet momenteel oplossingen voor zoekt, regionaal een vertaling krijgen.

De regio's zijn voor de uitvoering van Rijksbeleid altijd belangrijk geweest, maar worden met de gebiedsgerichte aanpak waar dit Kabinet op inzet, nog belangrijker. Zoals woningbouw, natuurbescherming, klimaatadaptatie en de miljarden die gereserveerd zijn voor de transitie van de landbouw, energie en circulaire- en minder fossiel afhankelijke economie.

De grote maatschappelijke uitdagingen zijn samen te vatten als het conflict over de ruimte. De ruimte is schaars in Nederland en de claims zijn groot en van gecoördineerde ruimtelijke ontwikkeling is vooralsnog geen sprake. In deze complexe dynamiek heeft ODRA haar plannen vormgegeven. Het zijn vele issues die aandacht vragen van ODRA.

Als de landelijke en lokale trend van een versnipperd politiek landschap en polarisatie doorzet in het provincie- en waterschapbestuur, zal dat de slagvaardigheid in de besluitvorming niet altijd ten goede komen. Wat de effecten zijn, kunnen we nog niet zeggen. Het risico van vooruitschuiven van de 'hete aardappel' is niet ondenkbaar. ODRA heeft de ambitie om met een meerjarenbeleidsplan minder afhankelijk te zijn van deze politieke dynamiek. Samen werken aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving is en blijft onze missie.

Met deze uitgangspunten voor de begroting 2024 zetten we de consequenties, voor zover deze zijn te overzien, op een rij en beantwoorden de vraag: Wat betekenen de maatschappelijke uitdagingen in het fysieke domein voor ons werk en de financiën in de komende jaren?

Deze uitgangspunten zijn een opmaat voor een meerjarenbeleidsplan dat we medio 2023 willen gaan opstellen.

A. Economische en maatschappelijke ontwikkelingen

1. *Krappe Arbeidsmarkt*

Voor veel overheidsorganisaties geldt dat de krapte op de arbeidsmarkt besturen en management veel hoofdbrekens kost. We vissen veelal in dezelfde vijver en zijn op zoek naar die ene specialist. En van de nieuwe medewerkers wordt niet alleen verwacht dat ze goed zijn in hun vak, ze moeten meer dan ooit begrijpen en anticiperen op de verwachting die 'klanten' en samenleving hebben over ons werk. De veranderingen eisen een adequaat personeelsbeleid, zowel kwantitatief, maar zeker ook een investering in kwaliteit.

Zoals gezegd worden we geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt, relatief veel verloop en pensionering van medewerkers en, mede door de hoge inflatie, oplopende loonkosten en hogere

tarieven voor externe inhuur. De krappe arbeidsmarkt is een goudmijn voor recruiters en bureaus voor werving en selectie. Ons beleid is erop gericht om meer specialisten zelf op te leiden, conform de eisen van de kwaliteitscriteria (versie 2.2). Zelf opleiden versus inhuur is echter een dilemma tussen kosten, productiviteit, flexibiliteit en kwaliteit.

In samenwerking met de omgevingsdiensten in Gelderland wordt campagne-matig online (filmpjes) en bij evenementen gewerkt aan meer naamsbekendheid voor het werk van omgevingsdiensten. In beeld en geluid zetten we 'eigen mensen' in, bezoeken we hogescholen, banenbeurzen en geven inleidingen op relevante podia.

- *We hebben een strategisch personeelsplan in de maak. Het plan wordt de 'gids' voor meerjarig personeelsbeleid.*

2. Woningbouw

De provincie Gelderland stuurt vanuit een landelijke opdracht, aan op versnelling van de bouw van woningen. Geschikte locaties vinden is een issue, dus verschuift de aandacht naar minder geschikte grond. Er is een bovenregionale aansturing van bouw- en ruimtegebrek nodig, dat meer en beter zal moeten worden vastgelegd in de bestemmingsplannen/omgevingsplannen.

We zullen de rijks-brede opdracht woningen te realiseren, merken in het aantal bouwvergunningen en -controles, ontwikkelingen van industrieterreinen en alle eisen die op het gebied van energie zullen worden gesteld aan de gebouwde omgeving. De uitkomsten van het stikstofdebat spelen daarbij natuurlijk wel een onzekere factor.

Een relatief nieuwe ontwikkeling is dat inwoners van de stedelijke gebieden in West-Nederland de onrust daar verruilen voor de relatieve rust in Oost-Nederland. Nu voor velen het hybride werken (thuis-kantoor) gemeengoed is en de verbindingen met het Westen goed zijn, is de trek naar het Oosten groter geworden. Dat heeft effect op de woningmarkt in ons werkgebied (beschikbaarheid woningen, prijsopdrijving, verbouwen en aanbouwen).

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het een toename van volumes en complexiteit. En dat is werk aan de winkel. Ook voor onze toezichthouders bodem.*
- *Met de komst van de Omgevingswet wordt bouwen en verbouwen van huizen minder complex. Het wordt voor de initiatiefnemer makkelijker, maar heeft door de gekoppelde wetgeving (Wkb) ook effect op de positie van toezicht en de inkomsten (leges) voor gemeenten.*

3. Leefbaarheid

Bovengenoemde ontwikkelingen raken bedrijven en burgers in ons werkgebied direct. In sommige regio's zal komende jaren veel meer gebouwd moeten worden. Waarschijnlijk, en op veel plekken onvermijdelijk, gaat woningbouw de hoogte in. Dat geeft binnenstedelijk druk op de beperkte ruimte en leidt vaker tot overlast. Overlast die gemeld wordt en waar de normen in wetgeving en beleid niet altijd de oplossing bieden, zal dialoog, mediation en acceptatie onderdeel van de aanpak moeten zijn. Via klachten en onze contacten met inwoners/omwonenden en brancheorganisaties kunnen we relevante input leveren voor het beleid van onze partners. Elke klacht is in principe input voor beleid.

In de steden is de vraag naar woningen en locaties voor bedrijven groot, op het platteland lopen dorpen leeg, stoppen boeren en staat het ontwikkelen van bedrijventerreinen als verdienmodel voor gemeenten onder druk. Leefbaarheid krijgt zo niet alleen een landelijke-, maar ook een stedelijke dimensie. In 'Den Haag' gaan stemmen op meer landelijke regie te nemen op de ruimtelijke ontwikkelingen. Onder meer via de Nationale Omgevingsvisie (Novi en Novex).

Geluidsoverlast, geuroverlast, meer klachten over burens, gezondheidsschade, weinig groen, hittestress, waterberging, etc. zullen ons werk beïnvloeden. De stad-platteland discussie krijgt nieuwe dimensies als de 'zak met geld' en de 'overlast' verdeeld moeten worden. Veel stedelijke ambities vallen neer in landelijk gebied.

- *We gaan vaker en gericht communiceren met de omgeving. Dat wordt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook van ons gevraagd. We zijn vaker deelnemer aan de omgevingstafels. Het adagium is: een buurt die ergens tegen is, is ook ergens voor. De kunst wordt om bijvoorbeeld aan dialoogtafels bondgenoten te vinden voor een gewenste ruimtelijke ontwikkeling.*
- *Toezichthouders en handhavers staan met de voeten in de klei en hebben naast kennis van bedrijven ook veel sociale kennis over een gebied. Het overzicht van klachten en de contacten met omwonenden en bedrijven die wij hebben, zijn voor de beleidsmakers van onze partners waardevolle input; niet overal kan alles.*

4. Bedrijvenbestand

De verwachte economische ontwikkelingen leiden tot een gewijzigd en groter bedrijvenbestand in een aantal gemeenten. Bedrijven stoppen, nieuwe bedrijven komen, kleine bedrijven worden groter, internationale bedrijven zoeken een locatie om zich te vestigen en bedrijven stoten activiteiten af en voegen nieuwe activiteiten toe.

Vanuit het oogpunt 'als er iets gebeurt bij een bedrijf...' en wij kennen het bedrijf niet of onvoldoende, ligt het risico van incidenten en negatieve publiciteit om de hoek. En daar houden inwoners van gemeenten en ook hun bestuurders niet van. Meer bedrijvigheid betekent voor gemeenten derhalve ook meer vergunningaanvragen en meer toezicht; juist om genoemd risico te verkleinen.

Vanuit Den Haag wordt naar aanleiding van verschillende rapporten verdere aanscherping van het beleid (Interbestuurlijk programma VTH-stelsel) ten aanzien van milieucriminaliteit (wetgeving) en ondermijning ingezet. Het bewustzijn bij bestuurders wat de impact van milieucriminaliteit en ondermijning betekent voor nu en voor later, groeit. Van bestuurders wordt verwacht dat zij optreden en niet wegkijken.

Dat betekent in zekere zin een paradigma-shift: 'de rode loper uitleggen' voor bedrijven en 'ruim baan voor ondernemers' omwille van werkgelegenheid en economische groei heeft ook een keerzijde. Maatschappelijk verantwoord ondernemen met en in de leefomgeving is een betere en duurzamere strategie dan toezichthouders en handhavers op het terrein. De knop moet om.

Bestuurders beseffen dat en verwachten van hun diensten proactief handelen en adequate advisering. Monitoren van activiteiten op bedrijventerreinen en vrijkomende agrarische gebouwen, bijvoorbeeld, is input voor bestuurlijke acties, toezicht en handhaving en daarmee is optreden direct van invloed op een veilige leefomgeving.

Wetgeving zal ons in staat gaan stellen om in de strijd tegen milieucriminaliteit (en in de bouw) en ondermijning (vastgoed, uitbuiting, e.d.) meer gebruik te maken van data-analyses en data-koppelingen (bijv. gebruik elektriciteit, water, UWV, KvK, etc.), die een indicatie kunnen zijn voor ongewenste praktijken. Doorlichting van het bedrijvenbestand, en continue actualisatie van dit bestand, en vestigingsbeleid (vergunningen) is een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. Kennis en expertise van omgevingsdiensten is van onschatbare waarde.

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is het van belang het bedrijvenbestand op orde te hebben en de vinger aan de pols te houden bij hetgeen buiten gebeurt. Door goede registratie en het actueel houden daarvan, worden we in staat gesteld slimmer en effectiever toezicht te houden. Om dit te bewerkstelligen, investeren we de komende jaren in de kwaliteit van gegevensbeheer en intensievere samenwerking met andere diensten.*
- *We bereiden ons met onze opdrachtgevers voor op de klimaatmaatregelen. Klimaatmaatregelen zien we terug via het energiespoor (besparen), de reductie van broeikasgassen door opwekken van wind, water en bio-energie (vergunningen en toezicht) en aanpassingen in het landschap (voor dijken en waterberging) waar grondtransporten voor nodig zijn.*
- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het klimaatbeleid dat we vaker ondernemingen zullen adviseren en meedenken om te kunnen voldoen aan het klimaatbeleid (via projectgelden - denk aan energie-advisering, best beschikbare technieken, toezicht grondtransporten). Ook zullen onze medewerkers hierop (bij) geschoold moeten worden.*
- *Intensiveren en verbeteren van de samenwerking met andere opsporings- en inspectiediensten (denk aan IL&T, OM, politie, arbeidsinspectie, FIOD, RIEC Oost Nederland, e.d.) draagt bij aan effectiever aanpakken van milieucriminaliteit en ondermijning.*

5. Stikstofbeleid

Het stikstofbeleid is een verdeelvraagstuk en een reductievraagstuk in één. Voor de bouw (woningen, infrastructuur, wind- en zonneparken) is stikstofruimte nodig, voor natuurontwikkeling moet de depositie van stikstof juist naar beneden en wordt gekeken naar reductie aan de bron. Welke sector levert in en welke sector 'krijgt' stikstof? Het totaal van de uitstoot en depositie moet terug, dat ligt vast in Europees beleid en Europese- en nationale richtlijnen en wetten.

Het is op dit moment lastig in te schatten welk effect de stikstofmaatregelen hebben voor ons werk. Als Wnb-vergunningen (Wet natuurbeheer) niet verleend kunnen worden, heeft dat ook gevolgen voor de omgevingsvergunning milieu (Wabo). De vraag hangt boven de markt of omgevingsdiensten een rol krijgen in toezicht en handhaving van de stikstofafspraken (Remkes en Kabinet). Op pilotbasis houden we voor een beperkte groep bedrijven toezicht op Wnb-vergunningen.

- *Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving betekent het stikstofbeleid zeer waarschijnlijk extra controles en advisering over Wnb-vergunningen voor bedrijven die een Wabo-vergunning aanvragen.*
- *Daarnaast zullen we komende jaren projecten opstarten die bijdragen aan de doelstelling van de energietransitie en circulaire economie en daarin is naast de bekende broeikasgassen (methaan, CO₂) stikstof een van de componenten. Integrale toetsing wordt onderdeel van onze werkwijze.*

B. Bestuurlijke ontwikkelingen en verandering VTH-stelsel

6. Commissie Van Aartsen

Vanuit het ministerie van I&W wordt via het Interbestuurlijk Programma (IBP) invulling gegeven aan de aanbevelingen die de Commissie van Aartsen en de Algemene Rekenkamer in het voorjaar van 2021 publiceerden. In het IBP werken IPO, VNG, Omgevingsdienst NL en de landelijke opsporings- en inspectiediensten samen om het VTH-stelsel te verbeteren. Dat krijgt in 2023 zijn beslag. Er komt ook landelijk meer geld beschikbaar (beginnend met subsidies voor specifieke trajecten) voor verbetering van het toezicht, versterking van de omgevingsdiensten, bevorderen van deskundigheid en delen van expertise en andere financieringsvormen. Dit kan nog van grote invloed zijn op de begroting 2024 van ODRA, maar zijn nu nog niet te kwantificeren. Het VTH-stelsel zal veranderen, maar het tempo en de richting zijn nog onderwerp van debat en onderzoek.

- *Het is niet ondenkbaar dat de hele begroting op andere financieringsprincipes of structuur (qua programma indeling en taakvelden) moet worden gebaseerd.*

7. Robuust en vertrouwen

Vanaf de oprichting van de omgevingsdiensten als een direct gevolg van grote incidenten (onder meer vuurwerkramp Enschede), zijn *robuust, deskundig, nabij en onafhankelijk* de woorden geweest die steeds weer om een nadere positionering vragen. We hebben in de verschillende discussies positie moeten verwerven en moeten verdedigen. Komende jaren zal het vraagstuk robuust (voldoende expertise en onafhankelijk, financieel sterk) in Gelderland zeker aan de orde zijn.

We hebben veel taken verdeeld en de focus is te weinig gericht op wat ons bindt en wat we beter kunnen doen in het belang van de inwoners en ondernemers in Gelderland. Onze omgeving verwacht dat de omgevingsdienst optreedt en deskundig is en ondernemingen met gezag kan aanspreken op hun gedrag. Daar zullen we komende jaren continu onze focus op hebben.

- *Dat vraagt investeringen (in mensen, in samenwerking, in uitwisseling, in ICT) van de eigenaren en opdrachtgevers om de gezonde, veilige en duurzame leefomgeving te borgen.*

8. Uitvoeringsdiensten

De politieke debatten in Den Haag over de Toeslagenaffaire zijn goed beschouwd debatten over de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving en over de rol van 'incidentenpolitiek' en daarmee over de positie van uitvoeringsdiensten in het realiseren van politieke wensen.

De discussie in de Kamer gaat over vertrouwen in de politiek, overheid en uitvoeringsorganisaties, de inzet van ICT en algoritmes (zwarte lijsten), over de afstand overheid-burger, polarisatie en polarisatie in een versnipperd politiek landschap. Factoren die direct of indirect invloed hebben op de organisaties, zoals ODRA, die voor de uitvoering van beleid verantwoordelijk zijn.

Maar uitvoeringsdiensten zijn ook een stabiele factor in een politiek dynamische tijd. Is komende jaren sprake van 'herwaardering en herpositionering', meer onafhankelijk en op grotere afstand van het bestuur van de uitvoeringsdiensten, dan zal dat ongetwijfeld invloed hebben op hoe wij ons werk kunnen doen.

- *Wij kiezen nadrukkelijk om 'de bedoeling' centraal te stellen. Het gaat ons om een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. VTH is een van de instrumenten om dat te bereiken, maar ook actief meedenken in de beleidscyclus over de uitvoerbaarheid en gerichte communicatie zijn interventies die aan het doel bijdragen.*

9. Rijker verantwoord

Maar wat we doen, moeten we ook vaker 'vertellen en laten zien'. Tal van kwesties laten wederom zien dat verantwoording, transparantie en openheid bepalende factoren zijn voor acceptatie en naleving van wet- en regelgeving en de legitimiteit van onze organisatie. 'Onder de pet houden' wordt maatschappelijk niet langer geaccepteerd. We zien dat eerlijkheid, openheid en delen van de (bestuurlijke) dilemma's door burgers, bedrijven en organisaties worden gewaardeerd. 'Eromheen draaien' niet. De Wet Open overheid (Woo), en eerder ook de regelgeving over toegankelijkheid van websites en archivering, wijzen ons de weg. We kiezen voor een aanpak die past bij het gedachtegoed achter Rijker Verantwoorden.

- *We zetten in op transparante (lean) werkprocessen, zelfbewust verantwoord en duidelijk zijn over ons werk en we werken aan contact en vertrouwen bij burgers en ondernemingen. We schaven aan onze werkprocessen vanuit het lean-gedachtegoed en Rijker Verantwoorden. We ontwikkelen nieuwe inzichten over hoe we de effecten (outcome) van ons handelen inzichtelijk kunnen maken.*

C. Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

10. Omgevingswet

Dat de invoering van de Omgevingswet verschillende keren is uitgesteld, geeft aan hoe ingewikkeld deze operatie is. De wet heeft impact op ons werk. De invoeringsdatum is nu gepland op 1 juli 2023. Een verandering, van belang voor de begroting, is onze Producten- en Diensten Catalogus (PDC). De veranderingen die nodig zijn voor de Omgevingswet zijn al in de werkpakketten vanaf 2022 gebruikt. De Wet Kwaliteitsborging (Wkb) en bodemtaken (zie hieronder) zijn eveneens apart gekwantificeerd.

Inhoudelijk bereiden we ons al twee jaar voor. Dat doen we samen met onze partners en onder andere via pilots, omdat de implementatie van afspraken en werkwijzen een gezamenlijke opgave is en praktisch moeten gaan werken.

We hebben de ambitie dat onze medewerkers actief meedenken over omgevingsvisies en omgevingsplannen die gemeenten moeten opstellen, met oog voor de menselijke maat en de bedoeling centraal. Dit zijn voor ons in de uitvoering belangrijke kaders.

We leiden toezichthouders op voor risico- en informatie gestuurd toezicht en vergunningverleners voor integraal afhandelen van een aanvraag. De samenwerking met de collega's binnen ODRA en met collega's van de gemeentelijke afdelingen Ruimtelijke Ordening en Economische zaken wordt intensiever. De initiatiefnemer zal nog meer dan voorheen de verschillende overheden of diensten, als één overheid willen zien optreden.

- *Het interne programma Omgevingswet heeft als doel dat we op 1 juli 2023 (of eerder) klaar zijn voor de Omgevingswet. We hebben werkafspraken gemaakt, we zetten in op het omgevingsplan en adviseren over verplichte programma's, we zijn betrokken bij toepasbare regels en vragenbomen voor onze dienstverlening en bij het aansluiten van onze digitale systemen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.*

11. Private kwaliteitsborging (Wkb)

Tegelijk met de Omgevingswet wordt zeer waarschijnlijk ook de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) van kracht. In de bouw zal onder invloed van deze wet veel veranderen, ook voor onze medewerkers. Als de Wkb eenmaal van kracht is, moet de particuliere- en zakelijke opdrachtgever via een private kwaliteitsborger een risicobeoordeling laten uitvoeren. We kijken onder meer naar wat de invloed van privatisering is op capaciteit en taken van ODRA, maar het hoofddoel van de Wkb is het verbeteren van de bouwkwaliteit, verbeteren van de positie van de particuliere- en de zakelijke bouwconsument en verminderen van de zogenoemde faalkosten. En daar hebben we mee te leven en te dealen.

We hebben een belangrijke rol als uitvoerder om te signaleren en te adviseren op de milieuspecialismen, onder andere geluid, licht, geur en externe veiligheid. Dit zal komende jaren alleen maar toenemen gezien de ontwikkelingen op de evenementenmarkt en festivals.

- *We gaan niet meer vooraf toetsen, maar achteraf. Vooraf zoeken we juist de samenwerking en nemen een adviesrol op ons. Bij oplevering van de bouw moet de aannemer aantonen dat aan de (bouw)regelgeving is voldaan. De rol van de bouwtoezichthouders zal veranderen. Dit vraagt om investeren in deels andere vaardigheden.*
- *We hebben een capaciteitsafname berekend van enkele fte's op de werkzaamheden in de privatisering voor gevolgklasse 1 (eenvoudige bouwwerken, woningbouw, industriebouw met maximaal twee woonlagen).*
- *We verwachten ook een capaciteitstoename, omdat taken terugkomen. De omvang daarvan is op dit moment niet exact in te schatten. Dat wordt in de komende werkprogramma's verder uitgewerkt samen met de bouwpartners.*

12. Strafrecht, bestuursrecht

'Fragmentatie en vrijblijvendheid is kenmerkend voor het VTH-stelsel', concludeert de commissie Van Aartsen. Adequate handhaving van wet- en regelgeving is van essentiële betekenis voor het realiseren van doelstellingen van beleid. Maar in de praktijk loopt dat toch vaak anders. De druk vanuit de samenleving – vaak aangezwengeld door particuliere belangen en goed georganiseerde

burger- en belangengroepen - om toezicht en handhaving steviger neer te zetten wordt groter. De verschillende rechtszaken tegen overheid en bedrijven (ngo's als Urgenda, Milieudefensie, Johan Vollenbroek/MOB, etc.) hebben grote invloed op wet- en regelgeving.

Naast de mondige burger is ook sprake van verdere juridisering door particulieren en vooral door bedrijven. Het zijn vooral ngo's en vermogende particulieren die misstanden aankaarten en voor de rechter brengen, en bedrijven die met juridische middelen deze acties weer bestrijden.

Bestuursrecht dat gericht is op opheffen van de overtreding en strafrecht dat gericht is op bestraffen van de overtreding, moeten meer samenwerken omwille van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

- *De druk om toezicht en handhaving steviger neer te zetten wordt groter. De wil om in het belang van de samenleving de regels met handhaving te borgen, doeltreffend, evenredig en afschrikkend, is evident. Daarin past een actieve samenwerking met andere inspectie- en opsporingsdiensten en is ook een issue in het contact met onze partners.*

13. Bodemtaken

Met het van kracht worden van de Omgevingswet verschuift ook het bevoegd gezag bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging van de provincie Gelderland naar de gemeenten in ons werkgebied. Dit heeft impact op het Wbb-bodemtoezicht (Wet bodembescherming) en de beoordeling van saneringsevaluaties die wij voor de provincie uitvoeren. De gemeenten in ons werkgebied krijgen in het kader van de Omgevingswet taken over van de provincie. Hoe het verder gaat met de bodemtaken vraagt extra aandacht.

- *ODRA zal in dit taakveld blijven opereren, maar dan met de gemeenten als opdrachtgever. Niet alles verandert, want de provincie blijft bevoegd gezag voor de gevallen van grondwaterverontreiniging en afhandeling van de spoedlocaties.*
- *De financieringsstroom gaat wel veranderen, het budget dat nu nog bij de Provincie ligt zal worden neergelegd bij de gemeenten. Vooruitlopend daarop zijn in de werkpakketten voor partners al bodemtaken opgenomen, naast werkzaamheden voor de provincie.*

D. Ontwikkelingen in de organisatie ODRA

14. Programmatisch werken

Al bijna drie jaar (per 1 januari 2020) is ODRA verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma 'Toezicht en handhaving complexe bedrijven' met de provincie als bevoegd gezag. Begin 2021 is ook het programma 'Aandachtsbedrijven' bij ODRA ondergebracht. Daarnaast is een plan opgesteld om voor de gemeentelijke complexe bedrijven een gecoördineerde aanpak op te zetten. De uitvoering blijft vooralsnog verantwoordelijkheid van de betreffende omgevingsdiensten.

De programma's zijn inmiddels goed ingebed in de organisatie en kennen financieel gezien een stabiel karakter.

- *Om continuïteit en kwaliteit beter te kunnen sturen, verwachten we dat er meer eigen medewerkers zullen worden ingezet, waarbij een aandachtspunt op de robuustheid is van de andere omgevingsdiensten. Bij ODRA zal de verhouding 'intern – extern' worden beïnvloed met andere marges en andere overhead tot gevolg.*

15. Digitalisering, data-gedreven werken

Digitalisering zal de komende jaren een nog grotere impact krijgen op ons werk. We gaan niet alleen de archivering verder op orde brengen (apart traject in 2023), documenten netjes opslaan en digitaal toegankelijk maken (goede zoektermen, etc.). We gaan ook onze VTH-zaken beter registreren en voor de 'klant' toegankelijk maken. Ons hele service- en dienstverleningsconcept zal een digitaliseringsslag doormaken. Mede gestuurd door bestaande en nieuwe wetgeving waaronder AVG en Informatiebeveiliging, de Wet elektronisch publiceren (Web), de Wet digitale toegankelijkheid (Wdt) en de Wet open overheid (Woo). Onze onlinecommunicatie zal moeten voldoen aan de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (Wdt). Dat heeft impact op hoe wij onze informatie opslaan en aanbieden.

En niet alleen onze eigen data moeten we op orde hebben, de verwachting is, ondanks AVG (persoonsbescherming), dat we meer en meer data van (semi)overheden, nutsbedrijven en andere inspecties- en opsporingsdiensten aan elkaar kunnen gaan koppelen. Dat doen we om de kwaliteit van vergunningen en toezicht (en handhaving) te verbeteren en bij te dragen aan de betaalbaarheid van het VTH-stelsel. We doen het ook om milieucriminaliteit en ondermijning gericht aan te kunnen pakken.

We hebben de overstap gemaakt naar de 'the cloud' en werken in een Office 365/Teams omgeving. De impact op de oude manier van werken is groot. Deze IT-transitie en digitalisering heeft gevolgen voor wat onze medewerkers moeten kunnen en kennen. Training en opleiding in 'digitaal werken' is zeker een issue voor de komende jaren.

- *Data op orde brengen en houden en data delen met andere instanties en overheden zal ons werk sterk beïnvloeden, oftewel data-gedreven werken. Er zal meer en meer behoefte zijn aan data-analisten en data-architecten. Privacy en toegankelijkheid en opleiden zijn belangrijke aspecten van de digitalisering die we moeten integreren in onze werkprocessen.*

- *De samenwerking met andere omgevingsdiensten en overheden zal intensiever worden om datagebruik en uitwisseling (DSO) beter te faciliteren. Hebben we ‘het kunstje onder de knie’, beschikken we over informatie die indirect ook voor onze partners van waarde kan zijn.*

16. Duurzame huisvesting

Na twee jaar pandemie zijn ook de structurele effecten hiervan op de bedrijfsvoering zichtbaar geworden. Met name op de huisvesting, arbeidsvoorwaarden en voorzieningen voor thuiswerken werkt dit door, en gebruiken we de ervaringen en mogelijkheden voor een duurzamere organisatie. Eind 2021 is de businesscase voor nieuwe huisvesting aan het bestuur aangeboden. In september 2022 zijn we verhuisd. De verhuizing heeft geleid tot een andere manier van werken. Het is gericht op ‘ontmoeten’ en plaats onafhankelijk werken. We gaan anders om met mobiliteit, meer thuiswerken en stimulering van fietsgebruik. Het wagenpark wordt komende jaren geheel elektrisch. Ons kantoor is duurzaam ingericht, voorzien van label A++, alles LED en met 80% refurbished meubilair / inrichting.

- *We zijn per 1 sept 2022 verhuisd naar de Airborne Tower in Arnhem. We zijn over gegaan naar een volledig zelfstandige bedrijfsvoering met een duurzame kantooromgeving. Met de loskoppeling van onze gastheren realiseren we een groot deel van de door de partners gevraagde structurele besparingen.*

17. ICT-transitie

Om tijd- en locatie onafhankelijk te kunnen werken, heeft te samen met de verhuizing een volledige ICT-transitie plaatsgevonden. De ICT-transitie brengt met zich mee dat we meer focus moeten hebben op onze proces- en datakwaliteit. Adequate en snelle informatievoorziening aan onze (keten) partners wordt steeds belangrijker, zowel met betrekking tot de reguliere P&C-cyclus, maar ook voor beter toezicht en kwalitatieve beoordelingen.

Afgelopen jaren is onder meer een transitie geweest naar outputfinanciering, de administratie is met een nieuw systeem (SAP en SAC als BI-instrument) in eigen beheer gekomen, het oude zaakstelsel is vervangen door OpenWave, de datakwaliteit wordt op orde gebracht (inclusief archief) en we zijn gestart met een doorontwikkeling van het team bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 2

E. Trends voor de programma-begroting 2024

18. PDC 2022 / 2023

Binnen het Gelders Stelsel is de afspraak gemaakt dat onze werkzaamheden worden gecategoriseerd in programma's en taakvelden. We werken binnen ODRA met drie taakvelden (milieu, bouw en algemeen) en vijf programma's (vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, projecten).

In november 2021 heeft het bestuur de PDC voor 2022-2023 vastgesteld. Hierin zijn alle bekende veranderingen vanuit de Omgevingswet en de in hoofdstuk 1 vermelde ontwikkelingen verwerkt. De PDC is nog steeds valide voor 2024. Er zullen hooguit een beperkt aantal modificaties worden aangebracht, op basis van de ervaringen van 2022.

In 2021 is er een kengetal onderzoek uitgevoerd over de realisaties uit 2020. In het vroege voorjaar 2023 zal dat ook worden gedaan met realisaties over 2021 en 2022. Uitkomsten daarvan kunnen mogelijk nog in de definitieve begroting 2024 worden opgenomen. In deze uitgangspuntennotitie is dat nog niet mogelijk.

ODRA werkt met een mix van financieringen. Per productcategorie geldt een ander regime:

- *Provinciale programma's worden afgerekend op basis van nacalculatie van de gewerkte uren*
- *De werkprogramma's voor partners en collega OD's in Gelderland, kennen producten met vaste prijs, diensten met nacalculatie op uren en gezamenlijke diensten met een vaste prijs voor het geheel.*
- *De diensten aan derden is geheel op nacalculatie basis.*

In onderstaande 'kern-tabel' is het kader vanuit de productcategorieën (PDC) weergegeven.

Raming 2024 op hoofdlijnen x € 1.000	realisatie			aantallen act begroting			aantallen act begroting			raming		
	aantallen	2021		*)	2022		*)	2023		aantallen	2024	
Baten												
Producten (obv aantallen)	11.921	9.681	50%	10.292	7.332	34%	10.314	7.352	36%	11.099	8.574	42%
Diensten (obv uren)	82.673	7.671	39%	126.058	11.597	55%	119.473	10.992	53%	121.975	12.076	53%
Gez. Diensten		1.599	8%		1.579	7%		1.708	8%		1.596	8%
Doorbelast materieel		523	3%		527	2%		527	3%		603	3%
Vrijval balansposten		16			222	1%					pm	
Totaal baten		19.490			21.257			20.577			22.848	
Lasten	aantal fte			aantal fte			aantal fte			aantal fte		
Lasten programma's	146,1	13.543		159,2	15.452	73%	152,5	15.264	74%	155,4	16.754	73%
Lasten overhead	39,2	5.882	30%	35,7	5.805	27%	36,5	5.314	26%	35,3	6.094	27%
Totaal lasten	185,3	19.425		194,9	21.257		189,0	20.577		190,6	22.848	
gemid. kengetal producten tarief per uur	8,8			7,7			7,7			7,8		
Saldo	€ 92,00	64		€ 92,00	0		€ 92,00	0		€ 99,00	0	

*) De aantallen zijn door de wijziging in de PDC 2022/2023 niet volledig vergelijkbaar met de realisatie 2021

De cijfers in de raming 2024 zijn bepaald door extrapolatie van de diensten in de werkpakketten 2023 (vastgesteld in november 2022), met op de achtergrond de in hoofdstuk 1 geformuleerde trends., voor zover kwantificeerbaar.

Het gehanteerde tarief in de raming is € 99 per uur. De afgelopen drie jaar is het tarief € 92,- geweest. Er is nu sprake van een geraamde stijging van 7,6% in 2024. Dat is gemiddeld 3,8% per jaar.

19. Trends per programma en taakveld

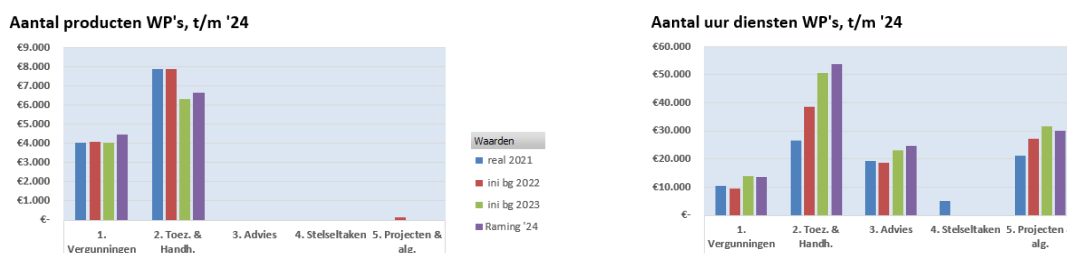
In de onderstaande tabellen is de omzetontwikkeling van de afzonderlijk programma's weergegeven. Daaronder wordt per programma het kader voor de raming 2024 toegelicht.

- De omzet neemt voor alle programma's toe met circa 11% ten opzichte van de begroting 2023. Samengesteld uit 7,6% hoger tarief en 3,5% volume groei.
- De omvang van werkzaamheden neemt mede toe doordat Doesburg haar bouwtaken bij ODRA heeft belegd (per 1 okt 2022). Er zijn ook toenames in controles, vergunningen en projecten opgenomen.
- De middellange termijn trends en ontwikkelingen (zie bijlage) zijn nog niet per partner doorgerekend en meegenomen in de omzetverwachting.
- Het aandeel projecten zal komende jaren verder gaan stijgen, met name energie, projecten IBP, en circulaire economie.

20. Trends in realisatie van aantallen producten en diensten

In de PDC 2022/2023 zijn aanpassingen gedaan met betrekking tot de categorisering. Een aantal producten zijn vanwege de breed uiteenlopende tijdsbesteding, omgezet naar dienst. Hiermee werd het risico van een onnauwkeurig kengetal (en dus onjuiste kostendoorbelasting) gemitigeerd. Die wijziging is effectief geworden in de werkprogramma's 2022; in de tabel is nog de initiële begroting 2022 weergegeven die eerder is opgesteld.

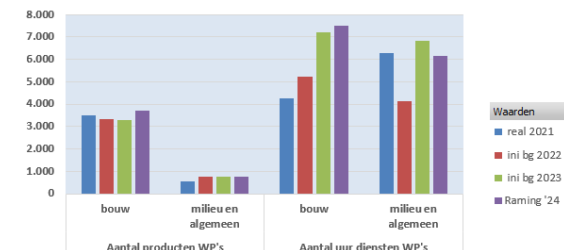
De toename van het aantal producten en diensten manifesteert zich vooral in het programma 'toezicht en handhaving'. Bij vergunningen, taakveld bouw is ook een geringe toename te zien. De overige programma's zijn veel stabiel qua ontwikkeling.

21. Trends en kwalitatieve kaders voor vergunning, toezicht en advies

Hieronder zijn voor de relevante programma's de aantallen producten en diensten weergegeven. Tevens de kwalitatieve doelstellingen (kpi's)

Vergunningen

Aantal producten WP's, vergunningen t/m '24

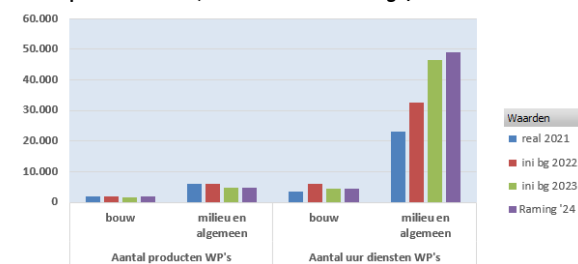

Kwalitatieve kaders vergunning verlening:

- Doorlooptijd vergunningen; bouw < 8 weken; milieu 12 weken
- Klanttevredenheid; 80%
- Bezwaar na verlening; norm wordt nog bepaald.

Toezicht en handhaving

Aantal producten WP's, toezicht en handhaving t/m '24

Kwalitatieve kaders toezicht en handhaving:

Klanttevredenheid

- Controles; norm is 80%
- Klachtafhandeling: 80% tevredenheid

Klachtafhandeling;

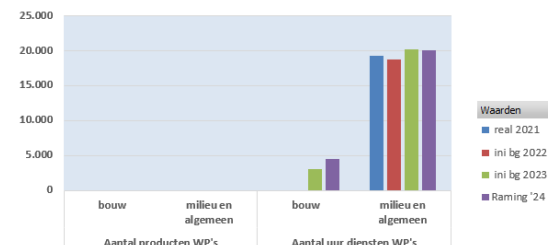
- norm 80% binnen twee weken afgehandeld

Kwaliteit:

- Medewerkers voldoen aan VTH; norm 95%
- Nalevingsgedrag; norm 60%
- Opgegeven overtredingen; norm 85%

Advies

Aantal producten WP's, advies t/m '24

Kwalitatieve kaders programma advies

- Accreditatie/ kwaliteit; norm is jaarlijkse accreditatie. Tevens voldoen 95% van de medewerkers aan de VTH-criteria

22. Projecten en programma's (en stelseltaak 'handhaving complex -aandachtsbedrijven')

In dit onderdeel wordt ingegaan op de projecten, programma's en innovatieactiviteiten die we voorzien in 2024. Hiermee beogen we dat onze projecten transparanter worden (qua doelen en budget) en de partners in staat zijn om hierop te sturen (en te begroten).

Het **Programma Duurzaam Ondernemen** zal komende jaren een belangrijk aandachtsgebied blijven voor ODRA. Het programma is gericht op het leveren van een bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen rondom duurzaamheid, energietransitie en circulariteit. Het programma bouwt voort op het programma energie met diverse projecten die deels al in 2021 zijn gestart. Het betreft voor 2024 naar verwachting:

- Project Energie gekoppeld aan SPUK-gelden (loopt tot en met 2026)
- Voortzetting projectuitvoering Label C (kantoorgebouwen)
- Implementatie project EPBD3-4 (energy performance buildings directive)

Daarnaast leveren we vanuit ODRA een bijdrage aan het coördinatieteam (SPUK) energie en het Programmteam Energie en CE van ODNL.

In het programma Duurzaam ondernemen proberen we in 2024 ook een direct verbinding te leggen met de Omgevingswet en Omgevingsplannen. Daarbij gaat het met name om vestigingsvoorwaarden voor ondernemingen.

Het project Circulaire Economie kende in 2022 een vertraagde start. In 2023 focussen we op de uitwerking voor de partners zodat we in 2024 concreet aan de slag kunnen.

NB: De doelstellingen van de afzonderlijke deelprojecten worden in de begroting '24 verder uitgewerkt.

Het **Programma Omgevingswet** is in 2024 gericht op de implementatie van de Omgevingswet. Daarbij gaan we ervan uit dat deze uiterlijk 1-1-2024 in werking treedt. Het jaar 2023 wordt benut om te oefenen, 2024 voor de daadwerkelijke implementatie. Nog lang niet alle veranderingen zijn uitgedacht en in de praktijk (pilots) getoetst. We zullen zeker nog issues tegen het lijf lopen. ODRA kan bijdragen aan de omgevingsplannen.

Voor de programma's gericht op de provinciale bedrijven, het **Programma Aandachtsbedrijven** (PAB) en het **Programma Complexe Handhaving** (PCH) gaan we op hoofdlijnen uit van een stabiele inzet. Op termijn kunnen de beide programma's wellicht worden samengevoegd. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet neemt het aantal provinciale complexe bedrijven met circa 10% af (de gemeenten worden bevoegd gezag). Verwacht wordt dat vanuit nieuwe werkvelden en ambities als Energie, Circulaire Economie, de Wet natuurbescherming / stikstof en het Schone Lucht Akkoord, extra activiteiten in de programma's worden gebracht. Producten als Bedrijf in Beeld blijven ook, als onderdeel van PAB, in 2024 bestaan.

Voor 2024 (en verder) zijn de volgende **projecten** opgenomen in de begroting.

- **Project WKB** is gericht op de implementatie van de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) voor de bouw. Het proces loopt parallel aan de invoering van de Omgevingswet en is daaraan gekoppeld al meerdere keren uitgesteld. Uitgaande van inwerkingtreding van de eerste fase medio 2023 of per 2024 (gekoppeld aan de Omgevingswet), is het project in 2024 alleen

gericht op praktische issues die volgen uit de implementatie van de wet. Naar verwachting zal in 2026 of verder de eerste fase geëvalueerd worden en de tweede fase inwerking treden.

- Het **Project A15** is gericht op in samenhang uitvoeren van de VTH-taken bij de aanleg van de A15. Belangrijke afhankelijkheid is de datum van het definitieve tracé-besluit van RWS, in afwachting van een uitspraak van de Raad van State (verwacht in de eerste helft van 2023). Daarna zal de voorbereiding verder worden opgestart.
- **Project Theseus** beoogt voor de deelnemende partners een eerste stap te zijn in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen door actief monitoren en data verzamelen. In 2024 en 2025 loopt het project door. De omvang is deels afhankelijk van de mogelijkheden voor financiering. Beoogde financiers zijn provincie Gelderland, Rijksoverheid en mogelijk andere partijen. Voor 2024 is € 390.000 toegezegd. Met een extra bijdrage vanuit de Rijksoverheid en de provincie Gelderland wordt het budget mogelijk verhoogd tot € 490.000 in 2024 en 2025.

Er is voor 2024 nog volop ruimte om **innovatieprojecten** op te pakken. Op de groslijst staan de volgende initiatieven (globaal omschreven) die wellicht (deels) ook al in 2023 worden opgepakt:

- Verder uitwerken van ruimtelijke beleidsadviesing over VTH uitvoering bij de partners. Vervolg op inzet in 2023.
- Concrete invulling van duurzaamheid en energie op bedrijventerreinen.
- Intensivering initiatieven voorlichting en gedrag gericht op bedrijven: meer betrokkenheid vanuit VTH in het voortraject.

Meer ondersteunend:

- Doorontwikkeling GIS applicatie om ruimtelijke gegevens en implicaties in beeld te brengen en mogelijk te onderzoeken.
- Ontwikkeling nieuw interactief meldsysteem (vervolg op S@men) op basis van apps.

21. Gezamenlijke diensten

De gezamenlijke diensten worden met een vaste prijs opgenomen in de werkprogramma's. Dat geschiedt op basis van de vastgestelde verdeelsleutel, bestaande uit 40% stemverhouding en 60% inwoneraantal. De gezamenlijke diensten worden ondergebracht in de betreffende programma's cf de tabel.

Omschrijving gezamenlijke dienst x € 1.000	Prog. / taakveld	real. 2021	ini begr. 2022	ini. Begr. '23	raming 2024	toelichting klant	Gezamenlijke programma's x € 1.000	real. 2021	begroting 2022	raming 2024 = bg. 2023
Piketdienst	Toezicht; milieu	56,0	107,0	106,9	107	alle partners	Programma Duurzaamheid:	194,2	138,0	138,0
Strafrecht	Toezicht; milieu	178,7	147,2	202,4	147	alle partners				
Keten- en data gedreven toezicht	Toezicht; milieu	91,1	152,3	244,0	171	alle partners	EPBD3	pm	46,0	
Keten- en data gedreven toezicht	Toezicht; milieu	39,1	143,9	110,4	110	alle omgevingsdiensten	Circulariteit	83,0	46,0	46,0
Klantadviesing	Vergunning milieu	6,8	65,4	65,3	0	alle partners	Programma Omgevingswet:	234,7	128,8	128,9
Klantadviesing	Vergunning bouw	396,9	368,0	368,0	0	bouw partners				
Beheer zones, kaarten en data	Toezicht; milieu	133,7	81,2	174,8	167	alle partners	Programma Ondermijning:	50,6	23,0	312,9
Beheer zones, kaarten en data	Toezicht; milieu				7	alle derden				
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	Algemeen		100,0	100,0	100	alle partners	Subtotaal	562,6	335,8	312,9
Gezamenlijke dienst voor algemeen deel Projecten ; GUOV		22,4	23,0	22,9	0	gem. partners				
RVMK	Projecten ; GUOV	64,1	93,3			vanaf 2022 bij Beheer zones				
ORM	*		36,9			Er is een voorstel vanuit de partners.				
Subtotaal		988,8	1.318,2	1.395	810					
Gezamenlijk deel projecten		562,6	335,8	312,9	313	Zie toelichting				
Totaal gezamenlijke diensten		1.551,4	1.654,0	1.708	1.123					

Voor de post 'databasebeheer/archief' is voor 2023 en 2024 een stelpost opgenomen in de werkprogramma's. Op 20 oktober 2021 heet het AB beslist dat er in 2023 € 147.000 incidenteel beschikbaar is om de archief functie verder op te zetten. In de loop van 2023 verwachten we een onderbouwde begroting voor de structurele kosten te geven. In deze kaderstelling wordt vooralsnog uitgegaan van € 147.000 voor 2024. Gezien de aard van de activiteiten, en conform onze

organisatorische indeling, behoren deze diensten tot het primair proces. Het betreft de intake en registratie van zaken en waarborgen van de kwaliteit van de gegevens in onze systemen. Ondanks dat, hebben de partners hebben geopperd om de datakwaliteit/archief werkzaamheden onder te brengen in de 'overhead'. Die keus ligt voor aan de partners: Het verhoogt het tarief met circa € 0,75 per uur.

ORM: De partners hebben het voorstel gedaan om te investeren in de regionale samenwerking milieuspecialisten. Een deel van de bemensing (beleidsmedewerkers) en de administratie zal waarschijnlijk via ODRA lopen. Zodra definitief, dan kan het in de begroting worden opgenomen.

Hoofdstuk 3

F. Outputfinanciering (ontwikkelingen)

24. Hybride vorm - provinciale programma's - Commissie Aartsen

In 2020 is het systeem van 'beheerste' outputfinanciering ingevoerd. Deze vorm van financiering geldt alleen voor de werkpakketten van partners en omgevingsdiensten.

Voor de provinciale programma's geldt dat deze worden afgerekend via een input-methode, namelijk op basis van gerealiseerde uren (circa 22% van de omzet).

Deze hybride vorm van financiering brengt inefficiënties met zich mee qua administratieve inrichting, tarifiering en verantwoording naar de klanten.

Ons uitgangspunt voor de begrotingen 2024 en verder is dat deze hybride vorm nog enkele jaren in stand blijft. De provincie heeft aangegeven geen aanleiding te zien in een overgang naar outputfinanciering voor de provinciale programma's. Ook is de verwachting dat het nog enkele jaren gaat duren voordat een nieuw financieringssysteem wordt geïmplementeerd als een mogelijk gevolg van de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen.

In de bedrijfsvoering wordt het hanteren van een uniform tarief steeds lastiger. Er zijn tal van projecten die al op andere basis worden gefinancierd. Ook procesinnovaties, waarbij een deel van het werk door procesondersteuners wordt gedaan, maakt dat uniforme tarieven op termijn niet houdbaar zijn. Waar mogelijk gaat ODRA op beperkte schaal met tariefdifferentiatie aan de slag.

G. Besparingsdoelstellingen voor de komende jaren

In oktober 2020 heeft ODRA een besparingsbrief aangeboden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. In deze besparingsbrief waren vier deelgebieden benoemd waar besparingen in de toekomst mogelijk waren en zijn. Het betrof: huisvesting, ICT, kwalitatief hoogwaardig personeel en samenwerking met de regio.

25. Huisvesting en ICT:

In september 2022 is ODRA verhuisd en is de daaraan gekoppelde ICT -transitie (volledig mobiel – in the cloud) afgerond. De partners zijn geïnformeerd over de structurele financiële effecten. Die zijn circa € 150.000 per jaar exclusief indexering v/d prijzen.

26. Kwalitatief hoogwaardig personeel:

Van alle kosten zijn de personeelskosten het grootste aandeel in de exploitatie, in totaal circa 80%. ODRA voert een beleid om continue op drie aspecten een besparing op de loonkosten / inhuur te realiseren.

- *Strategisch personeelsbeleid. ODRA kent relatief veel medewerkers die bij de oprichting vanuit de partners zijn overgekomen, met een hogere dan gemiddelde leeftijd, veelal salariëring in de eindschalen en diverse garantietoelagen. De natuurlijke uitstroom (pensioen) is op gang. Daarnaast zien we dat het verloop, door een dynamische arbeidsmarkt, toeneemt. Ondanks het risico voor de continuïteit en kwaliteit, biedt het*

verloop ook kansen voor werving van medewerkers met een ander -en financieel gunstiger profiel.

- Aandeel van de flexibele schil. Externe inhuur is op dit moment circa 20% van de totale loonkosten. Wij streven naar een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten. Belangrijke succesfactor voor dit beleid zijn de afspraken die ODRA maakt met haar partners over de structurele werkpakketten en de kwaliteit van de prognoses rond het meerjarige werkaanbod.

Met bovenstaande condities zijn we in staat om interne medewerkers voor langere tijd aan te trekken en dit via Europese Aanbesteding te regelen. Ondanks de dynamische arbeidsmarkt, nemen we als uitgangspunt voor de begroting een gelijkblijvend gemiddeld uurloon voor externen op.

- Personele overhead. De huidige formatie (begin 2023) op bedrijfsvoering / staf / management bedraagt 36 fte. Dit is 19% van de totale bezetting. Binnen bedrijfsvoering en staf vielen tot nu toe activiteiten uiteenlopend van secretariaat, communicatie, ICT-beheer en datakwaliteit, post-telefoon-intake, planning en control en HR. Een stap in de doorontwikkeling van onze organisatie is het beter positioneren van bedrijfsvoering ten opzichte van de uitvoering (faciliterend) en de onderlinge samenwerking versterken tot één geheel.
- Secundaire arbeidsvoorwaarden. De algemene personeelskosten worden al jaren genormeerd op 4% van de loonsom. Gebleken is dat, met de CAO waarin éénmalige uitkeringen en veel nieuwe secundaire voorwaarden (bijvoorbeeld thuiswerkvergoedingen), dit % reëel is.
- Het reguliere opleidingen budget is afgelopen jaren genormeerd op 2% van de loonsom. Ondanks onderbestedingen afgelopen jaar (deels Corona) wordt voorgesteld om de norm te handhaven. Mede gezien het personeelsbeleid en het verloop is blijvend investeren in kwaliteit noodzakelijk.

27. Samenwerking met de regio:

We werken niet alleen samen met partners in de veiligheidsketen (brandweer, politie, GGD, waterschappen en openbaar ministerie en gemeenten), maar ook met de andere zes omgevingsdiensten in Gelderland. Het is samenwerken in het primaire proces (complexe handhaving en -vergunningen, ketensamenwerking, enz.), maar ook op het gebied van ICT (IGO – Data gedreven werken) en bedrijfsvoering (HR, AVG en communicatie/portaal). De taken zijn onderling verdeeld. In het begin zal de samenwerking vooral een kwalitatieve impuls geven, pas in een latere fase een besparing. Het is nog te vroeg om deze nu in deze uitgangspunten te kwantificeren.

H. Overige begrotingskaders.

28. Tarief voor 2024 en 2025

Besparingen in de bedrijfsvoering van ODRA komen tot uitdrukking in het tarief. In de begrotingen 2021- 2022 en 2023 is het tarief gelijk gebleven op € 92 per uur. De indexeringen (inflatie) van deze drie jaar, samen circa 5%, was het feitelijke besparingsresultaat bereikt door onze transitie op ict gebied en huisvesting.

ODRA ontkomt er niet aan om de te verwachten kostenstijgingen in 2023 en 2024 door een nieuwe CAO en inflatie in het tarief voor 2024 mee te nemen. Voor de indexeringen gebruiken we de meest actuele cijfers van het CPB. Deze zijn afkomstig uit het MEV 2023 (dateert van september 2022) en MLT 2030 (dateert van maart 2022):

- Overheidsconsumptie: beloning werknemers à MEV '23 = 2,8% en MLT 2024/25 = 4,0%
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) à MEV '23 = 5,9% en MLT 2024/25 = 2,8%

De verhouding loonkosten / materiele kosten (excl afschrijving) is respectievelijk 60%-39%. Gemiddeld 7,5% kostenstijging in 2024 ten opzichte van 2022.

Het tarief voor 2024 wordt vooralsnog € 99 en voor 2025 kan dit, afhankelijk van de economische tendensen oplopen tot boven de € 100,- per uur. De komende maanden wordt duidelijk welke CAO bepalingen er voor ODRA gaan gelden, en of het tarief toereikend is.

29. Programma & Categoriele begroting.

Bovenstaand tarief x de begrote inzet van ODRA op producten en diensten vormt de omzet.

In de 'kerntabel' (zie hfd 2) zijn de aantallen en beoogde omzet al weergegeven en toegelicht. De omzet stijgt in deze raming naar € 22,8 miljoen.

Baten x € 1.000	realisatie 2021	act. begr. 2022	ini begr. 2023	raming 2024	Specificatie taakveld '24		
					bouw	milieu	algemeen
Partners	14.118	14.580	14.554	16.552	6.915	7.090	2.548
Provinciale programma's	3.825	4.711	4.711	5.154	51	2.600	2.503
Omgevingsdiensten	460	535	472	461	119	212	130
Derden	460	735	366	332	99	193	40
Overig / balans							
- doorberekende kosten	586	475	475	349		349	
- overig	41	222					
Baten	19.490	21.257	20.577	22.848	7.184	10.443	5.221
- verhouding					31%	46%	23%

Baten x € 1.000	realisatie 2021	act. begr. 2022	ini begr. 2023	raming 2024	Specificatie taakveld '24		
					bouw	milieu	algemeen
1. Vergunningverlening	4.545	4.534	4.564	5.173	3.649	1.305	219
2. Toezicht en Handhaving	10.889	9.688	9.376	10.881	2.640	6.563	1.679
3. Advies	1.598	2.716	3.156	3.054	895	2.092	66
4. Stelseltaken	33						
5. Algemeen en Projecten	2.425	4.319	3.481	3.740		482	3.257
Baten	19.490	21.257	20.577	22.848	7.184	10.443	5.221
- verhouding					31%	46%	23%

Lasten x € 1.000	realisatie 2021	act. begr. 2022	ini begr. 2023	raming 2024	Specificatie taakveld '24		
					bouw	milieu	algemeen
1. Vergunningverlening	4.402	4.274	4.402	4.974	3.508	1.255	211
2. Toezicht en Handhaving	9.805	9.578	9.699	10.977	2.663	6.621	1.693
3. Advies	1.813	2.578	2.856	2.958	867	2.026	64
4. Stelseltaken	479	364	400	377			377
5. Algemeen en Projecten	2.927	4.463	3.220	3.563		459	3.103
Lasten	19.426	21.257	20.577	22.848	7.038	10.362	5.448
- verhouding					31%	45%	24%
Saldo	64	0	0	0	146	82	-227

De geraamde kosten per rubriek (categoraal) zijn in onderstaande tabel toegelicht.

Raming baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	realisatie 2021	act. begr. 2022	ini begr. 2023	raming 2024	% tov 2023
Baten	19.490	21.257	20.577	22.848	11%
Lasten					
Personeel loonkosten					
Medewerkers ODRA	11.860	13.781	13.287	14.690	11%
Inhuur externe capaciteit	3.831	3.123	3.505	3.997	14%
Personeel overige kosten					
Opleidingen	224	369	294	294	0%
Algemene personeelskosten	594	532	534	588	10%
Dotatie personeelsvoorziening	17	60	60	70	16%
Harmonisatie/detacheringen	-110	-100	-100	-80	-20%
Totaal personeel	16.416	17.765	17.580	19.559	11%
Huisvesting en facilitair	868	698	742	780	5%
ICT	842	828	822	845	3%
Stelselkosten	348	364	364	377	4%
Advieskosten	310	409	206	350	70%
Overige kosten	83	92	92	10	-89%
Risico's (onvoorzien)	-37	211		240	
Programmakosten	595	890	772	686	-11%
Totaal kosten	19.425	21.257	20.577	22.848	11%
Saldo	65	0	0	0	

30. Toelichting op de kaderstelling voor de afzonderlijke posten

In onderstaande grafieken is de ontwikkeling van een aantal belangrijke kengetallen rond bezetting en loonkosten in kaart gebracht. In de begroting 2024 van ODRA worden deze als kader genormeerd:

Formatie bezetting en personele kengetallen	realisatie 2021				act begroting 2022				ini begroting 2023				raming 2024				
	intern	extern	totaal		intern	extern	totaal		intern	extern	totaal		intern	extern	totaal		
Formatie bezetting																	
Productief	115,9	30,2	146,1	79%	129,1	30,1	159,2	82%	125,9	26,6	152,5	81%	127,8	27,6	155,4	81%	
Niet productief	34,3	4,9	39,2	21%	35,7		35,7	18%	36,5		36,5	19%	35,3		35,3	19%	
Totaal bezetting en formatie	150,2	35,1	185,3		164,8	30,1	194,9		162,4	26,6	189,0		163,0	27,6	190,6		
Loonkosten x € 1.000	11.860	3.831	15.691		13.291	3.613	16.904		13.287	3.505	16.792		14.690	3.997	18.688		
Gemiddelde kosten /fte (In €)	78.961	109.145	84.679		80.650	120.036	86.732		81.824	131.780	88.856		90.105	144.908	98.036		
% van de loonsum	76%	24%			79%	21%			79%	21%			79%	21%			
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					2%	10%	2,4%		1%	10%	2,4%		10,1%	10,0%	10,3%		

- **Salariskosten**

In de actuele begroting 2022 gaan we uit van een gemiddelde salarislust van € 80.650. Hierin is de CAO van 2021-2022 verwerkt. In deze kadernota gaan we uit van de loonindexeringen MEV 2023 (laatste versie sept. 22). Voor 2023 is de loonindex 2,8%, voor 2024 is dat 4%.

Echter; de eerste berichten over de CAO-onderhandelingen en premiestijgingen bij ABP geven aan dat deze genormeerde index te laag zal zijn om de feitelijke stijgingen te gaan bekostigen. Daarom gaan we uit van een stijging van 10% cumulatief richting 2024.

- **Inhuur**

Ondanks de krappe arbeidsmarkt hebben we afgelopen jaar (2021) de tariefstijgingen voor inhuur beperkt kunnen houden. Door een goede mix van 'junioren – senioren' zijn gemiddeld de kosten lager dan begroot. Belangrijk voor goede inhuur is het tijdig aanbesteden hiervan. Voorwaarde voor ODRA is dat we samen met onze opdrachtgevers vroegtijdig de benodigde capaciteit in kaart brengen.

Het beleid is erop gericht om zo min mogelijk met aanvullende opdrachten te gaan werken; ad-hoc inhuur is altijd duurder (zie tariefdifferentiatie).

De MEV 2022 voor materiele kosten gaat uit van een stijging van 5,9% in 2023 en 2,8% in 2024. Derhalve een prijsstijging van afgerond 10%

- **Personele overhead**

Het aantal fte's in de bedrijfsvoering is afgelopen jaar meegegroeid met de omzet. Daarnaast zijn er functies bijgekomen die verbandhouden met onze verzelfstandiging op ict en huisvesting. Procentueel zal de personele overhead niet groeien in 2024. De blijft op 19% van de totale capaciteit.

- **Huisvesting en ICT**

De financiële doelstellingen rond huisvesting en ICT zijn gehaald. Ten opzichte van de initiële begroting 2022 is structureel € 150.000 bespaard. In bovenstaande tabel is dat niet direct te zien; de initiële begroting is niet weergegeven, en de indexering die we in 2024 verwachten is ook niet meegenomen.

	ini- bg '22	bg- 2023	besparing	inflatie '24	bg-2024
Huisv.	832	742	90	5%	780
Ict.	883	822	61	3%	845
	1.714	1.563	151	4%	1.626

In 2024 zullen de kosten met gemiddeld 4% stijgen, minder dan de verwachte indexering vanuit CPB. Dit komt door het relatief grote aandeel afschrijfkosten bij huisvesting en ict.

- **Advieskosten**

Gezien het aantal ontwikkelingen die op ODRA afkomt in het kader van wet- en regelgeving, en de ambities om te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is (naast indexering) een groter budget benodigd voor advieskosten. We stellen voor dit budget te verhogen naar € 350.000,-

- **Stelsel taken**

In de stelseltaken zijn kosten opgenomen die de Gelderse omgevingsdiensten (en ODNL) bij ons in rekening brengen voor de taken die zij voor het hele stelsel uitvoeren. Het voorstel is om voor de begroting 2024 de kosten op nagenoeg gelijk niveau te houden, namelijk afgerond € 0,4 miljoen.

- **Risico**

In hoofdstuk 4 zijn de risico's beschreven die we voorzien in de komende jaren. Deze zijn divers en op sommige onderdelen omvangrijk. Vanwege de vele onzekere ontwikkelingen in de economie en wet- en regelgeving stelt ODRA voor om 1% van de omzet te reserveren als risico bedrag.

I. Voorlopig kader voor begroting 2024; Samenvattend

Met alle hiervoor beschreven kaders en uitgangspunten, kan er een sluitende begroting voor 2024 opgesteld worden. We gaan dan uit van het volgende:

- In oktober 2022 is samen met de partners de omvang van de werkprogramma's 2023 vastgesteld. Deze zijn geëxtrapoleerd naar een begroting op programma -en taakveld niveau, rekening houdend met de ontwikkelingen in de maatschappij. Veel partners hebben dit in de gemeentelijke begroting nog niet gesynchroniseerd; het advies van ODRA is om dat te doen.
- Voor de provinciale programma's en de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald, voornamelijk gebaseerd op de cijfers van 2022.
- De projecten en gezamenlijke diensten zullen qua omvang min of meer gelijk blijven. Gezien de aard van de projecten (komen snel op..) kan dit in omvang toenemen. Veelal kennen nieuwe projecten ook externe financiering (bijvoorbeeld SPUK-gelden); De omzet voor ODRA neemt dan toe, maar de kosten navenant. Op de bijdragen van partners hebben gesubsidieerde projecten geringe invloed.
- Het overhead percentage zal met 27% gelijk blijven. Het lange termijn doel is 25%
- Het uurtarief voor 2024 wordt met € 7,- verhoogd tot € 99,- Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO en inflatie op te vangen.
- De omvang van de begroting voor 2024 is € 22,8 miljoen, (begroting 2023 is € 20,6 miljoen)

J. Meerjarenraming

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een moeilijk proces omdat het op veel punten nog onduidelijk is qua beleid, zowel vanuit de regering, als wel vanuit onze partners.

Ondanks dat, is in de bijlage een eerste aanzet gegeven voor kwantificering per partner. De intentie is om in de komende maanden, ter voorbereiding op de definitieve begroting 2024, en het op te stellen meerjarig beleidsplan (mei / juni 2023) dit met de partners te bespreken.

Hoofdstuk 4.

K. Risico's voor de begroting 2024

In de risico benadering van ODRA wordt een aantal categorieën onderscheiden. Hieronder worden ze voor 2024 geduid:

- **Exploitatierisico's**
Het meest reële risico is dat de werkpakketten (dus omzet) niet worden gehaald, terwijl de (vaste) kosten doorlopen. Dit treedt op als een deel van het vraag-gestuurde werk in de werkpakketten (bv. vergunningaanvragen, projecten die vertragen) niet wordt gerealiseerd. Het debat over stikstof normen is illustratief.
In het nu lopende jaar (2022) gaat het waarschijnlijk om 2% minder omzet in de werk- en aanvullende programma's. Dit mitigeren we door een dynamische capaciteitsplanning op te stellen, waarmee we de werving en inhuur van medewerkers kunnen sturen.

Aan de kostenkant zijn er twee belangrijke risico's voor 2024.

- De inflatie en wat dit betekent voor de CAO en overige kosten. Vooral nog gaan we uit door de hoge inflatie en looncompensatie dat er een tariefsverhoging van € 7,- per uur nodig is. De onzekerheidsmarges zijn echter enkele procenten. Mogelijk dat bij het opstellen van de definitieve begroting 2024 (in maart 2023) meer zicht is op de feitelijke loonstijgingen in de CAO en premies sociale verzekeringen.
 - Realisatie kengetallen; De processen zullen, mede door de omgevingswet, gaan veranderen. We hebben nieuwe en veranderende activiteiten reeds verwerkt in de PDC voor 2022-2023. Wat de exacte uitwerking doet voor de kengetallen en dus de exploitatie, is nog onduidelijk. In 2023 starten we met een uitgebreide kengetal analyse over 2021 en 2022.
- **Risico's op de taakuitvoering**
Dit risico betreft de aansprakelijkheid voor fouten en nalatigheid in de uitvoering. Omdat burgers en ondernemers 'mondiger' worden en ook als zodanig acteren, wordt dit risico voor ons groter. Het risico is in principe via een verzekering afgedekt.
Daarnaast merken we dat de impact van ons hele handelen meer onder een vergrootglas komt te liggen. Steeds meer berichten in de media over de omgevingsdiensten, onderzoeken naar functioneren van het VTH-stelsel (I&W/ commissie Aartsen) en de toegenomen Woo-verzoeken kunnen impact hebben op ons image en indirect op bedrijfsvoering. We kunnen anticiperen door scherp te blijven focussen op de kwaliteit van onze dienstverlening.
 - **Friciekosten**
Friciekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Voor 2024 verwachten we dat er geen noemenswaardige frictie zal optreden. Wel wordt er nog € 70.000 (0,3% van de omzet) gereserveerd voor personele frictie.
 - **Compliance aan wet- en regelgeving**
Vooral een risico dat effect heeft op ons imago van betrouwbare overheidsdienst en als we het 'te bont' maken, een afkeurende accountantsverklaring. Om compliant te blijven moeten in de bedrijfsvoering investeringen worden gedaan. De Woo (sinds 2022 van kracht) zal nog de nodige energie (en kosten) met zich meebrengen, evenals informatiebeveiliging en AVG. Er is voorgesteld om het adviesbudget te verhogen.
 - **Liquiditeit**
Met de partners is afgesproken dat zij aan het begin van elk kwartaal een kwart van het werkprogramma als voorschot betalen. Zonder dit systeem zou ODRA niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het eigen vermogen is immers gelimiteerd tot een € 0,5 miljoen (2% van de omzet). Hoewel deze buffer klein is, is het beleid van de partners om dit bedrag niet te laten groeien. Deze afspraak houden we overeind.
De grote investeringen in onze huisvesting in 2022 zijn qua liquiditeit voor een deel afgedekt met een lening bij de BNG. Toekomstige grote vervangingsinvesteringen, de eerste zijn te verwachten in IT apparatuur in 2026, kunnen eveneens gefinancierd worden met een lening.

Bijlage 1. Concretisering ontwikkelingen per partner

L. Concretisering op middellange termijn (2 tot 3 jaar) vanaf 2024

Introductie

De gemeenten in ons werkgebied staan de komende jaren voor stevige uitdagingen, blijkt uit een rondgang langs onze partners. Tegen de achtergrond van krapte op de arbeidsmarkt en concurrentie met bureaus, over de expertise en ervaring die nodig is om die uitdagingen aan te kunnen, wordt van gemeenten verwacht dat zij adequaat reageren en beleid maken dat toekomstbestendig is. In algemene zin stellen we vast uit de gesprekken met onze partners dat, als gevolg van de woningbouwopgave, energietransitie (besparing), klimaatadaptatie en verbeteren van de luchtkwaliteit, de druk op de beschikbare ruimte groot is en komende jaren zal toenemen.

Bestuurders staan voor keuzes die impact hebben en om draagvlak vragen, terwijl eerder sprake is van versnippering, verharding, polarisatie en verminderde tolerantie. In de uitvoering van het beleid is steeds vaker, gevoed door belangen en 'fake news' in de sociale media, ook de vertrouwensvraag aan de orde.

De druk op bestuurders om actie te nemen als het milieucriminaliteit en ondermijning gaat is evident. Aandacht voor het milieu wordt over het algemeen door iedereen belangrijk gevonden, maar overtredingen worden door de onzichtbaarheid van de gevolgen en het ondermijnende karakter, zelden als een acuut risico ervaren. Deze vorm van criminaliteit wordt wel gezien als een sluipmoordenaar.

Met deze notitie brengen we de 'opgehaalde' uitdagingen zo concreet mogelijk in kaart en vertalen die in activiteiten van ODRA.

De kwantificering is nog niet doorgerekend in de raming voor 2024, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van de uitgangspuntennotitie. Het is onderwerp van gesprek met de partners (in de komende maanden); na overeenstemming over omvang en timing kan het een plaats krijgen in de begroting 2024 / werkpakketten 2024.

NB: Nog twee opmerkingen vooraf

- We hebben de consequenties van de overdracht van bodemtaak naar de gemeenten als gevolg van de Omgevingswet al verwerkt in de werkprogramma's voor 2023. We trekken deze lijn door in 2024 en gaan in deze notitie daar niet verder op in. Voor 2024 is een landelijke financiering voor de energie-inspanningen gecontinueerd. Daar gaan we in deze notitie ook niet verder op in.
- We verwachten dat als gevolg van de invoering van de Wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb) het aantal klachten zal toenemen. De Wkb beoogt de bouwkwaliteit te verhogen door deze in private handen te leggen. De Wkb geldt in eerste instantie voor gevolgklasse 1 (grofweg: grondgebonden woningen en kleinere bouwinitiatieven). Na 3 jaar wordt geëvalueerd en volgt mogelijk gevolgklasse 2. Wat de invoering van deze wet betekent voor de inkomsten (leges) en kosten voor gemeenten, is lastig exact te begroten. De Wkb heeft impact in ons werkgebied. ODRA voert voor Arnhem, Doesburg, Lingewaard en Renkum ook de bouwtaken

uit; de impact zal zich dus ook met name voor deze partners in de begroting vertalen, naar boven dan wel naar beneden.

Gemeente Arnhem

Novex

De gemeente Arnhem, met Nijmegen samen, is aangewezen als één van de 16 Novex-gebieden. In deze gebieden is een gebiedsgerichte ordening en prioritering van verschillende nationale opgaven noodzakelijk. Het zijn opgaven voortkomen uit de Nationale Omgevingsvisie (Novi). Arnhem moet de komende 10 jaar 16.000 woningen bouwen.

De gemeente wil dit zoveel mogelijk binnenstedelijk realiseren én heeft het oostelijk deel van de stad in het vizier. Een onderdeel daarvan is Spoorzone-Oost, van de voormalige melkfabriek naar station Presikhaaf. De uitdagingen zijn groot: combineren woningbouw en bedrijvigheid, bedrijvigheid moet wijken voor woningbouw en verdichting.

Grote delen van dit gebied is voormalig bedrijventerrein met verontreinigde bodem. Om te kunnen bouwen worden onder meer de risico's van de omliggende bedrijventerreinen, met name IPKW, in kaart gebracht. Bouwen in stedelijk gebied betekent extra maatregelen en extra risico's, variërend van omleidingen, extra bescherming en extra informatie tot extra klachten.

- *Aanvragen voor omgevingsvergunning bouwen en toezicht blijven onverminderd hoog;*
- *Bij een verzoek om advies of juridische toets in het kader van een aanvraag, wordt meer beroep gedaan op specialistische kennis, zoals geluid, externe veiligheid en energiezuinig-, natuur-inclusief- en circulair bouwen;*
- *Meer inzet bij opstellen van gebiedsvisies, omgevingsplannen en de participatie;*
- *Meer inzet van expertise om bedrijven te controleren;*
- *Na beëindiging van bedrijven beoordelen eindsituatie-bodemonderzoeken en saneringen.*

Duurzame stad

Arnhem richt zich op ontwikkeling tot een duurzame stad. Dat uit zich onder meer door de focus te richten op bedrijven in de energie- en milieutechnologie op het IPKW-terrein en Arnhems Buiten. Dit vraagt van ODRA flexibel meedenken en bewaken van kaders waarbinnen bedrijven kunnen ontwikkelen. Om deze ambitiekracht bij te zetten wil Arnhem onder meer inzetten op het versterken van de regulerende milieutaak.

- *Extra inzet van milieu-expertise bij vergunningverlening, meldingen en toezicht op industriële bedrijven en kantoorgebouwen;*
- *Toezicht op de energielabelverplichting voor kantoren, gebouwen, faciliteiten en processen. Ook in de Omgevingswet is meer aandacht voor energiebesparing.*

Schone lucht

Arnhem wil flink investeren in schonere lucht. Grotendeels door in te zetten op verduurzaming van de mobiliteit en meer aandacht voor emissies van bedrijven.

- *Arnhem is voornemens om stoken van houtkachels aan banden te leggen en wil het aantal klachten over het stookgedrag verminderen. Om het aantal klachten rondom houtstook te verminderen, is er meer wet- en regelgeving nodig dan hetgeen waar handhaving op dit moment op kan controleren. Mogelijkheden voor het aan banden leggen van het gebruik van houtkachels zijn op dit moment juridisch niet houdbaar. Arnhem blijft zich inzetten op*

voorlichting richting gebruikers/bewoners wat betreft particuliere houtstook. Behoudens klachtafhandeling worden voor ODRA geen extra werkzaamheden verwacht.

Gastvrije stad

Arnhem zich verder profileren als gastvrije- en bruisende stad waar het goed toeven is voor bezoekers van evenementen en festivals. Arnhem wil meer ruimte bieden aan evenementen, maar dat heeft een keerzijde: overlast die inwoners ervaren, zeker in combinatie met inbreiding van woningen nabij bedrijven.

- *Extra geluidmetingen en handhavingscapaciteit;*
- *Handhavingsbeleid voor evenementen van de gemeente.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Arnhem	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Bouw	0%
Controles Bouw	0%
Juridische expertise Bouw	0%
Omgevingsvergunning/melding Milieu	2,5%
Controles Milieu	3,0%
Juridische expertise Milieu	1,0%
Controles Bodem	2,5%
Advisering en afstemming	2,0%
Programma's en projecten	1,5%

De begrote bijdrage van Arnhem voor 2023 is € 5.668.000,-

Gemeente Duiven

Duiven ontwikkelt de komende jaren achter terrein van AVI-Duiven een groot, circulair industrieterrein. Dit vraagt van ODRA meedenken en het bewaken van kaders waarbinnen dit verder kan ontwikkelen.

In Duiven zijn daarnaast de energiebesparingsmaatregelen en toezicht op naleving niet alleen voor industriële bedrijven actueel, maar ook voor kantoorgebouwen. EML (erkende maatregelenlijst energiebesparing) zal betekenen dat ook kantoren, gebouwen, faciliteiten en processen aantoonbaar moeten werken aan energiebesparing.

En tenslotte heeft gemeente Duiven plannen om een woonwijk te realiseren in het oosten van haar gemeente.

- *Extra inzet van milieu-expertises bij vergunningverlening, meldingen en toezicht;*
- *Planmatig toezicht op bedrijventerreinen Nieuwgraaf Holland en Centerpoort, vanwege honderden nieuwe bedrijven.*
- *Een inhaalslag is nodig op controle EML industriële bedrijven en label C kantoren.*
- *Inzet van bodemdeskundigen vooruitlopend op bouwrijp maken van de grond voor woningen;*
- *Meer inzet bij opstellen van gebiedsvisies, omgevingsplannen en de participatie.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Duiven	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Milieu	5,0%
Controles Milieu	5,0%
Juridische expertise Milieu	2,5%
Controles Bodem	5,0%
Advisering en afstemming	5,0%
Programma's en projecten	1,5%

De begrote bijdrage van Duiven voor 2023 is € 390.000,-

Gemeente Doesburg

Voor de gemeente Doesburg gelden komende jaren geen bijzonderheden, met uitzondering van, onder voorbehoud van dan de extra inspanningen op het gebied van energie. De gemeente Doesburg is een kleine gemeente. Dat betekent dat toezicht en controle op het aantal kantoorpanden, gebouwen, faciliteiten en processen beperkt is.

- *Per 1 oktober 2022 heeft Doesburg de bouwtaken bij ODRA belegd. De exacte omvang in de komende jaren is nog niet uitgekristalliseerd.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Doesburg	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Bouw	0%
Controles Bouw	0%
Juridische expertise Bouw	0%
Omgevingsvergunning/melding Milieu	0%
Controles Milieu	0%
Juridische expertise Milieu	0%
Controles Bodem	0%
Advisering en afstemming	1,5%
Programma's en projecten	0%

De begrote bijdrage van Doesburg voor 2023 is € 145.000,-. In de begroting '23 zijn de bouwtaken nog niet meegenomen.

Gemeente Lingewaard

Gemeente Lingewaard heeft komende jaren een woningbouwopgave. Veel woningen worden gebouwd in nieuwe wijken. Daarnaast zijn er diverse functieveranderingsplannen en inbreidingsplannen. De vraag naar omgevingsvergunningen bouw in combinatie met bodemtoetsen zal niet minder worden, is de verwachting. De vraag zal eerder toenemen.

Voor Lingewaard is en blijft de ontwikkeling van bedrijvigheid, waaronder glastuinbouw, actueel en van belang voor de gemeente.

De Afdeling bestuursrechtspraak doet vermoedelijk in 2023 een uitspraak over beroep ingesteld tegen het besluit tot doortrekking van de A15. Het tracé van de A15 ligt ook op het grondgebied van de gemeente Lingewaard. Hoewel, als gevolg van de gerechtelijke procedure, nog steeds geen duidelijkheid bestaat over de doortrekking van de A15, worden wel werkzaamheden verricht. Als het besluit na uitspraak van de Afdeling in stand blijft, zullen in 2023 vergunningprocedures worden gestart. Omdat dit in meerdere gemeenten speelt, vraagt dit – naast uitvoering – om een vorm van coördinatie.

- *Een lichte verhoging van de inzet voor VTH ten opzichte van de huidige situatie;*
- *Extra inzet energie-expertise in relatie tot woningbouw (alternatieven voor aardgas).*
- *Meer inzet expertise op het terrein van energiebesparing bij kantoren, gebouwen, processen en faciliteiten EML bij type C-bedrijven*
- *Nieuw is energietoezicht bij voormalige ETS-bedrijven (dit zijn de grootverbruikers qua energieverbruik, met name in de procesindustrie).*
- *Actualiseren van het bedrijvenbestand op bedrijventerreinen.*
- *Het doortrekken van de A15 betekent 'regulier werk', zoals extra bodemtoezicht, extra vergunningen en toezicht;*

- *Inzet van menskracht voor regie op het totaal en projectleiding.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Lingewaard	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Bouw	1,0%
Controles Bouw	0%
Juridische expertise Bouw	0%
Omgevingsvergunning/melding Milieu	1,5%
Controles Milieu	1,0%
Juridische expertise Milieu	1,5%
Controles Bodem	2,5%
Advisering en afstemming	3,0%
Programma's en projecten	1,5%

De begrote bijdrage van Lingewaard voor 2023 is € 3.257.000,-.

Gemeente Overbetuwe

De gemeente Overbetuwe heeft een opgave om de komende jaren tenminste 1.000 woningen te bouwen. Gezien de ervaringen in de gemeente wordt veel extra werk verwacht op het gebied van bodemtoezicht, onder meer voor de ontwikkeling van Park Tergouw. Een deel van die woningbouw (en ook bedrijvigheid) vindt plaats rondom het stationsgebied Elst. Hier is naar verwachting expertise van ODRA nodig op onder andere externe- en brandveiligheid.

Daarnaast breidt de bedrijvigheid zich in Overbetuwe komende jaren uit, hetgeen zal leiden tot enerzijds meer meldingen en vergunningaanvragen en anderzijds meer en planmatig toezicht daarop.

Voor die (nieuwe) bedrijvigheid geldt dat zij moeten voldoen aan de energibesparingsverplichtingen; dit vraagt om extra toezicht op de voormalige ETS bedrijven, dit zijn de grootverbruikers qua energieverbruik met name in de procesindustrie. Voor Overbetuwe gaat dit naar verwachting om circa 30 bedrijven. Daarnaast is ODRA voornemens om alle bedrijventerreinen te inventariseren om het bedrijvenbestand te toetsen op actualiteit.

Over het grondgebied van de gemeente Overbetuwe wordt autosnelweg A-15 doorgetrokken. De voorbereidingen zijn in 2023 gestart. In 2024 zullen naar verwachting de bouwwerkzaamheden aanvangen.

En tenslotte wil Overbetuwe de inzet voor ondermijning continueren.

- *Inzet van bodemdeskundigen;*
- *Meer inzet bij opstellen van gebiedsvisies, omgevingsplannen en de participatie;*
- *Meer inzet expertise op het terrein van energiebesparing bij kantoren, gebouwen, processen en faciliteiten EML bij type C-bedrijven;*
- *A-15: Dit betekent 'regulier werk', zoals extra bodemtoezicht, extra vergunningen en toezicht en inzet van menskracht voor regie op het totaal en projectleiding.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Overbetuwe	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Milieu	1,0%
Controles Milieu	2,5%
Juridische expertise Milieu	2,0%
Controles Bodem	5,0%
Advisering en afstemming	3,0%
Programma's en projecten	1,5%

De begrote bijdrage van Overbetuwe voor 2023 is € 992.000,-.

Gemeente Renkum

Gemeente Renkum wil 900 woningen bouwen. Dit zal grotendeels gebeuren op inbreidingslocaties, verspreid over de dorpen. De vraag naar omgevingsvergunningen bouw in combinatie met onder meer bodemtoetsen zal dan ook niet minder worden, is de verwachting.

Woningen - wat betekent dit voor ODRA:

- Geen stijging van inzet menskracht ten opzichte van huidige situatie;
- Inzet van energie-expertise voor woningbouw (alternatieven voor aardgas).
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Renkum	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Bouw	2,0%
Controles Bouw	2,0%
Juridische expertise Bouw	1,0%
Omgevingsvergunning/melding Milieu	0%
Controles Milieu	0%
Juridische expertise Milieu	0%
Controles Bodem	0%
Advisering en afstemming	2,0%
Programma's en projecten	0%

De begrote bijdrage van Renkum voor 2023 is € 1.385.000,-.

Gemeente Rheden

De gemeente Rheden is qua ontwikkelingen meer een beheergemeente. Binnen de gemeentegrenzen zijn diverse kleine locaties voor ruimtelijke ontwikkelingen. De impact op het werk van ODRA zal echter beperkt zijn. Dit geldt ook voor de inspanningen op energiegebied (toezicht op kantoren, gebouwen, processen en faciliteiten). Wel zet de gemeente in op circulaire bedrijvigheid. Ook wil de gemeente Rheden investeren in schonere lucht. Rheden overweegt daarom om stoken van houtkachels aan banden te leggen om het fijnstof te reduceren en klachten verminderen.

- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Rheden	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Milieu	0%
Controles Milieu	0%
Juridische expertise Milieu	0%
Controles Bodem	0%
Advisering en afstemming	2,0%
Programma's en projecten	2,0%

De begrote bijdrage van Rheden voor 2023 is € 536.000,-.

Gemeente Rozendaal

Voor Rozendaal geldt nog meer dan voor Rheden dat zij een beheergemeente is. Geen impact op werk dat ODRA meer of minder zou moeten verrichten.

De begrote bijdrage van Rozendaal voor 2023 is € 31.000,-.

Gemeente Westervoort

Voor Westervoort geldt hetzelfde als voor Rheden en Rozendaal.

De begrote bijdrage van Westervoort voor 2023 is € 109.000,-.

Gemeente Zevenaar

De komende jaren zal voor Zevenaar meer in het teken staan van een gestaagde groei. De afgelopen jaren waren gericht op grote ontwikkelingen. Het bedrijventerrein 7Poort, de ontwikkeling van de woonwijk Groot Holthuizen en de herontwikkeling van het Turmac-complex tot woonpark BAT zijn grotendeels vormgegeven, vergund en gerealiseerd. Het bouwtempo zoals we dat de afgelopen jaren zagen zal naar verwachting wat afvlakken. Grote nieuwe uitbreidingslocaties zijn er nog niet en de verwachting is dat de komende jaren enkele inbreidingslocaties zullen worden uitgewerkt. Bestuurlijk is er de wens om het bedrijvenpark 7Poort uit te breiden. Het tempo is sterk afhankelijk van het project Via15 (verbreding A12/realisatie nieuwe op- afrit 7Poort). Het is nog steeds niet duidelijk wanneer de uitvoering van de verbreding A12 (als onderdeel van de doortrekking van de A15) zijn beslag krijgen. De grootschalige civieltechnische herinrichtingen van verschillende invalswegen van Zevenaar zijn afgerond. In het taakveld bouwen wordt gelet op het bovenstaande een afname verwacht ten opzichte van eerdere jaren. Er worden minder beoordelingen BBL (constructieve toets) verwacht. Het programma milieu zal gelet op de wettelijke taken grotendeels stabiel blijven t.o.v. het WP 2023. Overdracht bodemtaak van provincie naar gemeente zal voor verhoging van het budget leiden.

7 poort

In de gemeente Zevenaar is sprake van relevante ruimtelijke ontwikkelingen die consequenties hebben voor het werk van ODRA. Zo gaat, afhankelijk van de uitkomsten van project Via15 gestart worden met het ontwerp fase 2 van het bedrijventerrein 7Poort. Niet alleen voor bodem, ook voor de milieuregulering van de zich daar vestigende bedrijven (waaronder een outlet) betekent dit op middellange termijn extra inzet. Er zijn plannen om een waterstof-tankstation te vestigen. Indien hiertoe wordt besloten, is daarvoor in relatie tot gebruik bij ODRA expertise aanwezig.

Energie

In Zevenaar is sprake van een inhaalslag met betrekking tot EML-controles, zowel bij industriële bedrijven (inclusief type C) als bij kantoren, gebouwen, processen en faciliteiten. Ook in Zevenaar worden de voormalige ETS bedrijven in de komende jaren gecontroleerd. Dit doet Zevenaar in eigen beheer.

Bodem; ontwikkeling bedrijventerreinen, woningen en A15

Daarnaast heeft ODRA afgelopen jaar het bedrijventerreinen geïnventariseerd; dit heeft honderden onbekende bedrijven opgeleverd die vanaf komend jaar deel uitmaken van het planmatig toezicht. Zevenaar wil ook 150-200 woningen per jaar gaan realiseren. Alhoewel de bouwtaak niet bij ODRA is belegd, zal deze opgave wel consequenties hebben voor de inzet van onze bodemexperts. Tenslotte geldt ook voor Zevenaar dat het mogelijk doortrekken van de A15 gevolgen heeft voor de inzet die wordt gevraagd van de bodemexperts van ODRA.

- *Afhankelijk van plannings rond A15 en woningenrealisatie kan er op middellange termijn extra inzet voor bodemtoezicht en milieuregulering nodig zijn.*

- *Meer inzet expertise (inhaalslag) op het terrein van energiebesparing bij kantoren, gebouwen, processen en faciliteiten EML bij type C-bedrijven;*
- *In Zevenaar worden de voormalige ETS bedrijven in de komende jaren gecontroleerd;*
- *Planmatig toezicht bedrijventerreinen;*
- *A-15: Dit betekent 'regulier werk', zoals extra bodemtoezicht, extra vergunningen en toezicht en inzet van menskracht voor regie op het totaal en projectleiding.*
- *Kwantitatief geldt de volgende raming op middellange termijn:*

Product / Dienst Zevenaar	% stijging /daling
Omgevingsvergunning/melding Milieu	2,0%
Controles Milieu	2,0%
Juridische expertise Milieu	2,0%
Controles Bodem	2,0%
Advisering en afstemming	5,0%
Programma's en projecten	1,5%

NB: Bodeminzet nog onzeker

De begrote bijdrage van Zevenaar voor 2023 is € 728.000,-.